ความบอบบางของอาการที่เสียหายในเหตุการณ์สึนามิวันที่ 26 ธันวากม 2547

นายปียะวัชร ฝอยทอง

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FRAGILITY OF BUILDINGS DAMAGED IN THE 26 DECEMBER 2004 TSUNAMI

Mr.Piyawat Foytong

สถาบนวทยบรการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Civil Engineering Department of Civil Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2006 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความบอบบางของอาคารที่เสียหายในเหตุการณ์สึนามิ
	วันที่ 26 ธันวาคม 2547
โดย	นายปียะวัชร ฝอยทอง
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาณัติ เรื่องรัศมี

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

Ol-คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ลาวัณย์ศิริ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ปณิธาน ลักคุณะประสิทธิ์)

And ..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาณัติ เรื่องรัศมี)

...... กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ โศจิสุภร)

ปียะวัชร ฝอยทอง : ความบอบบางของอาคารที่เสียหายในเหตุการณ์สีนามิวันที่ 26 ธันวาคม 2547. (FRAGILITY OF BUILDINGS DAMAGED IN THE 26 DECEMBER 2004 TSUNAMI): อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.อาณัติ เรื่องรัศมี, 228 หน้า.

เหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้ทำให้เกิดความเสียหายกับโครงสร้างทางวิศวกรรมอย่างมาก การสำรวจภาคสนามทำให้ทราบถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อโครงสร้างไม่ว่าจะเป็นอาคาร, สะพาน, ท่าเรือและ โครงสร้างกำแพงกันดิน ซึ่งจะมีประโยชน์ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงสร้างจากสึนามิในอนาคต ในการวิเคราะห์ ความเสี่ยงจำเป็นต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเสียหายของอาคารกับความสูงของคลื่นหรือความเร็ว กระแสน้ำ งานวิจัยนี้ได้พัฒนาความสัมพันธ์กังกล่าวโดยมีบริเวณที่ศึกษา 2 บริเวณคือเขาหลัก จังหวัดพังงาและหาด กมลา จังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับความเสียหายมาก

จากข้อมูลการสำรวจมีจำนวนข้อมูลอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหมด 94 ข้อมูล โดยเสาของอาคารที่ไม่ เสียหายเลยจนถึงพังทลายมีขนาดโดยทั่วไป 0.15 ม. x 0.15 ม. ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบเสาขนาดหน้าตัดดังกล่าว พบคำแรงด้านข้างสูงสุดของเสาเท่ากับ 5.7 kN. และได้หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยแตกร้าว กับค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสาดูดขับซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะเอ็กโปเนนเชียล อัตราส่วนพลังงานนี้ใช้เป็นค่า น้ำหนัก (Weight factor) ในการเฉลี่ยความเสียหายของเลาในโครงสร้าง

จากนั้นได้ทำการจำลองสึนามิเพื่อหาความเร็วกระแสน้ำ ในลำดับแรกได้ทำการลอบเทียบแบบจำลองกับ ข้อมูลคลื่นจากสถานีวัดน้ำ, ข้อมูลการสำรวจค่าความสูงคลื่น, และบริเวณที่น้ำท่วมถึง จากแบบจำลองพบว่าบริเวณ เขาหลัก จังหวัดพังงามีคลื่นสูงประมาณ 8 ม. เทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิ มีความเร็วประมาณ 5 ม./วินาที และบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ตมีคลื่นสูงประมาณ 5 ม. มีความเร็วประมาณ 2.5 ม./วินาที จากนั้นได้ศึกษา ความส้มพันธ์ระหว่างระดับความเสียหายของอาคารกับระดับความสูงของคลื่นหรือความเร็ว ระดับความเสียหายของ อาคารได้มาจาก 1) ความเสียหายเฉลี่ยที่คำนวณจากความเสียหายของเลา และ 2) ความเสียหายโดยรวม จาก การศึกษาพบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสามีคำมากเมื่อความเร็วมีค่ามากกว่า 1.7 ม./วินาที แต่ความเสียหายไม่มี แนวโน้มที่ชัดเจนกับความเร็วกระแสน้ำ ส่วนความเสียหายโดยรวมมีแนวโน้มที่ชัดเจนกับความสูงคลื่น ผู้วิจัยได้เลนอ เส้นโค้งความบอบบาง (Fragility curve) โดยใช้ฟังก์ชันควรจะเป็นมากที่สุด (Maximum likelihood function) เพื่อการ วิเคราะห์ความเสียงค่อไป

สถาบนวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา	วิศวกรรมโยธา
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา
ปีการศึกษา	2549

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

##4770358021 : MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEY WORD : TSUNAMI / NUMERICAL SIMULATION / DAMAGE LEVEL / FRAGILITY CURVE PIYAWAT FOYTONG: FRAGILITY OF BUILDINGS DAMAGED IN THE 26 DECEMBER 2004 TSUNAMI: THESIS ADVISOR: ASST.PROF. ANAT RUANGRASSAMEE, Ph.D., 228 pp.

The 26 December 2004 tsunami caused severe damage to engineering structures. A series of field survey was conducted by researchers to learn about the damage to buildings, bridges, ports, and retaining walls. The collected damage database is useful for tsunami risk analysis in the future. The risk analysis needs to information about the relationship of damage level of buildings and inundation height or current velocity. This study develops the relationships based on data obtained from hardest hit areas: Khaolak area in Phungnga and Kamala Beach in Phuket.

There are 94 reinforced concrete buildings in the damage database,. The column size of buildings with damage levels ranging from no damage up to collapse is about 0.15 m. x 0.15 m. Hence, the test was conducted on a column with the section size. It is found that the maximum lateral force capacity is 5.74 kN and the relationship between crack width and energy absorption ratio is in an exponential form. The energy absorption ratio is defined as a weight factor, which is used to calculate the average damage of all columns in a building.

Tsunami simulation is conducted to evaluate current velocity. The tsunami numerical simulation is verified by tide gauge data, wave height, and inundation area from observed data. From the tsunami numerical simulation, the wave height about the sea level at the time of the tsunami is about 8 m and the current velocity is about 5 m/s in Khaolak area. The wave height is about 5 m and the current velocity is about 2.5 m/s at Kamala Beach. The relationships of damage level of buildings and inundation height or current velocity are investigated. The damage level of a building is obtained from 1) the average damage of all columns in the building using weighting factors and 2) overall damage of the building from visual observation. The damage is large when the current velocity is larger than 1.7 m/s. There is no clear correlation between damage levels and current velocity. Since there is good correlation between the overall damage level and inundation height, the fragility curve is developed using the maximum likelihood function.

Department .....CIVIL ENGINEERING Student's signature ...... Field of study .CIVIL ENGINEERING Advisor's signature ......

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีของผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ เรื่องรัศมี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิด ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างมากในงานวิจัยในครั้งนี้มาโดยตลอด รวมถึงการตรวจสอบแก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์เป็นอย่างยิ่งจึงใคร่ ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ปณิธาน ลักคุณะประสิทธิ์ ในฐานะ ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ โศจิศุภร ในฐานะกรรมการสอบที่ ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอกราบขอบคุณ อ. ดร. วีระ เหมืองสิน ที่อนุเคราะห์ให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ประสิทธิภาพสูงเพื่อการวิเคราะห์แบบจำลองในงานวิจัยนี้ ขอขอบคุณ นาวาเอกคมสัน กลิ่นสุคนธ์ และกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (กรมเจ้าท่า) ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลการจดบันทึก ของสถานีวัดน้ำในเหตุการณ์สึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 และขอขอบคุณ เรือเอกสุขสันต์ สื่อสกุล ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นท้องน้ำบริเวณริมชายฝั่งจังหวัดพังงา และจังหวัด ภูเก็ต ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในงานวิจัยนี้

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา จารุศิริ และคณะที่อนุเคราะห์ข้อมูลการ สำรวจพื้นที่ของการท่วมถึงของสึนามิ, รองศาสตราจารย์ ดร. ซูเกียรติ วิเซียรเจริญ และคณะที่ อนุเคราะห์ข้อมูลสำรวจภาคตัดขวางความสูง ซึ่งใช้ในการสอบเทียบผลจากแบบจำลองสึนามิใน งานวิจัยนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาอบรมสั่งสอนทั้งในอดีตและ ปัจจุบันและที่สำคัญผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา รวมถึงญาติพี่น้องทุกคนที่คอยให้ กำลังใจรวมทั้ง เพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องทุกท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร. สมบูรณ์ เซี่ยงฉิน ที่คอยให้ กำลังใจและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษา	าไทยง
บทคัดย่อภาษา	าอังกฤษจ
กิตติกรรมประเ	กาศฉ
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญรูป	
บทที่ 1 บทน้ำ.	
1.1	ความสำคัญของปัญหา1
1.2	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
1.3	ขอบเขตของงานวิจัย
1.4	โครงสร้างขอ <mark>งวิทยานิพนธ์3</mark>
บทที่ 2 หลักกา	ารทฤษฎีและง <mark>านวิจัยที่เกี่ยวข้อง</mark>
2.1	ลักษณะทางกา <mark>ย</mark> ภาพของสึนามิ
2.2	การจำลองสึนามิ
2.3	หลักการการคำนวณ
2.4	ความเสถียรในการคำนวณ
2.5	ความคลาดเคลื่อนในการคำนวณ
2.6	การกำหนดค <mark>่า</mark> เริ่มต้นและสภาวะที่ขอบ
2.7	สภาพขอบของการไหลขึ้นบนชายฝั่ง
2.8	การหาค่าความเร็วของอนุภาคน้ำ
2.9	ค่าเริ่มต้นของการเกิดสึนามิ
2.10	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทที่ 3 ความเสียหายของอาคาร	
3.1	รูปแบบการจดบันทึกข้อมูลในการสำรวจ
3.2	ระบบฐานข้อมูล 85
3.3	ข้อมูลความเสียหายของอาคาร
บทที่ 4 การทด	าสอบ
4.1	การทดสอบเล่า

		หน้า
4.2	การปรับแก้ผลการทดสอบ	. 91
4.3	ผลการทดสอบเสา	. 92
บทที่ 5 แบบจํ	ำลองสึนามิ	.103
5.1	ทฤษฏิที่ใช้ในการจำลอง	.103
5.2	ขอบเขตในการวิเคราะห์	.103
5.3	ข้อมูลภูมิประเทศและความลึกท้องน้ำ	. 105
5.4	การเลือกช่วงเวลาแต่ละขั้น	.111
5.5	ลักษณะของรอยเลื่อน	.118
5.6	การกำหนดต่ำแหน่งจุดตรวจวัดต่างๆที่ใช้พิจารณา	.119
5.7	การสอบเทียบแบบจำลอง	.122
5.8	ผลการวิเคราะห์	.128
5.9	ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงคลื่นกับความเร็วกระแสน้ำ	157
5.10	) การเปรียบเทียบความเร็วของหน้าคลื่น	158
บทที่ 6 ความ	บอบบางของโครงสร้าง	.166
6.1	ความบอบบางของเสา	.166
6.2	ความบอบบางของอาคาร	.167
บทที่ 7 สรุปผ	ลการวิจัย	.175
รายการอ้างอิ	۹	.177
ภาคผนวก		. 180
ประวัติผู้เขียน	เวิทยานิพนธ์	228

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาร:	างที่	หน้า
2.1	ข้อมูลสถานีวัดคลื่น 7 สถานีที่กระจายอยู่บริเวณชายฝั่งของประเทศไทย	
	(จาก Siripong และคณะ, 2005)	.34
2.2	เกณฑ์การแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิใหม่	
	(จาก Papadopoulos และ Imamura, 2001)	.42
2.3	การเปรียบเทียบการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิใหม่กับการแบ่งระดับของ Shuto	
	(จาก Shuto, 1991)	.47
2.4	ค่าขนาดความกว้างของช่องกริดที่กว้างที่สุดโดยขึ้นอยู่กับความลาดชันของพื้นที่และคาบ	
	ของคลื่น (จาก Shigihara และFujima, 2005)	52
2.5	ค่าลักษณะต่างๆของรอยเลื่อน (จาก Shigihara และ Fujima, 2005)	.53
2.6	ค่าลักษณะต่างๆ ของรอยเลื่อน (จาก Koshimura และ Takashima, 2005)	.60
2.7	ค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นในการคำนวณจากการแปลเปลี่ยนความเร็วการเคลื่อนตัวของ	
	รอยเลื่อนและระยะเวลาที่รอยเลื่อนใช้ในการยกตัว (จาก Fujii และ Sarake, 2006)	.64
2.8	ค่ามุมต่างๆ, ตำแหน่งแล <mark>ะควา</mark> มลึกของรอยเลื่อนย่อย (จาก Fujii และ Sarake, 2006)	.64
2.9	ค่าการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนย่อ <mark>ยที่ค่าความเร็วการ</mark> เคลื่อนตัวของรอยเลื่อนต่างๆ	
	(จาก Fujii และ Satake, 2006)	65
2.10	) คุณสมบัติของตัวอย่างชนิด A (จาก Makhlouf และ Malhas, 1996)	.74
2.11	1 คุณสมบัติของตัวอย่างชนิด B (จาก Makhlouf และ Malhas, 1996)	.74
3.1	ดัชนีความเสียหายขอ <mark>งเ</mark> สา	.79
4.1	รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบ	.93
4.2	ค่าน้ำหนักสำหรับแต่ละระดับความเสียหาย1	100
5.1	การเปรียบเทียบช่วงเวลาแต่ละขั้นตามความลึกของท้องน้ำของขอบเขตการคำนวณต่างๆ1	12
5.2	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 11	13
5.3	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 2, 3 และ 41	113
5.4	ค่าลักษณะต่างๆ ของรอยเลื่อน (จาก Koshimura และ Takashima, 2005)1	18
5.5	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 11	20
5.6	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 21	20
5.7	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา1	20
5.8	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต1	121

ตารา	งที่	หน้า
5.9	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	121
5.10	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต	121
5.11	การวิเคราะห์แบบจำลองได้เปรียบเทียบความเร็วหน้าคลื่นกับความเร็วกระแสน้ำซึ่งได้จาก	
	ผลการวิเคราะห์แบบจำลองและความเร็วคลื่นที่ได้จากการคำนวณ จากวิดีทัศน์	165
6.1	ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ทำให้ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหาย	
	ที่ระดับที่พิจารณามีค่าสูงที่สุดของแต่ <mark>ละระดับค</mark> วามเสียหาย	169
6.2	ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนมา <mark>ตรฐานที่ทำให้ค่าความน่</mark> าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหาย	

ของเสาในที่ระดับที่พิจารณ<mark>ามีค่าสูงที่</mark>สุดของแ<mark>ต่ละระดับ</mark>ความเสียหายของเสา.......170

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่	۱	หน้า
1.1	รูปที่ 1.1 ตำแหน่งของจุดศูนย์กลางแผ่นไหวและอาฟเตอร์ช็อค	
	(จาก http://www.rpi.edu/~mccafr/sumatra04)	1
1.2	แผนภูมิอธิบายโครงสร้างวิทยานิพนธ์	3
2.1	แสดงลักษณะทางกายภาพของคลื่น (จาก http://www.vcharkarn.com)	5
2.2	แสดงลักษณะทางกายภาพขอ <mark>งคลื่นเข้าสู่ชายฝั่ง (จาก</mark> http://www.vcharkarn.com)	5
2.3	แสดงลักษณะทางกายภาพ <mark>ของคลื่นเข้าสู่ชายฝั่ง (จาก ht</mark> tp://www.vcharkarn.com)	6
2.4	มวลน้ำในระบบพิกัดฉา <mark>ก</mark>	6
2.5	ตำแหน่งและทิศทางของตัวแปรในสมการคลื่นน้ำตื้น (จาก Imamura, 1996)	10
2.6	การจัดเรียงตำแหน่งขอ <mark>งจุดต่างๆในการคำนวณด้วยหลักการสับ</mark> เปลี่ยนแบบกบกระโดด	
	(จาก Imamura, 1996)	16
2.7	การไหลแบบคงที่ในรางน้ำเปิด (จาก Joseph และ John, 2002)	18
2.8	กราฟแสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตัดปลาย	
	(Truncation errors) กับค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษ (Rounding-off errors)	
	สำหรับขนาดความกว้างของช่อ <mark>งกริดขนาดต่างๆ (จา</mark> ก Imamura, 1996)	. 25
2.9	แสดงลักษณะความแตกต่างขอ <mark>งอัตราการไหลระหว่า</mark> ง η ที่มีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง	
	รูปของ <i>N</i> ₂ (จาก Imamura และ Shuto, 1992)	26
2.10	สภาวะขอบของคลื่นส่วนหน้า (จาก Imamura, 1996)	27
2.11	การประมาณคลื่นส่ว <mark>น</mark> หน้า (จาก Imamura, 1996)	28
2.12	หลักการการคำนวณอัตราการไหลระหว่างระหว่างช่องกริดที่อยู่เหนือผิวน้ำ	
	และช่องกริดที่อยู่ใต้ผิวน้ำ (จาก Imamura, 1996)	.29
2.13	ลักษณะรอยเลื่อนและตำแหน่งอ้างอิง (จาก Mansinha และ Smylie)	30
2.14	ผลการสำรวจตำแหน่งและการกระจายตัวของความสูงคลื่นบนชายฝั่งในประเทศไทย	
	(จาก Choi และคณะ, 2005)	33
2.15	ช่องกริดแบบสามเหลี่ยมในการทำแบบจำลองสึนามิ (จาก Choi และคณะ, 2005)	33
2.16	ผลการกระจายตัวของความสูงคลื่นบนชายฝั่งในประเทศไทยจากแบบจำลอง	
	- (จาก Choi และคณะ, 2005)	33
2.17	แผนที่แสดงแนวรอยเลื่อนบริเวณตอนเหนือของมหาสมุทรอินเดีย	
	(จาก Ghobarah, Saatcioglu, และ Nistor, 2005)	35

รูปที่	หน้า
2.18	ซากปรักหักพังจากโครงสร้างไม้หลักจากเกิดสึนามิ
	(จาก Ghobarah, Saatcioglu, และ Nistor, 2005)36
2.19	โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่ไม่ได้ออกแบบตามหลักวิศวกรรม
	(จาก Ghobarah, Saatcioglu, และ Nistor, 2005)36
2.20	โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีการออกแบบตามหลักวิศวกรรม
	(จาก Ghobarah, Saatcioglu, และ <mark>Nistor,</mark> 2005)36
2.21	การวิบัติด้วยแรงเฉือนทะลุของก <mark>ำแพงอ</mark> ิฐ
	(จาก Ghobarah, Saatcioglu, และ Nistor, 2005)37
2.22	ความเสียหายของเสาเนื่องจากแรงกระทำจากคลื่น
	(จาก Ghobarah, Saatcioglu, และ Nistor, 2005)37
2.23	ความสัมพันธ์ระหว่า <mark>งชนิดของอาคาร, ระดับความรุนแรงขอ</mark> งสึนามิและระดับความสูง
	ของคลื่น โดยที่วงกลมคืออาคารยังสามารถต้านทานได้, สี่เหลี่ยมคืออาคารได้รับ
	ความเสียหายบางส่วน, กากบาตรคืออาคารถูกพัดพาไปกับน้ำ (จาก Shuto, 1991)
2.24	ตำแหน่งและทิศทางของตัวแปรในสมการที่ 2.98, 2.99 และ 2.100 (จาก Imamura, 1996)…48
2.25	ตำแหน่งศูนย์กลางของแ <mark>ผ่นดินไหวและตำแหน่งของสถา</mark> นีวัดคลื่น
	(จาก Titov และ Gonzalez <mark>, 1997)</mark> 49
2.26	ลักษณะของการเคลื่อนตัวของแผ่ <mark>นเปลือกโลกที่ใช้ในแบบ</mark> จำลอง
	(จาก Titov และ Gonzalez, 1997)50
2.27	การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการทำแบบจำลองและข้อมูลที่ได้จากสถานีวัดคลื่น
	(จาก Titov และ Gonzalez, 1997)51
2.28	การเปรียบเทียบข้อมูลระดับความสูงของคลื่นกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบริเวณซายฝั่งของ
	เกาะโอคุชีริ (Okushiri) (จาก Titov และ Gonzalez, 1997)51
2.29	ภาพตัดขวางของแหล่งกำเนิดสึนามิจากแบบจำลอง (จาก Shigihara และ Fujima, 2005)53
2.30	ตำแหน่งและทิศทางของตัวแปรในสมการที่ 2.102, 2.103, 2.104 และ 2.105
	(จาก Imamura, 1996)54
2.31	การเปรียบเทียบระดับความสูงของคลื่นที่ได้จากแบบจำลองกับที่ได้จากการสำรวจ
	(จาก Shigihara และ Fujima, 2005)55
2.32	การกำหนดพื้นที่การคำนวณการเคลื่อนที่ของสึนามิในแบบจำลอง
	(จาก ปราโมทย์ และคณะ, 2005)58

รูปที่	หน้า
2.33	แผนที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน แสดงตำแหน่งของสถานีวัดคลื่น 7 แห่ง
	(จาก ปราโมทย์ และคณะ, 2005)59
2.34	วิถีการโคจรของดาวเทียม Jason-1 (จาก Koshimura และ Takashima, 2005)60
2.35	ลักษณะและตำแหน่งของรอยเลื่อน (จาก Koshimura และ Takashima, 2005)61
2.36	การสอบเทียบผลจากแบบจำลองกับผลการสำรวจจากดาวเทียม Jason-1
	(จาก Koshimura และ Takashima, 2005)61
2.37	ตำแหน่งของสถานีวัดน้ำและวิถีการโคจรของดาวเทียมที่ใช้ในการสอบเทียบแบบจำลอง
	(จาก Fujii และ Satake, 2006)
2.38	หมายเลยและตำแหน่งของรอยเลื่อนย่อย (จาก Fujii และ Satake, 2006)63
2.39	ผลการสอบเทียบแบบจำลองกับข้อมูลจากสถานีวัดน้ำ (จาก Fujii และ Satake, 2006)66
2.40	ผลการสอบเทียบแบบจำลองกับข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม (จาก Fujii และ Satake, 2006)66
2.41	เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างของค่า PGV สำหรับโครงสร้างชนิดต่างๆ
	(จาก Yamazaki และ Murao, 2000)67
2.42	เส้นโค้งความบอบบา <mark>งของโครงสร้างของค่า PGV สำหรับอาค</mark> ารคอนกรีตเสริมเหล็ก และ
	อาคารเหล็ก (จาก Yam <mark>azaki และ Murao, 2000</mark>)68
2.43	เส้นโค้งความบอบบางของ <mark>โครงสร้างสำหรับความสัม</mark> พันธ์ระหว่างความน่าจะเป็น
	ที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่ 3 กับค่าอัตราส่วนของการเสียรูป
	(จาก Aslani และ Miranda, 2005)69
2.44	เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างสำหรับความสัมพันธ์ 3 ค่าระหว่างความน่าจะเป็นที่จะเกิด
	ความเสียหายในระดั <mark>บที่</mark> 3, ค่าอัตราส่วนของการเสียรูปและอัตราส่วนแรงเฉือนแนวดิ่ง
	(จาก Aslani และ Miranda, 2005)70
2.45	เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างที่เกิดความเสียหายในแต่ล่ะระดับสำหรับกรณี
	SAME-MEDIUM (จาก Saxena และคณะ, 2000)72
2.46	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายที่ระดับ 3 หรือมากกว่าที่กรณีต่างๆ
	(จาก Saxena และคณะ, 2000)72
2.47	ตัวอย่างทดสอบชนิด A (จาก Makhlouf และ Malhas, 1996)
2.48	ตัวอย่างทดสอบชนิด B (จาก Makhlouf และ Malhas, 1996)73
2.49	การติดตั้งตัวอย่างในการทดสอบ (จาก Makhlouf และ Malhas, 1996)74
2.50	ลักษณะการแตกร้าวของตัวอย่างชนิด B: G1, G2 และ G3
	(จาก Makhlouf และ Malhas, 1996)75

รูปที่		หน้า
2.51	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวกับความหนาของคอนกรีตหุ้ม	
	(จาก Makhlouf และ Malhas, 1996)	77
3.1	ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 0	80
3.2	ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 1	80
3.3	ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 2	81
3.4	ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 3	81
3.5	ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 4	82
3.6	ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเส <mark>าระดับที่</mark> 5	82
3.7	ความเสียหายโดยรวมข <mark>องอาคารระดั</mark> บไม่เกิดค <mark>วามเสียหาย</mark>	83
3.8	ความเสียหายโดยรวมของอาคารระดับเสียหายในชิ้นส่วนรอง	84
3.9	ความเสียหายโดยรวมของอาคารระดับเสียหายในชิ้นส่วนหลัก	84
3.10	ความเสียหายโดยรวมของอาคารระดับโครงสร้างวิบัติ	85
3.11	หน้าต่างของข้อมูลความเสียหายของอาคารและรูปของอาคาร	
	(จาก http://evr.eng.chula.ac.th/earthquake/damagesurvey/view.asp)	86
3.12	การกระจายตัวของข้อมูล <mark>ควา</mark> มเสียห <mark>าย</mark>	87
3.13	ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโ <mark>ค</mark> รงสร้ <mark>าง</mark>	88
4.1	รายละเอียดหน้าตัดเสา	90
4.2	การติดตั้งตัวอย่างทดสอบ	90
4.3	ภาพประกอบการปรับแก้เนื่องจากแรงอัดตามแนวแกนสมการที่ 4.1	92
4.4	รูปที่ 4.4 ความสัมพันธ์หระว่างความต้านทานแรงกระทำด้านข้างที่ยังไม่ปรับแก้	
	้และปรับแก้แล้วกับอัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา	94
4.5	ตำแหน่งและสัญลักษณ์ของเหล็กยืนของหน้าตัดเสา	94
4.6	ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในเหล็กยืนที่ตำแหน่ง NE กับอัตราการเสียรูปของเสา	95
4.7	- ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในเหล็กยืนที่ตำแหน่ง SE กับอัตราการเสียรูปของเสา	95
4.8	้ ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในเหล็กยืนที่ตำแหน่ง NW กับอัตราการเสียรูปของเสา	95
4.9	- ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในเหล็กยืนที่ตำแหน่ง SW กับอัตราการเสียรูปของเสา	95
4.10	- รูปแบบการแตกร้าวของเสาที่อัตราการเสียรูปต่างๆ	97
4.11	้ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวของเสาที่สภาวะสุดท้าย (ณ อัตราการเสียรูป 6.6%)	98
4.12	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของรอยแตกร้าวในสภาวะที่มีแรงด้านข้างกระทำและ	
	ที่ไม่มีแรงด้างข้างกระทำ	99

รูปที่		หน้า
4.13	ความสัมพันธ์หระว่างขนาดความกว้างของรอยการแตกร้าวกับอัตราการเสียรูปของเสา	100
4.14	อธิบายการหาค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสาได้รับ	100
4.15	การแบ่งพื้นที่ใต้การเพื่อใช้ในการหาค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสาได้รับ	101
4.16	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวกับค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสา	
	ได้รับ	102
5.1	ขอบเขตของขอบเขตการคำนวณและ <mark>ตำแหน่</mark> งจุดตรวจวัดบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	104
5.2	ภาพตัดขวางหน้าตัด 1-1 ของรูปที่ 5.1	106
5.3	ภาพตัดขวางหน้าตัด 2-2 ข <mark>องรูปที่ 5.</mark> 1	106
5.4	ขอบเขตของขอบเขตการคำนวณที่ 2 และตำแหน่งจุดตรวจวัด	107
5.5	ภาพตัดขวางหน้าตัด 1-1 ของรูปที่ 5.2	107
5.6	ภาพตัดขวางหน้าตัด 2-2 ของรูปที่ 5.2	107
5.7	ขอบเขตของขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา และตำแหน่ง	
	จุดตรวจวัด	108
5.8	ภาพตัดขวางหน้าตัด 1-1 ของรูปที่ 5.7	108
5.9	ขอบเขตของขอบเขตกา <mark>รคำนวณที่ 3 บริเวณหาด</mark> กมลา จังหวัดภูเก็ต และตำแหน่ง	
	จุดตรวจวัด	109
5.10	ภาพตัดขวางหน้าตัด 1-1 ของรูปที่ 5.9	110
5.11	ขอบเขตของขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา และตำแหน่ง	
	จุดตรวจวัด	110
5.12	ขอบเขตของขอบเขต <mark>กา</mark> รคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหว [ั] ดภูเก็ต และตำแหน่ง	
	จุดตรวจวัด	111
5.13	หมายเลขของรอยเลื่อนย่อยและตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 1	114
5.14	ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 2	114
5.15	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 1	115
5.16	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 2	115
5.17	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 3	115
5.18	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 4	116
5.19	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 2 ที่จุด 1	116
5.20	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 2 ที่จุด 2	116
5.21	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 2 ที่จุด 3	117

รูปที่		หน้า
5.22	เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 2 ที่จุด 4	117
5.23	แนววางตัวและตำแหน่งของรอยเลื่อน (จาก Koshimura และ Takashima, 2005)	118
5.24	รูปตัดขวางการยกตัวของพื้นเนื่องจากรอยย่อยที่ 1 (Latitude = 5°)	119
5.25	รูปตัดขวางการยกตัวของพื้นเนื่องจากรอยย่อยที่ 2 (Latitude = 8°)	119
5.26	เปรียบเทียบข้อมูลจากสถานีวัดน้ำตะเภาน้อยกับผลที่ได้จากแบบจำลอง	122
5.27	เปรียบเทียบข้อมูลจากสถานีวัดน้ำคุระบุรีกับผลที่ได้จากแบบจำลอง	123
5.28	เปรียบเทียบข้อมูลความสูงคลื่นจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย DPRI	
	บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังง <mark>า</mark>	124
5.29	เปรียบเทียบข้อมูลความสูงคลื่นจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย DPRI	
	บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต	124
5.30	เปรียบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่นบริเวณบ้านบางเนียง จังหวัดพังงาสำรวจโดย	
	รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ วิเชียรเจริญ และคณะ	125
5.31	เปรียบเทียบภาคตัดขวาง <mark>ความสูงคลื่นบริเวณเขาหลัก จังหวั</mark> ดพังงาสำรวจโดย	
	รองศาสตราจารย์ ดร. ซูเกียรติ วิเชียรเจริญ และคณะ	125
5.32	เปรียบเทียบภาคตัดขวาง <mark>ความสูงคลื่นบริเวณหาดบางเทา จั</mark> งหวัดภูเก็ตสำรวจโดย	
	รองศาสตราจารย์ ดร. ซูเกียรต <mark>ิ วิเชียรเจริญ และค</mark> ณะ	125
5.33	เปรียบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่นบริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ตสำรวจโดย	
	รองศาสตราจารย์ ดร. ซูเกียรติ วิเชียรเจริญ และคณะ	126
5.34	เปรียบเทียบพื้นที่ของการท่วมถึงจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย	
	รองศาสตราจารย์ ด <mark>ร</mark> . ปัญญา จารุศิริ และคณะบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	127
5.35	เปรียบเทียบพื้นที่ของการท่วมถึงจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย	
	รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา จารุศิริ และคณะบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต	128
5.36	ความสูงคลื่นที่จุด 2 ในขอบเขตการคำนวณที่ 1	129
5.37	ความสูงคลื่นที่จุด 5 ในขอบเขตการคำนวณที่ 1	129
5.38	ความสูงคลื่นที่จุด 9 ในขอบเขตการคำนวณที่ 1	129
5.39	ความสูงคลื่นที่จุด 3 ในขอบเขตการคำนวณที่ 2	130
5.40	ความสูงคลื่นที่จุด 5 ในขอบเขตการคำนวณที่ 2	130
5.41	ความสูงคลื่นที่จุด 6 ในขอบเขตการคำนวณที่ 2	130
5.42	ความสูงคลื่นที่จุด 7 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	131
5.43	ความสูงคลื่นที่จุด 8 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	131

หน้า

V I	
14	ความสูงคลื่นที่จุด 9 '
15	ความสูงคลื่นที่จุด 1 '
16	ความสูงคลื่นที่จุด 2 ใ
17	ความสูงคลื่นที่จุด 3 เ
18	ความสูงคลื่นที่จุด 1 เ
19	ความสูงคลื่นที่จุด 2 ใ
50	คาาแสงคลี่แพื่ลด 3 ใ

5.4 54 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต......132 5.4 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต......132 5.4 5.4 54 5.58 ความสูงคลื่นที่จุด 7 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต......135 5.59 ความสูงคลื่นที่จุด 8 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต......135 5.67 ภาพตัดขวางหน้าตัด 2-2 ของรูปที่ 5.64......140 5.68 ภาพตัดขวางหน้าตัด 3-3 ของรูปที่ 5.64......140 5.69 ภาพตัดขวางหน้าตัด 1-1 ของรูปที่ 5.65......140 5.70 ภาพตัดขวางหน้าตัด 2-2 ของรูปที่ 5.65......140 5.71 ภาพตัดขวางหน้าตัด 3-3 ของรูปที่ 5.65......141 5.72 ความสูงคลื่นริมชายฝั่งโดยวัดจากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิในขอบเขต

0	a	. 9	Ý	Ý	Š	~						
การคาบก	ก เท /	1 บาคเกกเเต	าหลก	ଭ୍ୟା	ീുറത	9/1/9/97	ו					172
1 1 1 4 1 1 1 1 1 1 1 4 3	1 5 10 1 1 -	+ 11999961061	1 1 1 9 1 1	N N	VI JVI			 	 	 	 	142

รูปที่		หน้า
5.73	ความสูงที่มวลน้ำขึ้นบนชายฝั่งโดยวัดจากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิ	
	้ ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	142
5.74	ความสูงคลื่นริมชายฝั่งโดยวัดจากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิในขอบเขต	
	การคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต	143
5.75	ความสูงที่มวลน้ำขึ้นบนชายฝั่งโดยวัดจากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิ	
	ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณห <mark>าดกมลา</mark> จังหวัดภูเก็ต	143
5.76	ความสูงคลื่นจากพื้นดินในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก	144
5.77	ความสูงคลื่นจากพื้นดินในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา	145
5.78	เปรียบเทียบความเร็วก <mark>ระแสน้ำในขอ</mark> บเขตการคำนวณที่ 1 จุดที่ 3	146
5.79	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 1 จุดที่ 6	146
5.80	เปรียบเทียบความเร็ <mark>วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 2 จุดที่</mark> 3	146
5.81	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 2 จุดที่ 5	146
5.82	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก	
	จังหวัดพังงา จุดที่ 1	147
5.83	เปรียบเทียบความเร็วกร <mark>ะแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่</mark> 3 บริเวณเขาหลัก	
	จังหวัดพังงา จุดที่ 3	147
5.84	เปรียบเทียบความเร็วกระแส <mark>น้ำในขอบเขตการคำนว</mark> ณที่ 3 บริเวณหาดกมลา	
	จังหวัดภูเก็ต จุดที่ 4	147
5.85	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา	
	จังหวัดภูเก็ต จุดที่ 6	147
5.86	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก	
	จังหวัดพังงา จุดที่ 2	148
5.87	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก	
	จังหวัดพังงา จุดที่ 3	148
5.88	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา	
	จังหวัดภูเก็ต จุดที่ 1	148
5.89	เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา	
	จังหวัดภูเก็ต จุดที่ 3	148
5.90	ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 1	149
5.91	ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 1 (ไม่มีสเกล)	150

รูปที่		หน้า
5.92	ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 2	151
5.93	ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 2 (ไม่มีสเกล)	151
5.94	ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	152
5.95	ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก	
	จังหวัดพังงา (ไม่มีสเกล)	152
5.96	ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต	153
5.97	ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา	
	จังหวัดภูเก็ต (ไม่มีสเกล)	153
5.98	ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	154
5.99	ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก	
	จังหวัดพังงา (ไม่มีสเกล)	154
5.100	) ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา	
	จังหวัดภูเก็ต	155
5.101	1 ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา	
	จังหวัดภูเก็ต (ไม่มีสเกล <mark>)</mark>	155
5.102	2 ภาพตัดขวางหน้าตัด 1-1 <mark>ขอ</mark> งรูปที <mark>่ 5.98</mark>	156
5.103	3 ภาพตัดขวางหน้าตัด 2-2 ของรูปที่ 5.98	156
5.104	1 ภาพตัดขวางหน้าตัด 3-3 ของรูปที่ 5.98	156
5.105	5 ภาพตัดขวางหน้าตัด 1-1 ของรูปที่ 5.100	157
5.106	5 ภาพตัดขวางหน้าตั <mark>ด</mark> 2-2 ของรูปที่ 5.100	157
5.107	7 ภาพตัดขวางหน้าตัด 3-3 ของรูปที่ <u>5.1</u> 00	157
5.108	3 ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงคลื่นกับความเร็วกระแสน้ำ	158
5.109	) ตำแหน่งจุดสอบเทียบความเร็วกระแสน้ำ บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา	159
5.110	) ตำแหน่งจุดสอบเทียบความเร็วกระแสน้ำ บริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	159
5.111	1 เฟรมต่างๆ ที่แสดงคลื่นยักษ์เคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่งโดยแต่ละเฟรมห่างกัน 1/25 วินาที	160
5.112	2 เฟรมต่างๆ ที่แสดงสึนามิเคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่ง จุดที่ 1 บริเวณหาดป่าตอง	
	โดยแต่ละเฟรมห่างกัน 1/25 วินาที	161
5.113	3 การวัดระยะห่างระหว่างจุด 2 จุดที่ใช้คำนวณหาความเร็วคลื่นจากวีดีทัศน์	
	จุดที่ 1 บริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	161

รูปที่		หน้า
5.114	4 เฟรมต่างๆ ที่แสดงสึนามิเคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่ง จุดที่ 2 บริเวณหาดป่าตอง	
	โดยแต่ละเฟรมห่างกัน 1/25 วินาที	162
5.115	5 การวัดระยะห่างระหว่างจุด 2 จุดที่ใช้คำนวณหาความเร็วคลื่นจากวีดีทัศน์	
	จุดที่ 2 บริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	162
5.116	6 ตำแหน่งจุดในแบบจำลองที่ใช้หาความเร็วหน้าคลื่น	163
5.117	7 หน้าคลื่นลูกที่ 1 ในบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ของทั้ง 6 จุด	
	จากจุดที่ 1 ถึงจุดที่ 6 ตามลำ <mark>ดับ</mark>	164
6.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความ <mark>เสียหายเฉลี่</mark> ยของเ <mark>สาในอาค</mark> ารหลังนั้นๆ	
	กับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1	166
6.2	ความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายเฉลี่ยของเสาในอาคารหลังนั้นๆ กับค่าความเร็วคลื่น	167
6.3	เส้นโค้งความบอบบา <mark>งของความเสียหายโดยรวมของอาคารในระ</mark> ดับความเสียหาย	
	ในโครงอาคารรองกับ <mark>ค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1</mark>	169
6.4	เส้นโค้งความบอบบ ^า งของคว <mark>ามเสียหายโดย</mark> รวมของอาคารในระดับความเสียหาย	
	ในโครงอาคารหลักกับ <mark>ค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1</mark>	169
6.5	เส้นโค้งความบอบบางข <mark>องคว</mark> ามเสียหายโดยรวมของอาคารในระดับความเสียหาย	
	โครงสร้างวิบัติกับค่าความ <mark>สูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1</mark>	170
6.6	เส้นโค้งความบอบบางของควา <mark>มเสียหายของเสาใน</mark> ระดับความเสียหายที่ 1	
	กับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1	171
6.7	เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 2	
	กับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1	171
6.8	เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 3	
	กับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1	171
6.9	เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 4	
	กับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1	172
6.10	เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 5	
	กับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1	172
6.11	- ความน่าจะเป็นที่เกิดความเสียหายโดยรวมในระดับความเสียหายในโครงอาคารรอง	
	กับค่าความเร็วคลื่น	173
6.12	ความน่าจะเป็นที่เกิดความเสียหายโดยรวมในระดับความเสียหายในโครงอาคารหลัก	
	กับค่าความเร็วคลื่น	173

รูปที่		หน้า
6.13	ความน่าจะเป็นที่เกิดความเสียหายโดยรวมในระดับความเสียหายโครงสร้างวิบัติกับ	
	ค่าความเร็วคลื่น	.174

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 26 ธันวาคม 2547 เวลา 00:58:50 (UTC) หรือเวลาในประเทศไทย 07:58 น. ได้เกิดปรากฏการณ์แผ่นดินไหวขนาด 9.0 ริคเตอร์ จากข้อมูลการบันทึกของ USGS แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นครั้งนี้จัดเป็นอันดับ 4 ของโลก จุดศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่บริเวณตอนเหนือ ของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนิเซีย (3.298°N, 95.779°E) จากการที่พื้นท้องทะเลยกตัวขึ้น หลายเมตรทำให้น้ำปริมาณมากได้เคลื่อนตัวอย่างทันทีทันใดทำให้เกิดสึนามิ (Tsunami) ใน มหาสมุทรอินเดียซึ่งได้สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงบริเวณซายฝั่งตะวันตกบริเวณภาคใต้ของ ประเทศไทย ระดับความสูงของคลื่นประมาณ 8-12 เมตร ในบริเวณจังหวัดพังงาและจังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 1.1 ตำแหน่งของจุดศูนย์กลางแผ่นไหวและอาฟเตอร์ซ็อค (http://www.rpi.edu/~mccafr/sumatra04/)

จากข้อมูลการสำรวจภาคสนามทำให้ทราบถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อโครงสร้างไม่ว่าจะ เป็นอาคาร, สะพาน, ท่าเรือและโครงสร้างกำแพงกันดิน การสำรวจภาคสนามทำให้ได้ข้อมูลความ เสียหายของอาคารและลักษณะต่างๆของสึนามิซึ่งได้แก่ ระดับความเสียหายของโครงสร้าง ระดับ ความสูงของคลื่นและระยะห่างของโครงสร้างจากชายฝั่ง เป็นต้น ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของ โครงสร้างจากสึนามินั้นจำเป็นต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเสียหายกับระดับความ สูงของคลื่นหรือความเร็วคลื่น เพื่อให้ได้ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเสียหายกับระดับความ สูงของคลื่นหรือความเร็วคลื่น เพื่อให้ได้ความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นในการศึกษานี้ได้ทำการ จำลองสึนามิ (Tsunami simulation) โดยใช้หลักการการแพร่กระจายของคลื่นน้ำตื้น เพื่อหาข้อมูล ความเร็วคลื่นของสึนามิ และทำการทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ของสมรรถนะของโครงสร้างกับ ผลการสำรวจในภาคสนามซึ่งวัดขนาดความกว้างของรอยแตกร้าว จากนั้นได้พัฒนาเส้นโค้งความ บอบบาง (Fragility curve) ที่แสดงระดับความเสียหายโดยรวมของโครงสร้างกับความสูงคลื่นและ ความเร็วคลื่น

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังต่อไปนี้

 เพื่อพัฒนาเส้นโค้งความบอบบาง (Fragility curve) ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับความเสียหายโดยรวมกับความสูงและความเร็วของคลื่นบนชายฝั่งเพื่อสามารถประเมิน ความเสี่ยงของโครงสร้างจากสึนามิ

 เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีความเสียหายของเสากับขนาดความกว้างของ รอยแตกร้าวของโครงสร้างซึ่งได้จากการทดสอบ

 เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเสียหายของเสากับความสูงคลื่นและ ความเร็วคลื่น

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตของงานวิจัยดังต่อไปนี้

 ทำการทดสอบเสาคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 0.15 ม. x 0.15 ม. ซึ่งเป็นขนาดของเสาที่ ใช้กันโดยทั่วไปในพื้นที่ที่ประสบภัยสึนามิ

 ทำการวิเคราะห์แบบจำลองสึนามิโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใน 2 บริเวณคือบริเวณ หาดกมลา จังหวัดภูเก็ตและบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงาเนื่องจากเป็นบริเวณที่เกิดความเสียหาย มาก

1.4 โครงสร้างของวิทยานิพนธ์

งานวิจัยนี้ได้พัฒนาเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างเพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง ของโครงสร้างเนื่องจากสึนามิ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนหลักๆ ได้แก่ ข้อมูลการสำรวจ (Observed data), การทดสอบ (Testing) และแบบจำลอง (Simulation)

รูปที่ 1.2 แผนภูมิอธิบายโครงสร้างวิทยานิพนธ์

1.4.1 การสำรวจ

จากการสำรวจภาคสนามในเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้จดบันทึกข้อมูล ความเสียหายของอาคารและโครงสร้างต่างๆ ค่าพิกัดตำแหน่งของอาคาร, ค่าความสูงคลื่นเหนือ พื้นชั้นที่ 1 ของอาคารเป็นต้น ในงานวิจัยนี้ทำการศึกษาความเสียหายโดยรวมของอาคารและ ความเสียหายของเสา รายละเอียดกล่าวไว้ในบทที่ 3

1.4.2 การทดสอบ

เนื่องจากอาคาร 1 หลังมีจำนวนเสาหลายต้น เพื่อหาค่าเฉลี่ยความเสียหายของเสาของ อาคารหลังนั้นๆ จึงได้ทำการทดสอบเสาขนาดหน้าตัด 0.15 ม. x 0.15 ม. เพื่อหาค่าน้ำหนัก (Weight factor) สำหรับแต่ล่ะระดับความเสียหายของเสาในการหาค่าเฉลี่ยความเสียหายของเสา ซึ่งหาได้จากพฤติกรรมการต้านแรงกระทำด้านข้างของเสา รายละเอียดกล่าวไว้ในบทที่ 4 1.4.3 แบบจำลองสิ้นามิ

จากข้อมูลการสำรวจสามารถจดบันทึกลักษณะของสึนามิได้เพียงค่าความสูงคลื่น สำหรับค่า ความเร็วคลื่นนั้นสามารถหาได้จากแบบจำลองสึนามิ ซึ่งในงานวิจัยนี้ศึกษา 2 บริเวณได้แก่บริเวณ เขาหลัก จังหวัดพังงาและบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับความเสียหายมาก จากเหตุการณ์สึนามิที่เกิดขึ้น รายละเอียดกล่าวไว้ในบทที่ 5

1.4.4 เส้นโค้งความบอบบาง

จากผลการศึกษาในหัวข้อข้างต้น งานวิจัยนี้ได้พัฒนาเส้นโค้งความบอบบาง ดังแสดงในบทที่ 6

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

หลักการทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. ลักษณะทางกายภาพของสึนามิ

สึนามิส่วนใหญ่เกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกใต้ทะเลอย่างฉับพลัน อาจจะเป็น การเกิดแผ่นดินถล่มยุบตัวลง หรือเปลือกโลกถูกดันขึ้นหรือยุบตัวลง ทำให้มีน้ำทะเลปริมาตร มหาศาลถูกดันขึ้นหรือยุบตัวลงอย่างฉับพลัน พลังงานจำนวนมหาศาลก็ถ่ายเททำให้เกิดการ เคลื่อนตัวของน้ำทะเลเป็น สึนามิในทะเลลึก ลักษณะของคลื่นแสดงดังรูป 2.1 ความเร็วของสึนามิ ขึ้นอยู่กับความลึกของทะเล เมื่อสึนามิเดินทางมาถึงชายฝั่งทะเลที่ตื้นขึ้นก็จะทำให้ความเร็วของ คลื่นลดลงแต่มีความสูงมากขึ้น ในซายฝั่งที่แคบสึนามิอาจจะมีความสูงได้หลายเมตร ดังรูปที่ 2.2 และ 2.3

รูปที่ 2.1 แสดงลักษณะทางกายภาพของคลื่น (http://www.vcharkarn.com)

รูปที่ 2.2 แสดงลักษณะทางกายภาพของคลื่นเข้าสู่ชายฝั่ง (http://www.vcharkarn.com)

รูปที่ 2.3 แสดงลักษณะทางกายภาพของคลื่นเข้าสู่ชายฝั่ง (http://www.vcharkarn.com)

2.2. การจำลองสินามิ (Tsunami Simulation)

ในการวิเคราะห์การเคลื่อนที่ของของไหลซึ่งเป็นการวิเคราะห์สมการคลื่นน้ำตื้นที่ใช้ใน การศึกษาสึนามิ ซึ่งมีสมมติฐานในการจำลองดังนี้ (Synolakis และ Yaliciner, 2006)

 ไม่คำนึงผลของความเร่งในแนวดิ่งของอนุภาคน้ำ เนื่องจากมีค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับ ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก

 ความเร็วของคลื่นในทิศทาง x และ y ไม่ขึ้นกับความลึก โดยความเร็วในแนวระนาบใน สมการนี้เป็นค่าความเร็วในแนบระนาบเฉลี่ยตลอดความลึก

เริ่มจากสมการการเคลื่อนที่มาจากกฎข้อที่ 2 ของนิวตันโดยสมมติอนุภาคน้ำมีขนาดเล็ก ความกว้าง (Δx) ความยาว (Δy) ความสูง (Δz) ดังรูปที่ 2.4 แรงกระทำคิดเฉพาะผลจากแรงดัน ไม่คิดผลแรงเสียดทานระหว่างของไหล, ของไหลไม่มีการยุบตัวและกำหนดรูปเวกเตอร์พิกัดฉาก ของสนามความเร็วที่แปรผันในระยะทางและเวลาเท่ากับ V ซึ่งเคลื่อนที่ใน 3 ทิศทางคือ

$$\vec{V} = u\vec{i} + v\vec{j} + w\vec{k} \tag{2.1}$$

โดยที่

- *u* คือ ความเร็วของมวลน้ำในทิศทาง *x*
- ห คือ ความเร็วของมวลน้ำในทิศทาง y
- พ คือ ความเร็วของมวลน้ำในทิศทาง z

จากกฎข้อที่ 2 ของนิวตัน

$$F = ma = \rho \Delta x \Delta y \Delta z \left(\frac{D\vec{V}}{Dt}\right)$$
(2.2)

โดยที่

- F คือ แรงภาย<mark>นอกที่กระทำต่อมวลน้ำ</mark>
- *m* คือ น้ำหนักของมวลน้ำ

a คือ ความเร่งของมวลน้ำ

- ρ คือ ความหนาแน่นของน้ำ
- <u>DV</u> <u>Dt</u> คือ การเปลี่ยนแปลงความเร็วเทียบกับเวลา

พิจารณาการเคลื่อนที่ในทิศทาง x

$$F_{x} = ma = \rho \Delta x \Delta y \Delta z \left(\frac{Du}{Dt}\right)$$
(2.3)

สำหรับการเคลื่อนที่ของของไหลที่มีการเคลื่อนที่เป็นระยะทาง *u* ในเวลา *t* จะได้ สมการ อนุพันธ์ย่อย (Partial derivative) หาได้จากสมการดังนี้

$$\frac{Du}{Dt} = \lim_{\Delta t \to 0} \frac{u(x + \Delta x, y + \Delta y, z + \Delta z, t + \Delta t) - u(x, y, z, t)}{\Delta t}$$
(2.4)

การคำนวณอนุพันธ์ย่อย $rac{Df}{Dt}$ เมื่อ f(x,t) เป็นฟังก์ชั่นที่ขึ้นกับเวลาและระยะทาง xสามารถเขียนขยายในเทอมได้ดังสมการ

$$\frac{Df}{Dt} = \lim_{\Delta t \to 0} \frac{f(x + \Delta x, t + \Delta t) - f(x, t)}{\Delta t}$$
(2.5)

จากพื้นฐานของแคลคูลัสจะได้

$$f(x + \Delta x, t + \Delta t) \approx f(x, t) + \frac{\partial f}{\partial x} \Delta x + \frac{\partial f}{\partial t} \Delta t$$
 (2.6)

$$\frac{Df}{Dt} = \lim_{\Delta t \to 0} \frac{f(x,t) + \frac{\partial f}{\partial x} \Delta x + \frac{\partial f}{\partial t} \Delta t - f(x,t)}{\Delta t} = \frac{\partial f}{\partial x} \left[\lim_{\Delta t \to 0} \frac{\Delta x}{\Delta t} \right] + \frac{\partial f}{\partial t}$$
(2.7)

$$\frac{Df}{Dt} = \frac{\partial f}{\partial x}\frac{\partial x}{\partial t} + \frac{\partial f}{\partial t}\frac{\partial t}{\partial t} = \frac{\partial f}{\partial x}u + \frac{\partial f}{\partial t}$$
(2.8)

การเปลี่ยนแปลงความเร็วในทิศทาง x เทียบกับเวลา จะได้ดังนี้

$$\frac{Du}{Dt} = \frac{\partial u}{\partial x}\frac{dx}{dt} + \frac{\partial u}{\partial y}\frac{dy}{dt} + \frac{\partial u}{\partial z}\frac{dz}{dt} + \frac{\partial u}{\partial t}$$
(2.9)

$$= u \frac{\partial u}{\partial x} + v \frac{\partial u}{\partial y} + w \frac{\partial u}{\partial z} + \frac{\partial u}{\partial t}$$
(2.10)

แทนค่าสมการที่ 2.10 ลงในสมการที่ 2.3 จะได้

$$F_{x} = \rho \Delta x \Delta y \Delta z \left(u \frac{\partial u}{\partial x} + v \frac{\partial u}{\partial y} + w \frac{\partial u}{\partial z} + \frac{\partial u}{\partial t} \right)$$
(2.11)

แรงกระทำ (F) ที่ทำให้มวลน้ำเกิดการเคลื่อนตัว ในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะแรงที่เกิดจาก แรงดันน้ำในทิศทาง x โดยสมมติให้แรงเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก (g, Gravity) กระทำใน ทิศทาง z ดังนั้นในทิศทาง x จึงไม่พิจารณาผลของแรงเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลกและไม่คิด ผลของแรงเนื่องจากการหมุนของโลก (Coriolis forces) ซึ่งถือว่ามีค่าน้อยมาก แรงดันที่ทำให้เกิด การเคลื่อนที่นี้เกิดจากผลต่างของแรงดัน (Δp) ระหว่างด้านหน้ากับด้านหลังของมวลน้ำในทิศทาง x กระทำบนพื้นที่เท่ากับ Δy.Δz ซึ่งทำให้เกิดแรงลัพธ์เท่ากับ Δp.Δy.Δz ดังนั้น การเปลี่ยนแปลง แรงดันน้ำเทียบกับระยะทาง ได้ดังนี้

$$\Delta p = \frac{\partial p}{\partial x} \Delta x \tag{2.12}$$

ดังนั้นค่าแรงดันในสมการที่ 2.3 คือ

$$F_{x} = \Delta p \Delta y \Delta z = \frac{\partial p}{\partial x} \Delta x \Delta y \Delta z \qquad (2.13)$$

แทนค่าแรงที่ได้จากสมการที่ 2.13 ลงในสมการที่ 2.11 จะได้

$$\frac{\partial p}{\partial x} = \rho(u\frac{\partial u}{\partial x} + v\frac{\partial u}{\partial y} + w\frac{\partial u}{\partial z} + \frac{\partial u}{\partial t})$$
(2.14)

ในทำนองเดียวกันพิจารณาการเคลื่อนที่ในทิศทาง y จะได้สมการในลักษณะเดียวกันกับการ พิจารณาการเคลื่อนที่ในทิศทาง x ดังนั้นจึงสามารถรวมสมการการเคลื่อนในแนวราบได้ดังนี้

$$\frac{1}{\rho}\frac{\partial p}{\partial x} = \left(u\frac{\partial u}{\partial x} + v\frac{\partial u}{\partial y} + w\frac{\partial u}{\partial z} + \frac{\partial u}{\partial t}\right)$$
(2.15)

$$\frac{1}{\rho}\frac{\partial p}{\partial y} = \left(u\frac{\partial v}{\partial x} + v\frac{\partial v}{\partial y} + w\frac{\partial v}{\partial z} + \frac{\partial v}{\partial t}\right)$$
(2.16)

สำหรับการเคลื่อนที่ในทิศทาง Z พิจารณาแรงเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลกหรือน้ำหนักของมวล น้ำ (w) รวมด้วยซึ่งเป็นในแรงกระทำ F_z ในแนวดิ่ง จะได้สมการการเคลื่อนที่ในทิศทาง z ดังนี้ $weight =
ho(\Delta x \Delta y \Delta z)g$ (2.17)

$$F_{z} = \frac{\partial p}{\partial z} \Delta z \Delta x \Delta y + \rho \Delta x \Delta y \Delta z.g \qquad (2.18)$$

$$\left(\frac{\partial p}{\partial z} + \rho g\right) = \rho\left(u\frac{\partial w}{\partial x} + v\frac{\partial w}{\partial y} + w\frac{\partial w}{\partial z} + \frac{\partial w}{\partial t}\right)$$
(2.19)

จะได้

$$\frac{1}{\rho}\left(\frac{\partial p}{\partial z} + \rho g\right) = \left(u\frac{\partial w}{\partial x} + v\frac{\partial w}{\partial y} + w\frac{\partial w}{\partial z} + \frac{\partial w}{\partial t}\right)$$
(2.20)

จากสมมติฐานของคลื่นน้ำตื้น (Shallow water wave) สำหรับการคำนวนการเคลื่อนที่ ของสึนามิสมมติความเร็วในแนวดิ่งมีค่าน้อยมากดังนั้น

$$\frac{1}{\rho}(\frac{\partial p}{\partial z} + \rho g) = 0 \tag{2.21}$$

$$\frac{\partial p}{\partial z} = -\rho g \tag{2.22}$$

รูปที่ 2.5 ตำแหน่งและทิศทางของตัวแปรในสมการคลื่นน้ำตื้น (Imamura, 1996)

พิจารณาค่าความดันน้ำที่ความลึกใดๆซึ่งเป็นแรงที่ทำให้คลื่นเกิดการเคลื่อนที่ โดยมีความ ดันน้ำการกระจายตัวขึ้นกับความลึก (Hydrostatic) ซึ่งค่าความลึกน้ำที่พิจารณารวมค่าความสูง (Amplitude) ของคลื่น $\eta(x, y, z, t)$ ด้วยดังนั้นค่าความดันที่ทำให้เกิดการเคลื่อนที่ที่ความลึก z หาได้ดังนี้

$$p = \int \rho g dz + const. = \rho g \left[\eta(x, y, t) + z \right]$$
(2.23)

แทนสมการที่ 2.23 ลงในสมการที่ 2.15 และ 2.16 จะได้

$$u\frac{\partial u}{\partial x} + v\frac{\partial u}{\partial y} + w\frac{\partial u}{\partial z} + \frac{\partial u}{\partial t} = -g(\frac{\partial \eta}{\partial x})$$
(2.24)

$$u\frac{\partial v}{\partial x} + v\frac{\partial v}{\partial y} + w\frac{\partial v}{\partial z} + \frac{\partial v}{\partial t} = -g(\frac{\partial \eta}{\partial y})$$
(2.25)

จากการศึกษาทราบว่าค่าความเร็วของคลื่นในทิศทาง x และ y มีการแปรเปลี่ยนตามความ ลึก (z) น้อยมากดังนั้นจึงกำหนดสมมติฐานว่าค่าความเร็วในแนวระนาบไม่ขึ้นกับความลึก โดย ความเร็วในแนวระนาบในสมการนี้เป็นค่าความเร็วในแนบระนาบเฉลี่ยตลอดความลึก ซึ่งจะได้ สมการการเคลื่อนที่ (Equations of motion) ของคลื่นน้ำตื้น คือ

$$u\frac{\partial u}{\partial x} + v\frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial u}{\partial t} + g(\frac{\partial \eta}{\partial x}) = 0$$
(2.26)

$$u\frac{\partial v}{\partial x} + v\frac{\partial v}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial t} + g\left(\frac{\partial \eta}{\partial y}\right) = 0$$
(2.27)

สมการการอนุรักษ์มวล (Mass conservation equation) สามารถหาได้โดยพิจารณาน้ำ ตลอดความลึกเป็นปริมาตรควบคุมขนาด $\Delta x \cdot \Delta y(h+\eta)$ และใช้ความสัมพันธ์เชิงปริมาตร ควบคุมพื้นฐาน, หลักความสัมพันธ์การอนุรักษ์มวล, การเปลี่ยนแปลงมวลเทียบกับเวลาเป็นศูนย์ และปริมาณน้ำไหลเข้าเท่ากับไหลออกซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

$$\frac{dm}{dt} = 0 \; ; \quad \frac{d}{dt} \int_{\Omega} \rho dw + \int_{s} \rho V ds = 0 \tag{2.28}$$

ถ้าพิจารณาการเคลื่อนที่ในทิศทางแกน พ

$$\frac{d}{dt} \int_{\Omega} \rho dw = \rho \frac{d\eta}{dt}$$
(2.29)

พิจารณาการเคลื่อนที่ใน 2 ทิศทางแกน x, y

$$\int_{S} \rho V ds = \rho u \frac{\partial (h+\eta)}{\partial x} + \rho v \frac{\partial (h+\eta)}{\partial y}$$
(2.30)

แทนค่าสมการที่ 2.29 และ 2.30 ลงในสมการที่ 2.28

$$\rho \frac{\partial \eta}{\partial t} + \rho u \frac{\partial (h+\eta)}{\partial x} + \rho v \frac{\partial (h+\eta)}{\partial y} = 0$$
(2.31)

จะได้สมการหลักของคลื่นน้ำตื้นคือ

$$u\frac{\partial u}{\partial x} + v\frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial u}{\partial t} + g(\frac{\partial \eta}{\partial x}) = 0$$
(2.32)

$$u\frac{\partial v}{\partial x} + v\frac{\partial v}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial t} + g\left(\frac{\partial \eta}{\partial y}\right) = 0$$
(2.33)

$$\frac{\partial \eta}{\partial t} + \frac{\partial (u(h+\eta))}{\partial x} + \frac{\partial (v(h+\eta))}{\partial y} = 0$$
(2.34)

พิจารณาการไหลในทิศทาง x และ y กำหนดให้

$$M = u(h+\eta) = uD \tag{2.35}$$

$$N = v(h+\eta) = vD \tag{2.36}$$

โดยที่

D	คือ	ความสูงของน้ำทั้งหมด เท่ากับ ความลึก + ความสูงคลื่น
М	คือ	อัตราการไหลของน้ำทั้งหน้าตัดในทิศทาง x

- N คือ อัตราการไหลของน้ำทั้งหน้าตัดในทิศทาง y

สมการหลักของคลื่นเมื่อคิดผลของแรงเสียดทานพื้นน้ำและไม่คิดผลของแรงเนื่องจากการ หมุนของโลกจะได้ดังนี้

$$\frac{\partial M}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{M^2}{D} \right) + \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{MN}{D} \right) + g D \frac{\partial \eta}{\partial x} + \frac{g n^2}{D^{7/3}} M \sqrt{M^2 + N^2} = 0 \qquad (2.37)$$

$$\frac{\partial N}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{MN}{D}\right) + \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{N^2}{D}\right) + gD \frac{\partial \eta}{\partial y} + \frac{gn^2}{D^{7/3}} M \sqrt{M^2 + N^2} = 0 \qquad (2.38)$$

$$\frac{\partial \eta}{\partial t} + \frac{\partial M}{\partial x} + \frac{\partial N}{\partial y} = 0$$
(2.39)

โดยที่

- g คือ ความเร่งเข้าสู่ศูนย์กลางของโลก
- *n* คือ ความขรุขระของแมนนิ่ง

สึนามิเป็นคลื่นน้ำที่จัดอยู่ประเภทคลื่นน้ำตื้น เป็นคลื่นที่มีความยาวคลื่นยาวมากมีค่า หลายร้อยกิโลเมตร ซึ่งเกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกใต้ทะเลอย่างฉับพลัน อาจจะเป็นการ เกิดแผ่นดินถล่มยุบตัวลง หรือเปลือกโลกถูกดันขึ้นหรือยุบตัวลง ทำให้มีน้ำทะเลปริมาตรมหาศาล ถูกดันขึ้นหรือทรุดตัวลงอย่างฉับพลัน พลังงานจำนวนมหาศาลก็ถ่ายเทไปให้เกิดการเคลื่อนตัว ของน้ำทะเลที่เหนือทะเลลึก สึนามิถูกจัดว่าเป็นคลื่นน้ำตื้นคือ คลื่นที่ค่าอัตราส่วนระหว่างความ ลึกของน้ำและความยาวคลื่นต่ำมาก ซึ่งในการจำลองสำหรับการวิจัยนี้จะใช้ทฤษฎี คลื่นยาวซึ่ง เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับสึนามิ โดยในที่นี้จะสมมติให้ความเร่งของมวลน้ำในแนวดิ่งมี ค่าเท่ากับ ค่า g คือ ค่าความเร่งเข้าสู่ศูนย์กลางของโลก

2.3 หลักการการคำนวณ (Numerical scheme)

2.3.1 หลักการไฟไนต์ดิฟเฟอร์เรนซ์สำหรับการทำแบบจำลองสึนามิ

Imamura (1996) ได้พัฒนาการคำนวณเพื่อใช้ในการทำแบบจำลองวิธีไฟไนต์ดิฟเฟอร์เรนซ์ (Finite difference method) โดยใช้หลักการอนุกรมเทย์เลอร์ (Taylor expansion series) ซึ่งเป็น วิธีการคำนวณพื้นฐานและได้รับการยอมรับมากที่สุด ในหลักการไฟไนต์ดิฟเฟอร์เรนซ์นั้นเป็นการ แบ่งพื้นที่ที่สนใจออกเป็นพื้นที่เล็กๆและทำการวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง (Continuous) ดังนั้นการหา อนุพันธ์ (Derivative) จึงสามารถหาค่าได้โดยการประมาณโดยใช้ผลของความแตกต่างในลักษณะ พีชคณิตของสมการผลต่างอนุพันธ์ย่อย (Partial differential equation) โดยใช้อนุกรมเทย์เลอร์ จนกระทั่งปัจจุบันหลักการการคำนวณในลักษณะวิธีไฟไนต์ดิฟเฟอร์เรนซ์ได้มีผู้คิดค้นวิธีการอย่าง มากมายซึ่งมีข้อควรระวังต่างๆเช่น ข้อควรระวังในหลักการพิจารณา, ข้อควรระวังในการแบ่งขนาด ความกว้างของช่องกริด (Grid size), สภาวะความเสถียร (Stability condition), ค่าคลาดเคลื่อนที่ ใช้ในการกระจายตัวแปร (Discretization errors) และค่าอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลเฉลยที่ใกล้เคียง กับผลเฉลยที่ถูกต้อง (Exact solution) มากที่สุดโดยใช้สมการผลต่างอนุพันธ์ย่อย

ในการศึกษาหลักการไฟไนต์ดิฟเฟอร์เรนซ์ประการแรกจะทำการพิจารณาหลักการคำนวณที่ ขึ้นกับเวลาโดยสามารถแบ่งหลักการออกเป็น 2 ลักษณะคือ การคำนวณในลักษณะหลักการที่ชัด แจ้ง (Explicit scheme) เป็นหลักการสำหรับสมการผลต่าง (Difference equation) ที่มีตัวแปร เพียงตัวแปรเดียว ซึ่งสามารถจัดรูปตัวแปรให้อยู่ในรูปตัวแปรอื่นที่ทราบค่าได้และการคำนวณใน ลักษณะหลักการปริยาย (Implicit scheme) เป็นหลักการสำหรับสมการผลต่างที่มีตัวแปรหลาย ตัวแปรซึ่งต้องการสมการหลายสมการที่มีตัวแปรเหล่านั้นเพื่อใช้ในการหาผลเฉลยในขั้นตอนเดียว

หลักการการคำนวณผลต่าง (Difference numerical scheme) ที่ใช้กันอย่างกว้างขวางที่ใช้ ในการคำนวณการทำแบบจำลองคลื่นยาวมี 3 หลักการได้แก่ หลักการการสับเปลี่ยนแบบกบ กระโดด (Staggered leap-frog scheme), หลักการของ Crank-Nicholson และหลักการ 2 ขั้นตอน (Two-step) ของ Lax-Wendroff สำหรับแบบจำลองในการศึกษานี้ซึ่งเป็นแบบจำลอง TUNAMI (Tohoku University Numerical Analysis Model for Investigation of tsunami) ได้ใช้ หลักการการสับเปลี่ยนแบบกบกระโดดโดยใช้หลักการที่ชัดแจ้ง (Explicit scheme) ในการคำนวณ และมีการประมาณอนพันธ์อันดับที่ 2 ซึ่งเป็นหลักการที่ไม่ต้องการเวลาในการประมวลผลของ หน่วยประมวลผลกลาง (Central Processing Unit, CPU) ของเครื่องคอมพิวเตอร์มากสำหรับการ คำนวณ 1 ขั้นตอนและมีเงื่อนไข (Criteria) เพื่อให้ได้ผลเฉลยที่เสถียร (Stable results) สำหรับ หลักการของ Crank-Nicholson ที่มีหลักการพื้นฐานเกือบทั้งหมดเป็นหลักการปริยาย (Implicit scheme) ดังนั้นจึงต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มี CPU สูงๆและมีความจำมากๆ ซึ่งในปัจจุบัน หลักการของ Crank-Nicholson ที่เป็นต้นแบบนั้นไม่มีการนำมาใช้แล้วและสำหรับหลักการ 2 ขั้นตอน (Two-step) ของ Lax-Wendrof นั้นถูกนำมาใช้เพื่อการคำนวณคลื่นกระแทก (Shock หรือเพื่อการคำนวณความสูงคลื่นบนชายฝั่งที่มีความชั้นมากเนื่องจากมีข้อดีในการลด wave) ความแกว่งกวัด (Oscillation) ของการคำนวณที่เกิดจากความไม่ต่อเนื่องจากการคำนวณจากการ กระจายตัวแปรเพื่อให้ได้ผลเฉลยที่เสถียร

2.3.2 หลักการสับเปลี่ยนแบบกบกระโดด (Staggered leap-frog scheme)

Imamura (1996) ได้แสดงตัวอย่างในเบื้องต้นสำหรับการอธิบายหลักการนี้เป็นสมการหลัก (Governing equation) ในช่วงที่เป็นทะเลลึกของการเคลื่อนที่ของคลื่นยาวแบบเชิงเส้น (Linearized long wave) ที่ปราศจากผลของความเสียดทานของท้องน้ำ (Bottom friction) สำหรับ การเคลื่อนที่ใน 1 มิติซึ่งเขียนได้โดย

$$\frac{\partial \eta}{\partial t} + \frac{\partial M}{\partial x} = 0, \qquad \qquad \frac{\partial M}{\partial t} + C_0^2 \frac{\partial \eta}{\partial x} = 0 \qquad (2.40)$$

โดยที่

.C₀ คือ ค่าความเร็วของการเคลื่อนตัว (Propagation velocity) ของคลื่นยาวแบบเชิงเส้น

จากหลักการสับเปลี่ยนแบบกบกระโดดสามารถทำการการกระจายตัวแปรได้ดังสมการที่ 2.41

$$\begin{cases}
\frac{\left[\eta_{j+\frac{1}{2}}^{n+\frac{1}{2}} - \eta_{j+\frac{1}{2}}^{n-\frac{1}{2}}\right]}{\Delta t} + \frac{\left[M_{j+1}^{n} - M_{j}^{n}\right]}{\Delta x} + O(\Delta x^{2}) = 0 \\
\frac{\left[M_{j}^{n+1} - M_{j}^{n}\right]}{\Delta t} + g\frac{\left(h_{j+\frac{1}{2}}^{n} + h_{j-\frac{1}{2}}^{n}\right)}{2} \left[\eta_{j+\frac{1}{2}}^{n+\frac{1}{2}} - \eta_{j-\frac{1}{2}}^{n+\frac{1}{2}}\right]}{\Delta x} + O(\Delta x^{2}) = 0
\end{cases}$$
(2.41)

โดยที่

Δx,Δt = ขนาดความกว้างของช่องกริด (Grid size) ในทิศทาง x และขนาดความกว้าง ของช่วงเวลา

$$O\left(\Delta x^2
ight)$$
 = ค่าคลาดเคลื่อนเนื่องจากการตัดปลาย (Truncation error) สำหรับการ
ประมาณอนุพันธ์อันดับที่ 2

สำหรับในการกระจายตัวแปรในการคำนวณสำหรับตัวแปร $\eta(x,y)$ และ M(x,t) สามารถ แสดงได้โดยใช้หลักการกบกระโดดได้ดังสมการ

$$\begin{cases} \eta(x,t) = \eta\left(\left(j+\frac{1}{2}\right)\Delta x, \left(n+\frac{1}{2}\Delta t\right)\right) = \eta_{j+\frac{1}{2}}^{n+\frac{1}{2}} \\ M(x,t) = M(j\Delta x, n\Delta t) = M_{j}^{n} \end{cases}$$
(2.42)

หลักการในการคำนวณของหลักการนี้สามารถอธิบายได้ดังรูปที่ 2.6 ยกตัวอย่างเช่นสมการ ที่ 2.41 การสับหลีกช่วงว่าง (Staggered in space) และเวลาซึ่งต่างจากหลักการชนิดอื่นๆของ หลักการแบบกบกระโดด การสับหลีกในช่วงว่างจะสับหลีกเฉพาะการประมาณอนุพันธ์อันดับที่ 2 และการสับหลีกในช่วงเวลาจะสับหลีกเฉพาะการประมาณอนุพันธ์อันดับที่ 1

รูปที่ 2.6 การจัดเรียงตำแหน่งของจุดต่างๆในการคำนวณด้วยหลักการสับเปลี่ยนแบบกบกระโดด (Imamura, 1996)

ในการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางตัวเลขขนาดกริดนี้จะกำหนดให้เหมาะสมกับเงื่อนไขของ Imamura number (I_) โดยจะกำหนดให้มีค่าเข้าใกล้หนึ่ง

$$I_{m} = \Delta x / 2h\sqrt{1 - K^{2}}$$

$$K = \sqrt{gh} \frac{\Delta t}{\Delta x}$$
(2.43)

และพิจารณาตามเงื่อนไขของ CFL (Courant-Friedrichs-Levy condition) คือ

$$\frac{\Delta x}{\Delta t} = \sqrt{2gh_{\text{max}}}$$
(2.45)

โดยที่

K

h

h_{max}

 Δt

คือ คอเรนต์นัมเบอร์ (Courant Number) คือ ความลึกเฉลี่ยของท้องน้ำ บริเวณที่พิจารณา คือ ความลึกมากที่สุดของท้องน้ำ บริเวณที่พิจารณา คือ ช่วงเวลาคำนวณ แต่ละครั้ง 2.3.3 หลักการสำหรับความเสียดทานของท้องน้ำ (Scheme for bottom friction)

Imamura (1996) ได้เสนอว่าพจน์ความเสียดทาน (Friction) ทำให้เกิดความไม่เสถียร (Instability) เมื่อใช้การกระจายตัวแปรโดยใช้หลักการที่ชัดแจ้ง (Explicit scheme) ในการคำนวณ เพื่อทำการศึกษาความไม่เสถียรอย่างง่ายๆนี้ยกตัวอย่างเช่นสมการโมเมนตัมเชิงเส้นซึ่งไม่มีพจน์ การกระจายตัวของคลื่น (Convection terms) ต่อไปนี้

$$\frac{\partial M}{\partial t} + gD\frac{\partial \eta}{\partial x} + \frac{gn^2}{D^{7/3}}M|M| = 0$$
(2.46)

สามารถเขียนในรูปของหลักการที่ชัดแจ้งได้ดังนี้

$$M^{n+1} = \left[1 - \frac{\Delta t g n^2 |M|}{D^{7/3}}\right] M^n - g D \Delta t \frac{\partial \eta}{\partial x}$$
(2.47)

เมื่อความเร็วมีค่ามากขึ้นหรือความลึกรวมมีค่าน้อยลงค่าสัมบูรณ์ของค่าสัมประสิทธิ์ (Absolute of coefficient) ของพจน์แรกด้านขวามือของสมการที่ 2.47 มีค่ามากกว่าค่าอื่นๆใน สมการที่ซึ่งคูณด้วยค่าความเร็วและทำให้เกิดความไม่เสถียรในการคำนวณ ในการลดปัญหานี้ สามารถทำได้โดยทำการกระจายตัวแปรโดยใช้หลักการปริยาย (Implicit scheme) สำหรับพจน์ ความเสียดทาน ยกตัวอย่างเช่นรูปแบบความเสถียรอย่างง่าย (Simple implicit form)

$$\boldsymbol{M}^{n+1} = \frac{\boldsymbol{M}^{n}}{\left[1 + \frac{\Delta t g n^{2} |\boldsymbol{M}|}{D^{7/3}}\right]} - \frac{g D \Delta t \frac{\partial \eta}{\partial x}}{\left[1 + \frac{\Delta t g n^{2} |\boldsymbol{M}|}{D^{7/3}}\right]}$$
(2.48)

เป็นที่สังเกตเห็นได้ว่าความเสถียรของการคำนวณ มีค่าเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากตัวคูณในด้าน ขวามือของสมการที่ 2.48 นั้นมีค่าน้อยกว่าพจน์อื่นๆ อย่างไรก็ตามผลจากความเสียดทานของ คลื่นในบริเวณน้ำตื้นนั้นมีความจำเป็นเพื่อให้ผลเฉลยจากการคำนวณได้ค่าที่เหมาะสมถึงแม้จะ ทำให้เกิดความไม่เสถียรในการคำนวณ สำหรับรูปแบบปริยาย (Implicit form) อีกรูปแบบหนึ่งคือ รูปแบบที่รวมพจน์ความเสียดทานเข้าไปด้วยและทำการกระจายตัวแปรได้ดังสมการ

$$M^{n+1} = M^{n} \frac{\left[1 - \frac{\Delta t g n^{2} |M|}{2D^{7/3}}\right]}{\left[1 + \frac{\Delta t g n^{2} |M|}{2D^{7/3}}\right]} - g D \Delta t \frac{\partial \eta}{\partial x} \frac{1}{\left[1 + \frac{\Delta t g n^{2} |M|}{2D^{7/3}}\right]}$$
(2.49)

จะเห็นได้ว่าผลเฉลยที่ได้จากหลักการนี้มีความเสถียรในการคำนวณเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน เนื่องจากตัวคูณขยาย (Amplification factor) ยังคงมีค่าน้อยกว่าค่าอื่นๆแต่มีค่ามากกว่าตัวคูณใน สมการที่ 2.48 นั่นหมายความว่าผลจากการคำนวณโดยการกระจายเชิงตัวเลข (Numerical dissipation) มีผลทำให้ผลเฉลยที่ได้มีค่ามากขึ้น

จากหลักการข้างต้นนี้จะเกิดความแกว่งในการคำนวณ (Numerical oscillation) เมื่อ พิจารณาคลื่นส่วนหน้า (Wave front) เนื่องจากตัวคูณนั้นจะมีค่าติดลบในช่วงน้ำตื้นที่ซึ่งความลึก รวมมีค่าน้อย นั่นคือมวลของน้ำจะถูกผลักไปด้านหลังด้วยพจน์ความเสียดทานที่มีค่ามากซึ่งไม่ เป็นความจริง ดังนั้นจึงควรเลือกขั้นตอนที่จะทำการกระจายตัวแปรโดยหลักการปริยายเพื่อใช้ สำหรับพจน์ความเสียดทานของท้องน้ำ โดยที่พจน์ความเสียดทานของท้องน้ำนั่นก็คือค่าความ ขรุขระของ Manning (Manning's roughness)

ค่าความขรุขระของ Manning (Manning's roughness) สามารถอธิบายได้โดยพิจารณา การไหลแบบคงที่ (Uniform flow) ในรางน้ำเปิดดังรูปที่ 2.7 โดยที่หน้าตัดของรางน้ำและความเร็ว ในการไหลคงที่ พิจารณาแรงในแกน x

รูปที่ 2.7 การไหลแบบคงที่ในรางน้ำเปิด (Joseph และ John, 2002)

$$\sum F_x = 0; \qquad w \sin \theta = \overline{\tau_0} PL \tag{2.50}$$

$$\gamma AL\sin\theta = \overline{\tau_0} PL \tag{2.51}$$

โดยที่

w
 คือ มวลของน้ำ

$$\overline{\tau_0}$$
 คือ ค่าหน่วยแรงเฉือนเฉลี่ย
 = $f \rho \frac{v^2}{2}$

 P
 คือ ความยาวของผิวร่างน้ำ

 f
 คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเสียดทาน

 v
 คือ ความเร็วของการไหล

  γ
 คือ ความถ่วงจำเพาะของน้ำ

ดังนั้นสามาถหาพลังงานที่หายไปจากการไหล (h_f) ได้

$$\gamma A \frac{h_f}{L} = \overline{\tau_0} P \tag{2.52}$$

$$h_f = \frac{\overline{\tau_0} PL}{\gamma A} \tag{2.53}$$

แทนค่าหน่วยแรงเฉือนเฉลี่ยลงในสมการที่ 2.53

$$h_f = f \rho \frac{v^2}{2} \frac{PL}{\gamma A}$$
(2.54)

จาก $\gamma=
ho g$ ดังนั้นจากสมการที่ 2.54 จะได้

$$h_f = f \frac{PL}{A} \frac{v^2}{2g}$$
(2.55)

$$v^2 = \frac{2gAS}{f \cdot P} \tag{2.56}$$

โดยที่

$$S$$
 คือ ความชั้น $rac{h_f}{L}$ ซึ่งสำหรับรางน้ำเปิด $S_0=S$

$$\frac{\tau}{\rho} = \frac{gn^2}{D^{\frac{1}{3}}} u\sqrt{u^2 + v^2} xvy \ v^2 = \frac{2gAS_0}{f \cdot P}$$
(2.57)

$$v = \sqrt{\frac{2gAS_0}{f \cdot P}}$$
(2.58)

จากสมการของแมนนิ่ง

$$v = \frac{1}{n} \left[\frac{A}{P} \right]^{\frac{2}{3}} S_0^{\frac{1}{2}}$$
(2.59)

แทนค่าสมการที่ 2.59 ในสมการที่ 2.58

$$\frac{1}{n} \left[\frac{A}{P} \right]^{\frac{2}{3}} S_0^{\frac{1}{2}} = \sqrt{\frac{2gAS_0}{f \cdot P}} = \sqrt{\frac{2g}{f}} \left[\frac{A}{P} \right]^{\frac{1}{2}} S_0^{\frac{1}{2}}$$
(2.60)

 $\frac{f}{2g} \left[\frac{A}{P}\right]^{\frac{1}{3}}$

n =

$$\frac{1}{n} \left[\frac{A}{P} \right]^{\frac{1}{6}} = \sqrt{\frac{2g}{f}}$$
(2.61)

(2.62)

สำหรับกรณีการไหลในรางน้ำสี่เหลี่ยมกว้าง b ลึก y

$$A = by; P = b + 2y$$
 (2.63)

$$\frac{A}{P} = \frac{by}{b+2y} = \frac{y}{1+\frac{2y}{b}}$$
(2.64)

ในกรณีคลื่นน้ำตื้น
$$\displaystyle \frac{b}{y} \, {
m \rightarrow} \, \infty \,$$
 ดังนั้น

$$\frac{A}{P} = y \tag{2.65}$$

แทนค่าสมการที่ 2.65 ในสมการที่ 2.62

$$n = \sqrt{\frac{f}{2g} y^{\frac{1}{3}}}$$
(2.66)

ให้ความลึกน้ำ y = D ดังนั้น

$$n^2 = \frac{f}{2g} D^{\frac{1}{3}}$$
(2.67)

$$f = \frac{2gn^2}{D^{\frac{1}{3}}}$$
(2.68)

จาก $au_0 = f
ho rac{v^2}{2}$ แทนค่า f จากสมการที่ 2.68

$$\frac{\tau}{\rho} = \frac{2gn^2}{D^{\frac{1}{3}}} \cdot \frac{v^2}{2} = \frac{gn^2}{D^{\frac{1}{3}}} v^2$$
(2.69)

สำหรับสมการที่ 2.69 เป็นการไหลในทิศทางเดียวดังนั้นเมื่อพิจารณาการไหลใน 2 ทิศทาง

$$\frac{\tau_x}{\rho} = \frac{gn^2}{D^{\frac{1}{3}}} u\sqrt{u^2 + v^2}$$
(2.70)

โดยที่

น คือ ความเร็วในทิศทาง *x*

ห
 คือ ความเร็วในทิศทาง y

ดังนั้นเมื่อเขียนในรูปอัตราการไหลในทิศทาง x (M) และ y (N) โดยกำหนดให้

$$M = uD; \quad N = vD \tag{2.71}$$

$$\frac{\tau_x}{\rho} = \frac{gn^2}{D^{\frac{7}{3}}} M \sqrt{M^2 + N^2}$$
(2.72)

สำหรับแกน y พิจารณาในทำนองเดียวกันซึ่งสามารถแสดงได้ดังสมการ

$$\frac{\tau_{y}}{\rho} = \frac{gn^{2}}{D^{\frac{7}{3}}} N\sqrt{M^{2} + N^{2}}$$
(2.73)

2.4 ความเสถียรในการคำนวณ (Stability)

เนื่องจากการเคลื่อนตัว (Propagation) ของสึนามิเป็นการรวมปัญหาในหลายด้าน แนวความคิดที่ทำให้เกิดความเสถียรในการคำนวณนั้นมีความจำเป็นมากเพื่อให้ได้ผลเฉลยจาก การคำนวณที่สมเหตุสมผล (Reasonable results) จากการศึกษาการคำนวณแบบจำลองที่ผ่าน มาในการผลเฉลยนั้นไม่พิจารณาผลของขนาดความกว้างของช่องกริดและลำดับขั้นเวลา (Time step) ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่เสถียร (Instability) ในการคำนวณ เพื่อหลีกเลี่ยงความไม่ เสถียรนี้จึงได้กำหนดเงื่อนไขเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการคำนวณมีความเสถียรในแต่ละขั้นตอน การคำนวณ จากหลักการของฟูเรียร์ (Fourier) หรือหลักการของวอนนิวเมนน์ (von Nuemann) ซึ่ง เป็นที่ใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่อให้ได้เงื่อนไขความเสถียรสำหรับการคำนวณต่างๆ ซึ่งในการ วิเคราะห์ได้ใช้หลักการการคำนวณแบบเซิงเส้นดังสมการ

โดยที่

$$F = D + \varepsilon \tag{2.74}$$

- F = ผลเฉลยที่ได้จากการคำนวณจริง
- D = ผลเฉลยที่แม่นตรง (Exact solution) ของสมการไฟไนต์ดิฟเฟอร์เรนซ์
- ε = ค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษ (Rounding-off error) ในการคำนวณ

ผลเฉลยจากการคำนวณ, (F), จะต้องสอดคล้องกับสมการไฟในต์ดิฟเฟอร์เรนซ์ที่กำหนดไว้ ยกตัวอย่างเช่น การใช้หลักการความแตกต่างจากจุดกลาง (Central difference scheme) สำหรับ สมการการพาของคลื่น (Convection equation)

$$\frac{\partial F}{\partial t} + C \frac{\partial F}{\partial x} = 0 \tag{2.75}$$

จะได้

$$D_{j}^{n+1} + \varepsilon_{j}^{n+1} = D_{j}^{n} + \varepsilon_{j}^{n} - C \frac{\Delta t}{2\Delta x} \Big[D_{j+1}^{n} + \varepsilon_{j+1}^{n} - D_{j-1}^{n} - \varepsilon_{j-1}^{n} \Big]$$
(2.76)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผลเฉลยที่ถูกต้อง, (D), จะต้องสอดคล้องตามสมการไฟไนต์ดิฟเฟอร์เรนซ์และ เมื่อพิจารณาค่าคลาดเคลื่อนเนื่องจากการปัดเศษ

$$\varepsilon_{j}^{n+1} = \varepsilon_{j}^{n} - C \frac{\Delta t}{2\Delta x} \left[\varepsilon_{j+1}^{n} - \varepsilon_{j-1}^{n} \right]$$
(2.77)

นั่นคือ *D* และ *ɛ* จะต้องสอดคล้องตามสมการไฟในต์ดิฟเฟอร์เรนซ์สมการเดียวกัน โดยที่ค่า คลาดเคลื่อนจากการคำนวณและผลเฉลยที่ถูกต้องต่างขึ้นอยู่กับพจน์ของเวลาซึ่งมีความสำคัญ มากเพื่อทำให้ได้การวิเคราะห์ที่เสถียร สำหรับปัญหาที่ไม่เป็นเชิงเส้น (Nonlinear problem) หลักการข้างต้นนี้ไม่สามารถใช้ได้ ดังนั้นจึงใช้อนุกรมฟูเรียร์ (Fourier series) ในการหาค่า คลาดเคลื่อนสำหรับปัญหาที่ไม่เป็นเชิงเส้นนี้ ซึ่งเขียนได้ดังสมการ

$$\mathcal{E}(x,t) = \sum_{m}^{\infty} e^{at} e^{ik_{m}x}$$
(2.78)

โดยที่

k = จำนวนจริงหรืออาจเป็นจำนวนเชิงซ้อนi = $\sqrt{-1}$ (เฉพาะในหัวข้อนี้)

เมื่อแทนสมการที่ 2.78 ลงในสมการที่ 2.77 จะได้

$$e^{a\Delta t} = 1 - \frac{r}{2} \left[e^{ik_m \Delta x} - e^{-ik_m \Delta x} \right] = 1 - r\cos\beta$$
(2.79)

โดยที่

r = ค่าการแบ่งส่วน (Ration) ของความเร็วของคลื่น (Wave celerity) เพื่อความ
 รวดเร็วในการคำนวณหรือเรียกว่า Courant number

 $\beta = k_m \Delta x$ = Non-dimensional wave number

|e^{a∆t}| = อัตราส่วนของค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษจากขั้นตอน 1 ต่อค่า คลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนก่อนหน้า

ดังนั้นถ้าค่า |e^{aΔt}| น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 นั่นคือไม่เกิดค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษ ระหว่าง 2 ขั้นตอนนั้นหรือเรียกได้ว่าระหว่างขั้นตอน 2 ขั้นตอนนี้สอดคล้องตามเงื่อนไขความ เสถียร อย่างไรก็ตามค่า |e^{aΔt}| ในสมการที่ 2.79 ไม่ได้สอดคล้องตามเงื่อนไขความเสถียรเสมอไป

2.5 ค่าคลาดเคลื่อนในการคำนวณ (Numerical errors)

ค่าคลาดเคลื่อนในการคำนวณโดยทั่วไปเกิดขึ้นจาก 2 สาเหตุหลัก คือ ค่าคลาดเคลื่อนที่เกิด จากการปัดเศษ (Rounding-off errors) และค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตัดปลาย (Truncation errors) ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความถูกต้องในการคำนวณแบบจำลอง ผลเฉลยจาก การคำนวณต่างๆอาจได้รับผลจากการปัดเศษเพื่อให้ได้ตัวเลขที่มีนัยสำคัญตามที่กำหนดไว้ในแต่ ละขั้นตอนการคำนวณ ซึ่งเป็นสาเหตุของค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษ สำหรับการคำนวณ ในแบบจำลองสึนามินี้ค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนซ่อง กริดที่แบ่งไว้ในขอบเขตการคำนวณ สำหรับค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตัดปลายเกิดจาก ขั้นตอนการกระจายตัวแปรเพื่อแทนอนุพันธ์ย่อย (Partial differentiation) ด้วยไฟไนต์ดิฟเฟอร์ เรนซ์ ดังแสดงในสมการที่ 2.79 ขนาดของค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตัดปลายสามารถแทนด้วย Δx" ดังนั้นการแบ่งช่องกริดให้มีความละเอียดสูงมากจะทำให้ลดค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตัด ปลาย แต่จะทำให้ค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษนั้นเพิ่มขึ้นดังแสดงในรูปที่ 2.8

รูปที่ 2.8 กราฟแสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตัดปลาย (Truncation errors) กับค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษ (Rounding-off errors) สำหรับขนาดความกว้าง ของช่องกริดขนาดต่างๆ (Imamura, 1996)

ตัวอย่างผลเฉลยจากการศึกษาแบบจำลองสึนามิใน 1 มิติ ซึ่งทราบได้ว่าขนาดของค่า คลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษอยู่ในช่วง 10⁻⁴ ถึง 10⁻² โดยทำการคำนวณด้วยนัยสำคัญ 7 ตำแหน่งซึ่งมีค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตัดปลายซึ่งมีค่า 10⁻¹ ถึง 10¹ ถึงแม้ว่าในการคำนวณนี้จะสอดคล้องตามเงื่อนไขความเสถียร (Stability condition) ดังนั้นค่า คลาดเคลื่อนที่เกิดจากการปัดเศษจึงสามารถละเว้นได้ในการคำนวณแบบจำลองสึนามิ

ค่าคลาดเคลื่อนในการคำนวณแบบจำลองอาจเกิดจากสาเหตุอื่นยกตัวอย่างเช่น การ คำนวณการสั่นสะเทือนซึ่งเกิดบริเวณรอยต่อของเปลือกโลกตามแนวชายฝั่งซึ่งจะทำให้เกิดค่า คลาดเคลื่อนที่สูงมากถ้าหากใช้การคำนวณแบบช่องกริดสี่เหลี่ยม (Rectangular grids) และการ ใช้ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศที่ไม่ถูกต้องซึ่งก็จะทำให้ค่าคลาดเคลื่อนมีค่าสูงมากในการประมาณ ความสูงของคลื่นบนชายฝั่ง

2.6 การกำหนดค่าเริ่มต้นและสภาวะที่ขอบ (Initial and Boundary Conditions)

2.6.1 การกำหนดค่าเริ่มต้น (Initial condition)

การวิเคราะห์หาระดับความสูงของน้ำที่ยกตัวที่เกิดจากการเคลื่อนของพื้นน้ำในบริเวณที่ทำ การพิจารณาโดยใช้หลักการของ Mansinha และ Smylie (1971) โดยการวิเคราะห์จะต้องรู้ค่า กลไกต่างๆของแผ่นดินไหว 2.6.2 สภาวะที่ขอบ (Boundary conditions)

การกำหนดสภาวะที่ขอบบนพื้นดิน จะกำหนดให้มีการสะท้อนกลับหมด ความเร็วที่บริเวณ ติดกับพื้นดินมีค่าเท่ากับศูนย์ ส่วนการกำหนดขอบบริเวณที่เป็นพื้นน้ำ จะกำหนดให้มีการไหลได้ อย่างอิสระ ในรูปของอัตราการไหล(Q) และสมมุติให้ **ท**<<*h* ดังสมการ

$$Q = \sqrt{\frac{\left(M_1 + M_2\right)^2}{4} + N_2^2}$$
(2.80)

สำหรับ η ที่มีค่าเพิ่มขึ้น

$$\eta = +Q/\sqrt{gh} \tag{2.81}$$

สำหรับ η ที่มีค่าลดลง

$$\eta = -Q/\sqrt{gh} \tag{2.82}$$

ในที่ค่าบวกหรือลบของอัตราไหล จะแสดงได้ตามรูปที่ 2.9 จะได้ผลของอัตราการไหลและ η ที่จะมีค่าเพิ่มหรือลดลง ขึ้นอยู่กับทิศทางการไหล ของ N₂

รูปที่ 2.9 แสดงลักษณะความแตกต่างของอัตราการไหลระหว่าง **η** ที่มีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง รูป ของ N₂ (Imamura และ Shuto, 1992)

2.7 สภาพขอบของการไหลขึ้นบนชายฝั่ง (Boundary condition for a runup)

 2.7.1 สภาวะและการประมาณคลื่นส่วนหน้า (Condition of wave front and its estimation) การไหลขึ้นบนชายฝั่งของสึนามิ (Runup) จะพิจารณาเฉพาะการคำนวณแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Nonlinear computation) เนื่องจากในทฤษฎีการคำนวณที่เป็นแบบเชิงเส้นไม่สามารถใช้กับ บริเวณน้ำตื้นหรือบนพื้นดินได้ สำหรับเงื่อนไขในการกำหนดว่าช่องกริดนั้นจะอยู่เหนือผิวน้ำ (Dry) หรืออยู่ใต้ผิวน้ำ (Submerged) ได้กำหนดไว้ดังนี้

$$\begin{cases}
D = h + \eta > 0, \\
D = h + \eta \le 0,
\end{cases}$$
(2.83)

รูปที่ 2.10 แสดงตัวอย่างการสับหลีกแบบข้ามช่องว่าง (Space) และเวลา (Time) ณ ตำแหน่ง $j + \frac{1}{2}$ ซึ่งเป็นตำแหน่งของช่องกริดที่อยู่เหนือผิวน้ำ (Dry) ในขณะที่ ณ ตำแหน่ง $j - \frac{1}{2}$ นั้นตำแหน่งของช่องกริดอยู่ใต้ผิวน้ำซึ่งคลื่นส่วนหน้า (Wave front) ควรอยู่ที่ตำแหน่งระหว่างช่อง กริดที่อยู่เหนือผิวน้ำและอยู่ใต้ผิวน้ำ สำหรับแบบจำลองนี้ในการคำนวณอัตราการไหล (Discharge) ตามแนวขอบเขตระหว่างช่องกริด 2 ลักษณะนี้จะทำการคำนวณเมื่อระดับความสูง ของพื้นดินที่อยู่ในช่องกริดที่อยู่เหนือผิวน้ำนั้นต่ำกว่าระดับความสูงของคลื่นที่อยู่ในช่องกริดที่อยู่ ใต้ผิวน้ำดังรูปที่ (2.10ก)

รูปที่ 2.10 สภาวะขอบของคลื่นส่วนหน้า (Imamura, 1996)

จากการที่ได้กล่าวข้างต้นในการคำนวณสำหรับคลื่นส่วนหน้าหรือตำแหน่งของช่องกริดที่ เป็นขอบเขตแนวชายฝั่งสามารถสรุปได้ดังรูปที่ 2.11 ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายในการหาคลื่นส่วนหน้าที่ติด กับแนวชายฝั่งโดยการฉายภาพเงา (Projection) ความสูงของคลื่นในแนวราบของจุดที่อยู่ใต้ผิวน้ำ ก่อนหน้านั้น 1 จุด จากการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการเสนอหลักการในการคำนวณสำหรับคลื่นส่วน หน้าได้แก่ การใช้สมการความต่อเนื่อง (Equation of continuity) หรือสมการการเคลื่อนที่ (Equation of motion), การใช้การประมาณค่านอกช่วง (Extrapolation) ความสูงของคลื่นที่จุดที่ อยู่เหนือผิวน้ำโดยอ้างอิงจากสมการความต่อเนื่อง, การใช้ค่าความเสียดทานและค่าความเลื่อยใน การประเมินซึ่งเป็นค่าที่มีความสำคัญในการศึกษาคลื่นส่วนหน้า โดยหาคลื่นส่วนหน้าจาก สมมติฐานของ Whitham ซึ่งเป็นวิธีการประมาณที่ดีสำหรับการประมาณอย่างคร่าวๆในบริเวณที่ อยู่เหนือผิวน้ำและการใช้สมการการเคลื่อนตัวที่รวมผลของหน่วยแรงเฉือน (Shear stress) ที่อยู่ บนพื้นท้องน้ำและค่าความเฉื่อยในการคำนวณ

รูปที่ 2.11 การประมาณคลื่นส่วนหน้า (Imamura, 1996)

2.7.2 การคำนวณอัตราการไหล (Calculation of discharge)

สำหรับกรณีของการสับหลีกช่องว่างและเวลานั้นไม่ต้องการที่จะคำนวณหาตำแหน่งที่ แท้จริง (Exact location) ของคลื่นส่วนหน้าสำหรับบริเวณที่เชื่อมระหว่างช่องกริดที่อยู่เหนือผิวน้ำ และช่องกริดที่อยู่ใต้ผิวน้ำ อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาอีกหนึ่งประการในการคำนวณอัตราการไหล ระหว่างจุด 2 จุดนี้เนื่องจากในการคำนวณนั้นได้รับผลจากระดับน้ำในลำดับขั้นเวลาต่อไปเป็น อย่างมาก ต่อไปนี้เป็นข้อสรุปวิธีการประมาณอัตราการไหลในตำแหน่งที่ใกล้กับคลื่นส่วนหน้าดัง แสดงในรูปที่ 2.12 วิธีของ Iwasaki & Mano ได้กำหนดว่าแนวเชื่อมต่อ (Line connecting) ระหว่างระดับความสูงของน้ำกับความสูงของพื้นดินนั้นสามารถประมาณด้วยอนุพันธ์อันดับที่ 1 ดังนั้นจากสมการโมเมนตัมที่ไม่มีพจน์ของการพา (Convection term) จึงสามารถใช้ในการ คำนวณอัตราการไหลนี้ได้ สำหรับวิธีของ Hibberd & Peregrineนั้นให้ระดับน้ำชั่วคราว (Provisional water level) ในบริเวณที่อยู่เหนือผิวน้ำโดยการประมาณพื้นผิวของน้ำแบบเชิงเส้น ดังนั้นอัตราการไหลจึงคำนวณได้จากระดับน้ำชั่วคราวนี้ ข้อควรระวังคือในการคำนวณนั้นจะต้อง แทนระดับน้ำชั่วคราวที่ได้กำหนดไว้ด้วยระดับน้ำที่คำนวณได้ สำหรับวิธีของ Aida ได้ทำการ ประมาณอัตราการไหลสู่ช่องกริดที่อยู่เหนือผิวน้ำโดยใช้หลักการ Broad-crested weir ซึ่งเป็นการ แทนระดับความลึกของน้ำของช่องกริดที่อยู่ใต้ผิวน้ำด้วยสัมประสิทธิ์ของอัตราการไหลต่อค่า

 $\sqrt{gh}$ โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์นี้หาได้จาก Froud number (= $\frac{u}{\sqrt{gh}}$) และวิธีของ Imamura ได้ทำ การประมาณอัตราการไหลโดยใช้สมการโมเมนตัมโดยตรงซึ่งให้ค่าความลึกของน้ำของช่องกริดที่ อยู่เหนือผิวน้ำจุดแรกนั้นเท่ากับศูนย์

ในแบบจำลองนี้ค่าระดับความลึกรวมของช่องกริดที่อยู่ใต้ผิวน้ำที่มีอัตราการไหลสามารถหา ได้โดยผลต่างระหว่างระดับความสูงของพื้นดินของช่องกริดที่อยู่เหนือผิวน้ำกับระดับความสูงของ น้ำของช่องกริดที่อยู่ใต้ผิวน้ำแล้วจึงทำการคำนวณอัตราการไหลโดยวิธีของ Iwasaki & Mano

รูปที่ 2.12 หลักการการคำนวณอัตราการไหลระหว่างระหว่างช่องกริดที่อยู่เหนือผิวน้ำและช่องกริด ที่อยู่ใต้ผิวน้ำ (Imamura, 1996)

2.8 การหาค่าความเร็วของอนุภาคน้ำ (Particle velocities)

การหาความเร็วของอนุภาคน้ำ หาได้จากสมการ 2.4 และ 2.5 จะได้ว่า

$$u = \frac{M}{D} \quad \text{max} \quad v = \frac{N}{D} \tag{2.84}$$

การหาความเร็วของอนุภาคน้ำกลางทะเล v เท่ากับ

$$v = \eta \sqrt{g/h} \tag{2.85}$$

2.9 ค่าเริ่มต้นของการเกิดสึนามิ

การหาขนาดของการยกตัวที่จะใช้ในการหาค่าเริ่มต้นของความสูงคลื่นที่เป็นตัวกระตุ้นทำให้ เกิดสึนามินั้น โดยทั่วไปจะใช้หลักการการของ Mansinha และ Smylie (1971) ซึ่งได้เสนอสมการ หลักดังนี้

รูปที่ 2.13 ลักษณะรอยเลื่อนและตำแหน่งอ้างอิง (Mansinha และ Smylie, 1971)

2.9.1 ระยะยกตัวสำหรับการเคลื่อนที่ แบบรอยเลื่อนตามแนวระดับ (Strike-slip)

$$12\pi \frac{u_{3}}{U_{1}} = \cos\theta \left[\ln(R + r_{3} - \xi) + (1 + 3\tan^{2}\theta) \ln(Q + q_{3} + \xi) - 3\tan\theta \sec\theta \ln(Q + x_{3} + \xi_{3}) \right] \\ + \frac{2r_{2}\sin\theta}{R} + 2\sin\theta \frac{(q_{2} + x_{2}\sin\theta)}{Q} - \frac{2r^{2}\cos\theta}{R(R + r_{3} - \xi)} \\ + \frac{4q_{2}x_{3}\sin^{2}\theta - 2(q_{2} + x_{2}\sin\theta)(x_{3} + q_{3}\sin\theta)}{Q(Q + q_{3} + \xi)} \\ + 4q_{2}x_{3}\sin\theta \frac{\left[(x_{3} + \xi_{3}) - q_{3}\sin\theta \right]}{Q^{3}} - 4q_{2}^{2}q_{3}x_{3}\cos\theta\sin\theta \frac{(2Q + q_{3} + \xi)}{Q^{3}(Q + q_{3} + \xi)^{2}} \\ \tag{2.86}$$

2.9.2 ระยะยกตัวสำหรับการเคลื่อนที่ แบบรอยเลื่อนแยกตามมุมเท (Dip-slip)

$$12\pi \frac{u_{3}}{U} = \sin \theta \Big[(x_{2} - \xi_{2}) \Big\{ \frac{2(x_{3} - \xi_{3})}{R(R + x_{1} - \xi_{1})} + 4 \frac{(x_{3} - \xi_{3})}{Q(Q + x_{1} - \xi_{1})} \\ - 4\xi_{3}x_{3}(x_{3} + \xi_{3}) \Big(\frac{2Q + x_{1} - \xi_{1}}{Q^{3}(Q + x_{1} - \xi_{1})^{2}} \Big) \Big\} - 6 \tan^{-1} \Big\{ \frac{(x_{1} - \xi_{1})(q_{3} + \xi)}{q_{2}Q} \Big\} \Big] \\ + \cos \theta \Big[\ln(R + x_{1} - \xi_{1}) - \ln(Q + x_{1} - \xi_{1}) - 2 \frac{(x_{3} - \xi_{3})^{2}}{R(R + x_{1} - \xi_{1})} \\ - 4 \frac{\Big\{ (x_{3} + \xi_{3})^{2} - \xi_{3}x_{3} \Big\}}{Q(Q + x_{1} + \xi_{1})} + 4\xi_{3}x_{3}(x_{3} + \xi_{3})^{2} \Big(\frac{2Q + x_{1} - \xi_{1}}{Q^{3}(Q + x_{1} - \xi_{1})^{2}} \Big) \Big] \\ + 6x_{3} \Big[\cos \theta \sin \theta \Big\{ \frac{2(q_{3} + \xi)}{Q(Q + x_{1} - \xi_{1})} + \frac{x_{1} - \xi_{1}}{Q(Q + q_{3} + \xi)} - q_{2} \frac{\left(\sin^{2} \theta - \cos^{2} \theta \right)}{Q(Q + x_{1} - \xi_{1})} \Big\} \Big]$$

$$(2.87)$$

(2.87)

$$R = \sqrt{(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2 + (x_3 - \xi_3)^2}$$
(2.88)

$$Q = \sqrt{(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2 + (x_3 + \xi_3)^2}$$
(2.89)

$$q_2 = x_2 \sin \theta - x_3 \cos \theta, \qquad q_2 = x_2 \sin \theta + x_3 \cos \theta \qquad (2.90)$$

$$r_3 = x_2 \cos \theta + x_3 \sin \theta, \qquad q_3 = -x_2 \cos \theta + x_3 \sin \theta \qquad (2.91)$$

โดยที่

- u_3 คือ ระยะยกตัวในแนวดิ่งที่พิกัด (x_1, x_2, x_3)
- U_1 คือ ระยะเคลื่อนที่ในแนว $\mathbf{x}_1$
- U คือ ระยะเคลื่อนที่ในแนว ξ
- heta คือ มุมเท ของรอยเลื่อน
- *ξ*₁, *ξ*₂, *ξ*₃
   คือ จุดที่แรงกระทำในระนาบรอยเลื่อน

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.10.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผลกระทบของสึนามิต่อชายฝั่งตะวันตกภาคใต้ของ ประเทศไทย

Choi และคณะ (2005) ได้ทำการสำรวจระดับความสูงของสึนามิ, ความเสียหายและระยะที่ น้ำท่วมถึงในบริเวณซายฝั่งของประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจที่ทีมสำรวจของประเทศ ไทยและประเทศญี่ปุ่นได้ทำไว้แล้วซึ่งการสำรวจครั้งนี้จะมุ่งเน้นที่การสำรวจระดับความสูงของ คลื่นบริเวณริมซายฝั่งเป็นหลักดังรูปที่ 2.14 จากการศึกษานี้ได้ทำการสร้างแบบจำลองการแพร่ ของสึนามิในมหาสมุทรอินเดียโดยจะทำการแบ่งพื้นที่ที่สนใจเป็นช่องกริดแบบสามเหลี่ยมซึ่งจะ แบ่งถิ่บริเวณริมซายฝั่งดังรูปที่ 2.15 แต่แบบจำลองนี้ไม่สามารถจำลองการเคลื่อนตัวของสึนามิบน ชายฝั่งให้ได้ค่าที่ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้ โดยแบบจำลองนี้ ใช้ข้อมูลระดับความลึกของท้องทะเลจาก ETOPO2 และใช้ข้อมูลลักษณะของรอยเลื่อนของผิว เปลือกโลกจาก Japanese NAIST ซึ่งผลจากการทำแบบจำลองได้ผลดังรูปที่ 2.16 เมื่อทำการ เปรียบเทียบผลที่ได้จากการทำแบบจำลองกับผลที่ได้จากการสำรวจจะเห็นได้ว่ามีค่าใกล้เคียงกัน มากแต่ผลที่ได้จากแบบจำลองมีการกระจายตัวทั่วทั้งพื้นที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2.14 ผลการสำรวจตำแหน่งและการกระจายตัวของความสูงคลื่นบนชายฝั่งในประเทศไทย (Choi และคณะ, 2005)

รูปที่ 2.15 ช่องกริดแบบสามเหลี่ยมในการทำแบบจำลองสึนามิ (Choi และคณะ, 2005)

รูปที่ 2.16 ผลการกระจายตัวของความสูงคลื่นบนชายฝั่งในประเทศไทยจากแบบจำลอง (Choi และคณะ, 2005)

Siripong และคณะ (2005) ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงบริเวณซายฝั่งของประเทศไทย เนื่องจากสึนามิโดยใช้ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียมจาก Landsat TM, ลักษณะภูมิประเทศบริเวณ ชายฝั่ง, ข้อมูลจากสถานีวัดคลื่น, ระยะน้ำท่วมถึงและการสำรวจภาคสนาม จากการสำรวจพบว่า ระดับความสูงของคลื่นประมาณ 8-12 เมตร ในบริเวณจังหวัดพังงา, จังหวัดภูเก็ตและเกาะราชา โดยที่ระดับความสูงของคลื่นที่สูงที่สุดที่ทำการสำรวจได้คือ 20.4 เมตร ที่โรงแรมโดโด ปาล์ม จังหวัดพังงา ซึ่งอยู่ห่างจากชายฝั่ง 50 เมตร จากข้อมูลสถานีวัดคลื่น 7 สถานีที่กระจายอยู่บริเวณ ชายฝั่งของประเทศไทยพบว่าคลื่นใช้เวลาในการเดินทางถึงจังหวัดภูเก็ต 1.52 ชม. จังหวัดพังงา 2.32 ชม. และจังหวัดกระบี่ 2.42 ชม. โดยที่คาบของคลื่นประมาณ 45-180 นาทีดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลสถานีวัดคลื่น 7 สถานีที่กระจายอยู่บริเวณชายฝั่งของประเทศไทย (Siripong และคณะ, 2005)

Tido	Toupomi opost	Ave period of	Time of highest	Wave	Sequence
nde		Ave. period of	time of highest	height	of the
gauge	time (UTC, since	the 1 three	wave (UTC, since	above	highest
station	earthquake)	waves (min)	earthquake)	MSL	wave
Ranong	4:01 (3:02)	53.3	5:20 (4:21)	0.672	First
Kuraburi	3:31 (2:32)	85.3	7:30 (6:31)	0.759	Third
Phuket	2:51 (1:52)	32.5	3:10 (2:11)	0.800	First
Krabi	3:41 (2:42)	63.3	4:50 (3:51)	1.287	First
Kantang	4:56 (3:57)	82.8	5:50 (4:51)	0.780	First
Tarutao	3:31 (2:32)	32.5	4:00 (3:01)	1.073	First
Satun	5:25 (4:26 <mark>)</mark>	68.8	6:37 (5:38)	0.468	First

Ghobarah, Saatcioglu และ Nistor (2005) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบ เนื่องจากแผ่นดินไหวและสึนามิ สึนามิที่เกิดขึ้นเนื่องจากแผ่นดินไหวเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ในบริเวณทิศตะวันตกของเกาะสุมาตราประเทศอินโดนิเซียซึ่งเกิดจากการเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือก โลกแผ่นอินเดีย (Indian plate) เคลื่อนที่ซ้อนใต้แผ่นพม่า (Burma plate) ทำให้เกิดการยกตัวขึ้น ของระดับน้ำทะเลประมาณ 7.0-10.0 ม. จุดศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลตอน เหนือของเกาะสุมาตราไปทางทิศตะวันตก 155 กม. และห่างจากเมืองอาเจะ (Aceh) ประเทศอิน โดนิเซียไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 255 กม.จุดกำเนิดแผ่นดินไหวอยู่ลึกลงไปจากผิว โลก 30 กม. เนื่องจากแนวรอยเลื่อนที่เกือบจะอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ ดังรูปที่ 2.17 ทำให้เกิดสึนามิ เคลื่อนที่ออกไปในทิศตะวันออกและทิศตะวันตกด้วยมีความเร็ว 500-800 กม./ชม. และเมื่อ เคลื่อนที่เข้าใกล้ชายฝั่งความเร็วจะลดลงเหลือ 20-40 กม./ชม. ขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศใน พื้นที่นั้น สำหรับบริเวณชายฝั่งของประเทศไทยบริเวณที่เกิดความเสียหายมากได้แก่

- ก) เขาหลัก จ.พังงาซึ่งวัดระดับความสูงของคลื่นบนชายฝั่งได้ 6-12 ม.
- เกาะพีพี จ.กระบี่วัดระดับความสูงของคลื่นบนชายฝั่งได้ 3-6 ม.
- ค) หาดป่าตอง จ.ภูเก็ตวัดระดับความสูงของคลื่นบนชายฝั่งได้ 4-6 ม.

ซึ่งในการวัดความสูงของคลื่นบนชายฝั่งนี้วัดจากคราบน้ำที่หลงเหลืออยู่ตามโครงสร้างต่างๆ สำหรับผลกระทบต่อโครงสร้างนั้นได้แก่ อาคารที่อยู่อาศัย, โรงแรม, สำนักงานของรัฐและโรงงาน อุสาหกรรม ในการศึกษานี้ได้ศึกษาโครงสร้างที่ได้รับผลกระทบจากสึนามิที่มีความสูงมากกว่าหรือ เท่ากับ 4-12 ม. และได้ทำการศึกษาผลกระทบต่อโครงสร้างชนิดต่างๆ รูปที่ 2.18 แสดงภาพ โครงสร้างที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากสึนามิซึ่งพบเห็นได้ทั้งในประเทศไทยและอินโดนิเซียโดยที่ โครงสร้างหลักเป็นโครงสร้างไม้ทั้งหมด โครงสร้างนี้แทบไม่ได้รับความเสียหายเนื่องจาก แผ่นดินไหวแต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากสึนามิ

รูปที่ 2.17 แผนที่แสดงแนวรอยเลื่อนบริเวณตอนเหนือของมหาสมุทรอินเดีย (Ghobarah,

Saatcioglu, และ Nistor, 2005)

รูปที่ 2.18 ซากปรักหักพังจากโครงสร้างไม้หลักจากเกิดสึนามิ (Ghobarah, Saatcioglu, และ

Nistor, 2005)

รูปที่ 2.19 โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่ไม่ได้ออกแบบตามหลักวิศวกรรม (Ghobarah,

Saatcioglu, ແລະ Nistor, 2005)

รูปที่ 2.20 โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีการออกแบบตามหลักวิศวกรรม (Ghobarah,

Saatcioglu, ແລະ Nistor, 2005)

รูปที่ 2.21 การวิบัติด้วยแรงเฉือนทะลุของกำแพงอิฐ (Ghobarah, Saatcioglu, และ Nistor, 2005)

รูปที่ 2.19 แสดงภาพโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่ไม่ได้ออกแบบตามหลักวิศวกรรมซึ่ง สามารถพบเห็นได้ทั้งในประเทศไทยและประเทศโดนิเซียเช่นกันโดยที่คานและเสาของโครงสร้างนี้ เป็นหน้าตัดที่เล็กและมีเหล็กเสริมน้อยกว่าที่มาตรฐานได้กำหนดในการออกแบบเป็นเสาหน้าตัด 200x200 มม. เหล็กเสริมเป็นเหล็กกลมขนาด 8 มม. 4 เส้นดังนั้นโครงสร้างนี้จึงเกิดความเสียหาย มากเนื่องจากสึนามิเพราะเสาหน้าตัดดังกล่าวไม่สามารถต้านทานแรงดัดที่เกิดจากสึนามิได้ สำหรับกำแพงเป็นกำแพงอิฐหนา 50 มม. ซึ่งได้รับความเสียหายจากสึนามิในลักษณะการวิบัติ ด้วยแรงเฉือน อาคารชนิดนี้ที่ได้ทำการสำรวจส่วนมากได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงหรือวิบัติ ส่วนน้อยที่ยังคงรูปโครงสร้างไว้ได้แต่คานและเสาก็วิบัติแล้ว รูปที่ 2.20 แสดงภาพโครงสร้าง เนื่องจากแผ่นดินไหวและได้รับความเสียหายเล็กน้องเนื่องจากสึนามิ

รูปที่ 2.22 ความเสียหายของเสาเนื่องจากแรงกระทำจากคลื่น (Ghobarah, Saatcioglu, และ Nistor, 2005) ในการศึกษาได้ทำการสำรวจผลกระทบต่อชิ้นส่วนต่างๆของโครงสร้างเนื่องจากสึนามิซึ่งจะ เห็นได้ดังรูปที่ 2.21 กำแพงอิฐูได้รับความเสียหายในลักษณะการวิบัติเนื่องจากแรงเฉือนทะลุ (Punching shear) โดยที่เป็นการวิบัติที่บริเวณกลางกำแพงมุมที่ 4 ด้านของกำแพงไม่ได้รับความ เสียหาย สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเสาดังรูปที่ 2.22 เป็นอาคารที่ได้เกิดความเสียหายจาก ระดับความสูงคลื่น 6 ม. โดยความเสียหายของเสานี้เกิดการวิบัติเนื่องจากแรงกระทำทางด้านข้าง จากคลื่น

2.10.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการกำหนดการแบ่งระดับความรุนแรง (Intensity) ของสึนามิ

Shuto (1991) ได้ทำการศึกษากำหนดการแบ่งระดับความรุนแรง (Intensity) ของสึนามิ โดย พิจารณาจากระดับความรุนแรงและระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งค่า 2 ค่านี้เป็นตัวแปรในการ บอกถึงลักษณะของสึนามิโดยที่ความรุนแรงของสึนามิเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งได้จากการสำรวจและขนาดของสึนามิเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับพลังงานทั้งหมด (Total energy) ของสึนามิโดยอธิบายในลักษณะของขนาดของสึนามิโดยที่ได้เสนอความสัมพันธ์ในการหาขนาด ของสึนามิดังสมการ 2.92

$$I = \log_2 H \tag{2.92}$$

ในการศึกษานี้ได้เสนอการกำหนดระดับความสูงของสึนามิที่วัดได้บนชายฝั่งในบริเวณที่ทำ การพิจารณา, (H), ซึ่งแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของการประเมินความเสียหายโดยกำหนด ไว้ดังนี้

i	คือ ค่าระดับความรุนแรงของสึนามิ
Н	คือ ความ <mark>สู</mark> งของยอดคลื่นเหนือพื้นดินบนชายฝั่งสำหรับการวัดความสูงและ
	ความเสียที่เกิด ขึ้นกับเรือประมง
Н	คือ ระดับความสูงของน้ำที่ท่วมสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอาคารบ้านเรือน
	และผลจากการยับยั้งสึนามิโดยแนวป่า

ดังนั้นจึงสามารถทำการกำหนดการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิออกเป็น 6 ระดับโดย แบ่งเป็นช่วงจาก 0 ถึง 5 การจัดเรียงนี้ได้จัดเรียงตามความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือการทำลายล้าง ดังเช่นลักษณะของ H ที่ได้กำหนดไว้ สำหรับความเสียหายของอาคารได้กำหนดในลักษณะอัตรา ร้อยละ (*R_{HD}*) โดยที่เป็นความสัมพันธ์จากความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากสึนามิซึ่งสามารถแสดง ความสัมพันธ์ดังสมการ

$$R_{HD} = (a + 0.5b)/(a + b + c)$$
(2.93)

โดยที่

- a = จำนวนอาคารที่ถูกน้ำพัดพาไปและพังทลายโดยสมบูรณ์
- b = จำนวนอาคารที่ได้รับความเสียหายบางส่วน
- c = จำนวนอาคารที่น้ำท่วมถึง

Shuto ได้ใช้ตัวแปรดังกล่าวในการกำหนดระดับความรุนแรงของสึนามิที่เกิดขึ้นโดยใช้ข้อมูลจาก การจดบันทึกเหตุการณ์การเกิดสึนามิในครั้งต่างๆ จึงได้ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรง ของสึนามิกับชนิดของโครงสร้างและระดับความสูงของคลื่นดังรูปที่ 2.23

รูปที่ 2.23 ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของอาคาร, ระดับความรุนแรงของสึนามิและระดับความสูง ของคลื่น โดยที่วงกลมคืออาคารยังสามารถต้านทานได้, สี่เหลี่ยมคืออาคารได้รับความเสียหาย

บางส่วน, กากบาตรคืออาคารถูกพัดพาไปกับน้ำ (Shuto, 1991)

Papadopoulos และ Imamura (2001) ได้ทำการศึกษาการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนา มิใหม่ ซึ่งการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิ อย่างไรก็ตามก็ยังเป็นเรื่องที่ยุ่งยากจึงได้มีการเสนอ ระดับการแบ่งมากมายเพื่อวัดขนาดของสึนามิโดยวัดจากความรุนแรง, ความสูงของคลื่นหรือทั้ง 2 อย่างรวมกัน ในการศึกษานี้ได้นำเสนอการศึกษาการแบ่งระดับที่ผ่านมาเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น โดยแสดงให้เห็นถึงการแบ่งระดับจากความรุนแรงของสึนามิเพียงอย่างเดียว ซึ่งอยู่ในหลักการ พื้นฐานและเงื่อนไขที่ได้ทำการปรับปรุง เป็นเหตุผลที่ทำให้ได้ข้อกำหนดหลักการพื้นฐานและการ แบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิใหม่นี้ ในการเสนอการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิในยุคแรก ได้ทำการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิโดยได้แบ่งเป็น 6 ระดับ คล้ายคลึงกับการแบ่งระดับ สำหรับแผ่นดินไหว นั่นคือ ไม่ได้แบ่งจากการสำรวจลักษณะของสึนามิที่เกิดขึ้นหรือการประมาณ ตัวแปรทางธรรมชาติ เช่น ความสูงของคลื่น เป็นต้น แต่จะแบ่งจากความเสียหายที่เกิดขึ้น จนกระทั่งได้ทำการพัฒนาแนวคิดการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิโดยการแบ่งตามขนาด ของสึนามิ , (m), โดยใช้ระดับความสูงของคลื่นที่สูงที่สุดในการคำนวณหาขนาดของสึนามิโดยใช้ สมการ

$$m = \log_2 H_{\text{max}} \tag{2.94}$$

โดยที่

H_{max} = ระดับความสูงของคลื่นที่สูงที่สุดที่สามารถวัดได้บนชายฝั่งหรือระดับตรวจวัดได้ จากสถานีวัดคลื่น

การแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามินี้ได้ทำการแบ่งระดับความรุนแรงโดยการแบ่งตามขนาด ของสึนามิ โดยแบ่งออกเป็น 6 ระดับ จากระดับ -1 ถึง 4 ซึ่งเป็นการแบ่งระดับที่ใช้มากกว่าขนาด ความสูงของคลื่นเป็นเกณฑ์ จากนั้นได้ทำการปรับปรุงการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิโดยใช้ ตัวแปรใหม่ในการกำหนด นั่นคือแบ่งโดยใช้ระดับความรุนแรงของสึนามิ, (i_s), โดยสามารถคำนวณ ได้จากสมการ

$$i_{s} = \log\left(2\sqrt{2}H\right) \tag{2.95}$$

โดยที่

H = ค่าเฉลี่ยของระดับความสูงของสึนามิที่วัดได้บนชายฝั่ง

แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงเป็นการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิโดยใช้ขนาดของสึนามิเนื่องจากใช้ ข้อมูลจากความเสียหายที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงมีการแบ่งระดับโดยใช้ปริมาณทางธรรมชาติ เช่น ความ สูงของคลื่น ซึ่งทำการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิที่แบ่งระดับโดยใช้ขนาดของสึนามิ (Tsunami magnitude), M_เหรือ m โดยที่สามารถคำนวณได้จากสมการ

$$M_t = a\log H + b\log\Delta + D \tag{2.96}$$

โดยที่

จากนั้นได้ทำการพัฒนาซึ่งเสนอการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิโดยใช้ขนาดของสึนามิที่ แตกต่างซึ่งสามารถคำนวณได้จากสมการ

$$ML = 2(\log E - 19) \tag{2.97}$$

โดยที่

E = พลังงานของสึนามิ (Tsunami potential energy)

ในการศึกษากำหนดการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิใหม่นี้ได้ทำการแบ่งระดับโดยใช้หลักการ 3 หลักการได้แก่

 ก) Independence คือความไม่ขึ้นแก่กันของตัวแปรต่างๆ ทางธรรมชาติ เช่น การทำการ สำรวจความสูงของคลื่นด้วยการวัดหรือมองด้วยตาเปล่าทั้งสำหรับแหล่งกำเนิดสึนามิและ ผลกระทบบนชายฝั่ง หรือระยะเวลาที่คลื่นใช้ในการเดินทางจากแหล่งกำเนิดถึงจุดสำรวจต่างๆ

ข) Sensitivity นั่นคือ รวมการแบ่งระดับสำหรับกรณีที่ผลกระทบจากสึนามิแตกต่างกัน เพียงเล็กน้อย

ค) Detailed description ในการแบ่งแต่ละระดับโดยพิจารณาความเป็นไปได้ทั้งหมดที่ ส่งผลกระทบต่อประชาชน, สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ, ความเสียหายของโครงสร้าง ฯลฯ โดยแบ่ง ออกเป็น 12 ระดับ ซึ่งจัดเรียงตามผลกระทบต่างๆได้แก่ ผลกระทบต่อประชาชน, ผลกระทบต่อ วัตถุซึ่งรวมไปถึงเรือขนาดต่างๆและธรรมชาติและความเสียหายของอาคารโดยมีรายละเอียดดัง ตารางที่ 2.2

		ผลกระทบต่อวัตถุ	
ເພຍັມ	ผลกระทบต่อ	ซึ่งรวมไปถึงเรือ	ความเสียหายของ
1000 1000	ประชาชน	ขนาดต่าง ๆและ	อาคาร
		ธรรมชาติ	
1) Not falt	ประชาชนส่วนมาก	1.1.1.000	ไม่เกิดความ
	ไม่รู้สึก 	เททพลุกระทุก	เสียหาย
	ประชาชนที่อ <mark>ยู่บน</mark>		
	เรือขนาดเล็กรู้สึกได้	Malala correct	ไม่เกิดความ
2) Scarcely felt	แต่ไม่สามารถ	เททผสแระพบ	เสียหาย
	สังเกตได้บนชายฝั่ง		
-	ประชาชนที่อยู่บน		
4	เรือขนาดเล็กเกือบ	ไม่มีผลกระทบ	1.4.2.0000
3) Weak	ทั้งหมดรู้สึกได้		เมเกตคามาม
	ประชาชนสามารถ		เพยมาย
	สังเกตได้บนชายฝั่ง	12	
	ประชาชนที่อยู่บน	17. C	
	เรือข <mark>นาดเล็ก</mark>	California da	
	ทั้งหมดรู้สึกได้และ	In all S	
	ประชาชนบางส่วนที่	เวือเล็กบางลำถูก *	1.4.2.0000
4) Largely observed	อยู่บนเรือขนาด		เสียน เอย
	ใหญ่ ประชาชน	พตานานายพง	เพยนาย
	เกือบทั้งหมด		
	สามารถสังเกตได้	-	
ุ สถ	บนชายฝั่ง	ายบรก	าร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลย

ระดับ	ผลกระทบต่อ ประชาชน	ผลกระทบต่อวัตถุ ซึ่งรวมไปถึงเรือ ขนาดต่าง ๆและ ธรรมชาติ	ความเสียหายของ อาคาร
5) Strong	ประชาชนที่อยู่บน เรือขนาดใหญ่รู้สึก ได้ทั้งหมด ประชาชนทั้งหมด สามารถสังเกตได้ บนชายฝั่งประชาชน บางส่วนตื่นตกใจ และวิ่งขึ้นบนที่สูง	เรือขนาดเล็ก จำนวนมากถูกพัด อย่างรุนแรงขึ้นบน ชายฝั่ง ซึ่งบางส่วน เกิดการปะทะกัน หรือพลิกคว่ำ เห็น ร่องรอยการแยกชั้น ของทราย การท่วม ของน้ำถึงพื้นที่ทำ การเพาะปลูก	การท่วมของน้ำเกิด การท่วมภายนอก ของโครงสร้างใกล้ ชายฝั่ง
6) Slightly damaging	ประชาชนจำนวน มากตื่นตกใจและวิ่ง ขึ้นบนที่สูง	เรือขนาดเล็กเกือบ ทั้งหมดถูกพัดอย่าง รุนแรงขึ้นบนชายฝั่ง , เกิดการปะทะกัน อย่างรุนแรงหรือ พลิกคว่ำ	เกิดความเสียหาย ในโครงสร้างไม้ บางส่วน อาคารที่ เป็นอิฐส่วนมาก สามารถต้านทานได้

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระดับ	ผลกระทบต่อ ประชาชน	ผลกระทบต่อวัตถุ ซึ่งรวมไปถึงเรือ ขนาดต่าง ๆและ ธรรมชาติ	ความเสียหายของ อาคาร
7) Damaging	ประชาชนเกือบ ทั้งหมดดื่นตกใจ และพยายามวิ่งขึ้น บนที่สูง	เรือขนาดเล็ก จำนวนมาก เสียหาย เรือขนาด ใหญ่บางส่วนเกิด การแกว่ง วัตถุ ขนาดต่างๆ เกิด การพลิกคว่ำและ ถูกพัดพาไปกับน้ำ การแยกชั้นของ ทรายและการทับ ถมกันของก้อน กรวดหลงเหลือให้ เห็น	โครงสร้างไม้ จำนวนมาก เสียหายและ บางส่วนถูกพัดพา ไปกับน้ำ เกิดความ เสียหายระดับ 1 กับอาคารอีก บางส่วน
8) Heavily damaging	ประชาชนทั้งหมด ทำการอพยพขึ้นบน ที่สูง โดยมีบางส่วน ถูกพัดพาไปกับน้ำ	เรือขนาดเล็ก จำนวนมาก เสียหายและถูกพัด ไปกับน้ำ เรือขนาด ใหญ่บางส่วนถูก พัดพาขึ้นบนชายฝั่ง หรือเกิดการปะทะ กับสิ่งอื่นที่อยู่ บริเวณนั้นๆ วัตถุ ขนาดใหญ่ถูกพัด พาไปกับน้ำ ชายหาดถูกกัดเซาะ เกิดน้ำท่วมเป็น บริเวณกว้างขึ้น	โครงสร้างไม้เกือบ ทั้งหมดถูกพัดพาไป กับน้ำ เกิดความ เสียหายระดับ 2 กับอาคารอิฐ บางส่วน อาคาร คอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนมากได้รับ ความเสียหาย บางส่วนเกิดความ เสียหายระดับ 1

ระดับ	ผลกระทบต่อ ประชาชน	ผลกระทบต่อวัตถุ ซึ่งรวมไปถึงเรือ ขนาดต่าง ๆและ ธรรมชาติ	ความเสียหายของ อาคาร
9) Destructive	ประชาชนจำนวน มากถูกพัดพาไปกับ น้ำ	เรือขนาดเล็กเกือบ ทั้งหมดพังทลาย หรือถูกพัดพาไปกับ น้ำ เรือขนาดใหญ่ จำนวนมากถูกพัด ขึ้นบนซายฝั่ง บาง ลำเกิดความ เสียหาย เกิดการกัด เซาะของชายหาด เป็นบริเวณกว้างขึ้น พื้นดินจมอยู่ใต้น้ำ	เกิดความเสียหาย ระดับ 3 กับอาคาร อิฐจำนวนมาก อาคารคอนกรีต เสริมเหล็กบางส่วน เกิดความเสียหาย ระดับ 2
10) Very destructive	เกิดความหวาดผวา กับประชาชนทั่วไป ประชาชนเกือบ ทั้งหมดถูกพัดพาไป กับน้ำ	เรือขนาดใหญ่เกือบ ทั้งหมดถูกพัดพาขึ้น บนซายฝั่งและ จำนวนมากเกิด ความเสียหายหรือ เกิดการปะทะกับ อาคาร ปะการัง ขนาดเล็กจากท้อง ทะเลถูกพัดพาขึ้น บนซายฝั่ง รถยนต์ พลิกคว่ำและถูกพัด พาไปกับน้ำ เกิด เพลิงไหม้ พื้นดินจม อยู่ใต้น้ำเป็นบริเวณ กว้าง	เกิดความเสียหาย ระดับ 4 กับอาคาร อิฐจำนวนมาก อาคารคอนกรีต เสริมเหล็กบางส่วน เกิดความเสียหาย ระดับ 3 เขื่อนกันดิน วิบัติ ท่าเรือเกิด ความเสียหาย

ระดับ	ผลกระทบต่อ ประชาชน	ผลกระทบต่อวัตถุ ซึ่งรวมไปถึงเรือ ขนาดต่าง ๆและ ธรรมชาติ	ความเสียหายของ อาคาร
11) Devastating	เกิดความหวาดผวา กับประชาชนทั่วไป ประชาชนเกือบ ทั้งหมดถูกพัดพาไป กับน้ำ	เกิดการตัดขาดจาก สิ่งจำเป็นในการ ดำรงชีวิต เกิดเพลิง ใหม้มากขึ้น รถยนต์ และวัตถุอื่นๆ ถูกพัด พาลงไปในทะเล ปะการังขนาดใหญ่ จากท้องทะเลถูกพัด พาขึ้นบนชายฝั่ง	เกิดความเสียหาย ระดับ 5 กับอาคาร อิฐจำนวนมาก อาคารคอนกรีต เสริมเหล็กบางส่วน เกิดความเสียหาย ระดับ 4 โดยที่ อาคารคอนกรีต เสริมเหล็กจำนวน มากเกิดความ เสียหายระดับ 3
12)Completely devastating	เกิดความหวาดผวา กับประชาชนทั่วไป ประชาชนเกือบ ทั้งหมดถูกพัดพาไป กับน้ำ	เกิดการตัดขาดจาก สิ่งจำเป็นในการ ดำรงชีวิต เกิดเพลิง ไหม้มากขึ้น รถยนต์ และวัตถุอื่นๆ ถูกพัด พาลงไปในทะเล ปะการังขนาดใหญ่ จากท้องทะเลถูกพัด พาขึ้นบนชายฝั่ง	อาคารอิฐทั้งหมด ถูกพัดพาไปกับน้ำ อาคารคอนกรีต เสริมเหล็กเกิดความ เสียหายอย่างน้อย ระดับ 3

จากการแบ่งระดับทั้ง 12 ระดับความรุนแรงของสึนามิใหม่นี้สามารถเปรียบเทียบกับระดับความสูง ของคลื่นและเปรียบเทียบกับการแบ่งระดับของ Shuto (1991) ซึ่งได้ผลการเปรียบเทียบดังตารางที่ 2.3

I (ระดับความรุนแรง)	H (ม.)	i
1-5	<1.0	0
6	2.0	1
7-8	4.0	2
9-10	8.0	3
11	16.0	4
12	32.0	5

ตารางที่ 2.3 การเปรียบเทียบการแบ่งระดับความรุนแรงของสึนามิใหม่กับการแบ่งระดับของ Shuto (1991)

2.10.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบจำลองสึนามิ (Tsunami simulation)

Titov และ Gonzalez (1997) ได้ทำการศึกษาแบบจำลองสึนามิซึ่งใช้หลักการการกำเนิด ตามทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างเชิงเส้น (Elastic deformation theory) ของเปลือกโลก แบบจำลองนี้เป็นแบบจำลองที่เหมาะสมกับการจำลองสึนามิจากแหล่งกำเนิดที่อยู่ใกล้อาลาสกา ซึ่งทำให้เกิดสึนามิบนซายฝั่งทะเลของหมู่เกาะฮาวาย การศึกษานี้ได้ทำการกำหนดส่วนประกอบ ในการทำแบบจำลองสึนามิโดยวิธีการเคลื่อนตัวของสึนามิ (MOST model) ซึ่งประกอบด้วย

 การกำเนิด (Generation) โดยการทำให้เกิดการยกตัวของแผ่นเปลือกโลกซึ่งมีผลให้น้ำ เกิดการยกตัวเริ่มต้นของน้ำซึ่งก่อให้เกิดการเคลื่อนตัวของน้ำในแนวรัศมีของแหล่งกำเนิด ใน แบบจำลองนี้ได้สมมติให้แนวการยกตัวของน้ำมีลักษณะเหมือนกับการยกตัวของแผ่นเปลือกโลก

2. การเคลื่อนตัว (Propagation) เนื่องจากแบบจำลองนี้ได้ทำการจำลองการเคลื่อนตัวตัว ของสึนามิจากแหล่งกำเนิดถึงบริเวณชายฝั่งที่พิจารณาเป็นระยะทางหลายพันกิโลเมตร ดังนั้นจึง รวมผลของความโค้งของผิวเปลือกโลกและตัวแปรอื่นๆ ที่สำคัญ เช่น แรงที่เกิดจากการหมุนของ โลก (Coriolis force) และการแยกตัวของคลื่น (Dispersion) เป็นต้น การแยกตัวของคลื่นทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของคลื่น ซึ่งทำให้เกิดคลื่นที่มีความเร็วที่ต่างกัน เนื่องจากความถี่ที่ แตกต่างกัน การเคลื่อนตัวของสึนามิในแบบจำลองนี้ได้ใช้สมการคลื่นน้ำตื้นแบบไม่เป็นเชิงเส้นใน พิกัดทรงกลม (Non-linear shallow-water wave equation in spherical coordinates) ซึ่งรวมผล ของแรงที่เกิดจากการหมุนของโลก (Coriolis force)

$$h_{t} + \frac{(uh)_{\lambda} + (vh\cos\Phi)_{\Phi}}{R\cos\Phi} = 0$$
(2.98)

$$u_{t} + \frac{uu_{\lambda}}{R\cos\Phi} + \frac{vu_{\Phi}}{R} + \frac{gh_{\lambda}}{R\cos\Phi} = \frac{gd_{\lambda}}{R\cos\Phi} + fv$$
(2.99)

$$v_t + \frac{uv_\lambda}{R\cos\Phi} + \frac{vv_\Phi}{R} + \frac{gh_\Phi}{R} = \frac{gh_\Phi}{R} - fu$$
(2.100)

โดยที่

$$\lambda, \Phi =$$
ลองติจูด, ละติจูด
 $h =$ ความลึกรวม = $h(\lambda, \Phi, t) + d(\lambda, \Phi, t)$
 $h(\lambda, \Phi, t), d(\lambda, \Phi, t) =$ ความสูงของคลื่น, ระดับความลึกของน้ำปกติ
 $u(\lambda, \Phi, t), v(\lambda, \Phi, t) =$ ความเร็วเฉลี่ยในทิศทางลองติจูด, ละติจูด
 $g =$ ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก
 $f =$ ค่าคงที่ Coriolis $(f = 2\omega \sin \Phi)$
 $R =$ รัศมีของโลก

รูปที่ 2.24 ตำแหน่งและทิศทางของตัวแปรในสมการที่ 2.98, 2.99 และ 2.100 (Imamura, 1996)

รูปที่ 2.25 ตำแหน่งศูนย์กลางของแผ่นดินไหวและตำแหน่งของสถานีวัดคลื่น (Titov และ Gonzalez, 1997)

 การทดสอบการสร้างแหล่งกำเนิดและการเคลื่อนตัวของคลื่น (Testing of generation and propagation) ซึ่งได้ทำการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากแบบจำลองกับข้อมูลที่ได้จากการ สำรวจโดยเปรียบเทียบจากลักษณะของคลื่นที่สามารถทำการจดบันทึกจากเครื่องวัดความดันใต้ น้ำ (Bottom Pressure Recorder, BPR) รูปที่ 2.25 แสดงตำแหน่งศูนย์กลางของแผ่นดินไหวและ ตำแหน่งของสถานีวัดคลื่น ในการศึกษานี้ได้ใช้ข้อมูลจากสถานีวัดคลื่นหมายเลข 97, 101 - 103, 113 - 115 เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ โดยที่ลักษณะของการเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลกที่ใช้ใน แบบจำลองมีลักษณะดังนี้

> strike = 260° dip = 20° slip = 108° ความยาวของรอยเลื่อน = 140 กม. ความกว้างของรอยเลื่อน = 70 กม.

จากรูปที่ 2.26 แสดงขอบเขตในการทำแบบจำลองคือ 15 N ถึง 65 Nและ 180 W ถึง 120 W สำหรับข้อมูลความลึกของท้องทะเลมีความละเอียด 4 ลิปดา รูปที่ 2.27 แสดงการเปรียบเทียบ ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบจำลองและข้อมูลที่ได้จากสถานีวัดคลื่น โดยผลที่ได้จากการ เปรียบเทียบคือข้อมูลที่ได้จากแบบจำลองมีค่าใกล้เคียงกับข้อมูลที่ได้จากสถานีวัดคลื่นใน ช่วงเวลาที่มากกว่า 1 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงครึ่งและจากรูปที่ 2.27 จะเห็นได้ว่าข้อมูลสถานีวัด คลื่นหมายเลข 97 และ 101 สามารถตรวจวัดคลื่นยาวบางชนิดที่ไม่ใช่สึนามิซึ่งเดินทางมาถึง ก่อนที่สึนามิจะเคลื่อนตัวมาถึง

รูปที่ 2.26 ลักษณะของการเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลกที่ใช้ในแบบจำลอง (Titov และ Gonzalez, 1997)

4. การท่วมบนซายฝั่ง (Inundation) ในแบบจำลองหลายๆ แบบจำลองจะไม่รวมผลของสึ นามิบนซายฝั่งเนื่องจาก 2 เหตุผลหลักคือ การขาดการสำรวจภาคสนามที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ใน การเปรียบเทียบผลจากแบบจำลองและการขาดข้อมูลลักษณะภูมิประเทศที่มีความละเอียดสูง ใน ปัจจุบันปัญหานี้ได้ลดลงเนื่องจากได้มีการทำการบันทึกข้อมูลหลังจากเกิดสึนามิบนซายฝั่งอย่าง จริงจัง โดยศูนย์วิจัยวิศวกรรมซายฝั่งทะเล (Coastal Engineering Research Center, CERC) ของประเทศสหรัฐอเมริกาและจากทีมงานสำรวจหลังจากเกิดสึนามิอื่นๆ สำหรับปัญหาการขาด ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศที่มีความละเอียดสูงซึ่งใช้ในการตรวจสอบแบบจำลองโดยมีความ ละเอียดของขนาดช่องกริดคือ 10-50 ม. ในการศึกษานี้ได้ทำการปรับแก้แบบจำลองโดยไช้ข้อมูล บริเวณเกาะโอคุชีริ (Okushiri) ประเทศญี่ปุ่น ที่มหาวิทยาลัยโทโฮกุได้ทำการสำรวจไว้ รูปที่ 2.28 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลระดับความสูงของคลื่นกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบริเวณซายฝั่งของ เกาะโอคุชีริ (Okushiri) ซึ่งจะเห็นได้ว่าข้อมูลที่ได้จากแบบจำลองมีค่าใกล้เคียงข้อมูลที่ได้จากการ สำรวจอย่างมาก

รูปที่ 2.27 การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการทำแบบจำลองและข้อมูลที่ได้จากสถานีวัดคลื่น (Titov และ Gonzalez, 1997)

รูปที่ 2.28 การเปรียบเทียบข้อมูลระดับความสูงของคลื่นกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบริเวณ ชายฝั่งของเกาะโอคุชิริ (Okushiri) (Titov และ Gonzalez, 1997)
Shigihara และ Fujima (2005) ได้ทำการศึกษาแบบจำลองสึนามิเพื่อหาความสูงของคลื่น บริเวณริมชายฝั่งด้วยคอมพิวเตอร์ที่มีความถูกต้องสูงในมหาสมุทรอินเดียที่หมู่เกาะมัลดีฟและดิเอ โกการ์เซีย โดยทำการเปรียบเทียบผลจากแบบจำลองกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจซึ่งให้ค่า คลาดเคลื่อนน้อยกว่า 5% เนื่องจากได้ใช้ขนาดช่องกริดที่เหมาะสมจาก Goto และ Shuto (1983) ได้เสนอไว้ดังสมการที่ 2.101

$$\Delta X = 4 \times 10^{-4} \alpha g T^2 \tag{2.101}$$

โดยที่

 ΔX = ขนาดช่องกริด

α = ความลาดชั้นของพื้นที่

T = คาบของคลื่น

g = ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ค่า α ที่เหมาะสมที่ทำให้ได้ขนาดความกว้างของซ่องกริดที่กว้าง ที่สุดดังแสดงในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ค่าขนาดความกว้างของช่องกริดที่กว้างที่สุดโดยขึ้นอยู่กับความลาดชันของพื้นที่และ คาบของคลื่น (Shigihara และ Fujima, 2005)

Model case	Slope $lpha$	Period of incident wave T (min)	Δ ×
ິລຄົ		40	4.51
Male' and Gan	0.2	30	2.54
าฬาลง		25	1.76
9		40	2.26
Hanimadhoo	0.1	30	1.27
		25	0.88

No.	Ν	Е	d	θ	δ	λ	L	W	U
1	2.5	94.8	10	329	15	90	500	150	11
2	6.5	92.3	10	329	15	90	400	150	11

ตารางที่ 2.5 ค่าลักษณะต่างๆของรอยเลื่อน (Shigihara และ Fujima, 2005)

ขอบเขตของแบบจำลองที่ทำการศึกษาคือ 70°E ถึง 110°E, -10°N ถึง -25°N ซึ่งได้กำหนดค่าตัว แปรต่างๆของรอยเลื่อนไว้ดังตารางที่ 2.5 รูปที่ 2.29 แสดงภาพตัดขวางของแหล่งกำเนิดสึนามิจาก แบบจำลอง

รูปที่ 2.29 ภาพตัดขวางของแหล่งกำเนิดสึนามิจากแบบจำลอง (Shigihara และ Fujima, 2005)

เนื่องจากบริเวณที่ทำการศึกษาอยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดมากดังนั้นจึงต้องพิจารณาผลของความ โค้งของโลกด้วยโดยใช้สมการหลักเป็นสมการการเคลื่อนตัวของคลื่นแบบเชิงเส้นโดยคิดผลของ ความโค้งของผิวของโลกด้วยดังสมการ

$$\frac{\partial \eta}{\partial t} + \frac{1}{R\cos\theta} \left[\frac{\partial M}{\partial \lambda} + \frac{\partial}{\partial \theta} (N\cos\theta) \right] = 0$$
(2.102)

$$\frac{\partial M}{\partial t} + \frac{c_0^2}{R\cos\theta} \frac{\partial \eta}{\partial \lambda} = \frac{h}{R\cos\theta} \frac{\partial \phi}{\partial \lambda} + fN \qquad (2.103)$$

$$\frac{\partial N}{\partial t} + \frac{c_0^2}{R} \frac{\partial \eta}{\partial \theta} = \frac{h}{R} \frac{\partial \phi}{\partial \theta} - fN$$
(2.104)

$$\phi = \frac{h}{3R\cos\theta} \left[\frac{\partial^2 M}{\partial\lambda\partial t} + \frac{\partial^2}{\partial\theta\partial t} \left(N\cos\theta \right) \right]$$
(2.105)

รูปที่ 2.30 ตำแหน่งและทิศทางของตัวแปรในสมการที่ 2.102, 2.103, 2.104 และ 2.105 (Imamura, 1996)

โดยที่

R	= รัศมีของโลก
λ,θ	= เส้นลองติจูดและเส้นละติจูด ตามลำดับ
M, N	= อัตราการเคลื่อนตัวในทิศทาง X และ Y ตามลำดับ
η	= ระ <mark>ยะจา</mark> กผิวน้ำถึงยอดคลื่น
h	= ระดับ <mark>ความลึกท้องน้ำ</mark>
g	= ค่าความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก
C ⁰	= Wave celerity
f	= Coriolis term

เมื่อแทนสมการที่ 2.103 และ 2.104 ในสมการที่ 2.105 จะได้สมการการเคลื่อนตัวเชิงเส้น

$$\phi - \frac{\alpha h^2}{R^2 \cos^2 \theta} \left[\frac{\partial^2 \phi}{\partial \lambda^2} + \cos \theta \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} (\phi \cos \theta) \right] = -\frac{\alpha h c_0^2}{R^2 \cos^2 \theta} \left[\frac{\partial^2 \eta}{\partial \lambda^2} + \cos \theta \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} (\eta \cos \theta) \right]$$
(2.106)

รูปที่ 2.31 การเปรียบเทียบระดับความสูงของคลื่นที่ได้จากแบบจำลองกับที่ได้จากการ สำรวจ (Shigihara และ Fujima, 2005)

สำหรับเงื่อนไงของสภาพขอบนั้นให้คลื่นถูกดูดซับหายไปสำหรับสภาพขอบที่เป็นน้ำและให้คลื่น สะท้อนกลับคล้ายกับกระทบกำแพงสำหรับสภาพขอบที่เป็นพื้นดินเมื่อนำผลที่ได้จากแบบจำลอง มาเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการสำรวจ ดังรูปที่ 2.31 ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากการทำแบบจำลองใน บริเวณประเทศมาลี ได้ผลค่าความสูงของคลื่นใกล้เคียงกับค่าความสูงของคลื่นที่ได้จากการ สำรวจมาก Choi และคณะ (2005) ได้ทำการศึกษาแบบจำลองสึนามิเพื่อหาความสูงของคลื่นบริเวณริม ชายฝั่งด้วยคอมพิวเตอร์สำหรับประเทศในบริเวณมหาสมุทรอินเดียโดยแบ่งลักษณะการเคลื่อนตัว ของคลื่นเป็น 2 ลักษณะคือการเคลื่อนตัวของคลื่นในมหาสมุทรและการเคลื่อนตัวของคลื่นใกล้ ชายฝั่ง โปรแกรมที่ใช้ในการทำแบบจำลองได้อ้างอิงจากโปรแกรม TUNAMI ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในประเทศญี่ปุ่นสำหรับความละเอียดของข้อมูลระดับความลึกของท้องน้ำใช้ ความละเอียดที่ 1° โดยมีลักษณะของรอยเลื่อนดังนี้

ความยาวของรอยเลื่อน	= 666 กม.
ความกว้างของรอยเลื่อ <mark>น</mark>	= 90 กม.
ความลึกของจุดศูนย์กลางแผ่นดินไหว	= 7 กม.
มุมของแนวรอยเลื่อนวัดจากทิศเหนือ	= 340°
มุมความชั้นของแนวรอยเลื่อน	= 13°
มุมการเคลื่อนตัวของแนวรอยเลื่อน	= 55°

ซึ่งทำให้เกิดการยกตัวเริ่มต้นของระดับน้ำทะเล 3.4-7.2 ม. สำหรับการเคลื่อนตัวของคลื่นใน มหาสมุทรนั้นใช้ระบบสมการของคลื่นน้ำตื้นและคิดผลของความโค้งของผิวโลกดังสมการ

$$\frac{\partial M}{\partial t} + \frac{1}{R\cos\theta} \frac{\partial}{\partial\lambda} \left(\frac{M^2}{D}\right) + \frac{1}{R\cos\theta} \frac{\partial}{\partial\theta} \left(\frac{MN\cos\theta}{D}\right) + \frac{gD}{R\cos\theta} \frac{\partial\eta}{\partial\lambda} = fN \quad (2.107)$$

$$\frac{\partial N}{\partial t} + \frac{1}{R\cos\theta} \frac{\partial}{\partial\lambda} \left(\frac{MN}{D}\right) + \frac{1}{R\cos\theta} \frac{\partial}{\partial\theta} \left(\frac{N^2\cos\theta}{D}\right) + \frac{gD}{R} \frac{\partial\eta}{\partial\lambda} = -fM \qquad (2.108)$$

$$\frac{\partial \eta}{\partial t} + \frac{1}{R\cos\theta} \left[\frac{\partial M}{\partial \lambda} + \frac{\partial}{\partial \theta} (N\cos\theta) \right] = 0$$
(2.109)

โดยที่

η = ระดับความสูงของคลื่น

M, N = อัตราการเคลื่อนตัวของคลื่นในทิศทาง heta (ละติจูด) และ λ (ลองติจูด)

- D =ระดับความสูงทั้งหมดของน้ำ คือระยะความลึกท้องน้ำบวกกับระดับความสูง ของคลื่น
- G = ค่าความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก
- R = รัศมีของโลก
- f = พารามิเตอร์โคริโอลีส (Coriolis parameter) $\left(f=2\Omega\sin\theta\right)$

$$\Omega$$
 = ค่าความถี่การหมุนของโลก

สำหรับการเคลื่อนตัวของคลื่นในบริเวณใกล้ชายฝั่งได้ทำการจำลองโดยใช้หลักการการเคลื่อนตัว ของคลื่นน้ำตื้นในแนวระนาบ ซึ่งทำให้เกิดการความต้านทานจาการไหลอย่างแปรปรวนของพื้น ท้องน้ำดังแสดงในสมการ

$$\frac{\partial M}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{M^2}{D}\right) + \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{MN}{D}\right) + gD\frac{\partial\eta}{\partial x} + \frac{k}{2D^2}M\sqrt{M^2 + N^2} = 0$$
(2.110)

$$\frac{\partial N}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{MN}{D}\right) + \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{N^2}{D}\right) + gD \frac{\partial \eta}{\partial y} + \frac{k}{2D^2} N\sqrt{M^2 + N^2} = 0 \quad (2.111)$$

$$\frac{\partial \eta}{\partial t} + \frac{\partial M}{\partial x} + \frac{\partial N}{\partial y} = 0$$
(2.112)

โดยที่

จากผลการทำแบบจำลองพบว่าคลื่นใช้เวลาในการเดินทางถึงประเทศไทยประมาณ 1 ชม., ประเทศอินเดียและประเทศศรีลังกา 2 ชม., ประเทศโซมาเลีย 7 ชม., ทวีปแอฟริกาใต้ 12 ชม., ซึ่ง เป็นข้อมูลที่ใกล้เคียงกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ

ปราโมทย์ และคณะ (2005) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเคลื่อนตัวของสึนามิเมื่อเข้าสู่ ชายฝั่งประเทศไทย โดยใช้แบบจำลองของ NOAA/PMEL หรือ แบบจำลอง MOST (Method Of Splitting Tsunami model) ซึ่งได้แบ่งขนาดของช่องกริดออกเป็น 3 ขอบเขตเรียงลำดับจากหยาบ ไปหาละเอียดได้แก่ ขอบเขตที่ 1 มีความละเอียด 5°, ขอบเขตที่ 2 มีความละเอียด 2° และขอบเขต ที่ 3 มีความละเอียด 0.5° ดังรูปที่ 2.32

รูปที่ 2.32 การกำหนดพื้นที่การคำนวณการเคลื่อนตัวของสึนามิในแบบจำลอง (ปราโมทย์ และ คณะ, 2005)

จากการศึกษาแบบจำลองพบว่าภายในเวลา 560 วินาทีหลังจากเกิดแผ่นดินไหวก็เริ่มมีสึนามิเข้า มาในทะเลอันดามันโดยท้องคลื่นเข้ามาก่อน แล้วยอดคลื่นตามเข้ามา 2 ทางด้วยกันคือที่ช่องแคบ เหนือเกาะสุมาตรา และทางช่องแคบหมู่เกาะนิโคบาร์ โดยภายในเวลา 46 นาทีหลังแผ่นดินไหวสัน คลื่นรวมตัวเป็นแนวเดียวกัน ภายในเวลา 1 ชั่วโมง 11 นาที ท้องคลื่นเข้าปะทะหมู่เกาะสิมิลัน หลังจากนั้นอีก 15 นาทียอดคลื่นจึงได้ปะทะหมู่เกาะสิมิลัน ท้องคลื่นเข้าปะทะปลายเกาะภูเก็ต เป็นแห่งแรกในเวลา 1 ชั่วโมง 31 นาทีหลังจากเกิดแผ่นดินไหว หลังจากนั้นอีก 20 นาทีสันคลื่นก็ เข้าปะปลายเกาะภูเก็ต อีก 15 นาทีต่อมาสันคลื่นได้ปะทะอ่าวกะตะ กะรน ป่าตอง กมลา บางเทา และคลื่นได้ทำการเคลื่อนตัวไปพื้นที่ต่างๆ จากผลจากแบบจำลองนี้เมื่อนำไปทำการ ในยาง เปรียบเทียบกับข้อมูลจากสถานีวัดน้ำที่กระจายอยู่ตามแนวชายฝั่งดังรูปที่ 2.33 พบว่าได้ค่าที่ ใกล้เคียงมากแต่สำหรับข้อมูลบางค่าได้ค่าที่แตกต่างกันเช่น ระดับความสูงของคลื่นที่วัดได้จาก สถานีวัดน้ำจะได้ค่าต่ำกว่าค่าที่ได้จากแบบจำลองดังนั้นแบบจำลองนี้จึงได้ทำการสอบเทียบความ ถูกต้อง (Validation) ของแบบจำลองทั้งในด้านการเคลื่อนตัว (Propagation), การแทรกสอด (Interference), การหักเห (Refraction) ของสึนามิและการท่วมบนพื้นดินของน้ำ (Inundation) ตามชายฝั่ง ซึ่งได้เหตุผลสำหรับการแตกต่างของค่าความสูงคลื่นคือ

รูปที่ 2.33 แผนที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน แสดงตำแหน่งของสถานีวัดคลื่น 7 แห่ง (ปราโมทย์ และ คณะ, 2005)

- ก) ตำแหน่งที่ตั้งของสถานีวัดคลื่นอยู่ในปากแม่น้ำซึ่งลึกเข้าไปในแผ่นดิน เพื่อต้องการ
   หลบอิทธิพลจากคลื่นทะเล
- ข) ความสามารถของเครื่องมือวัดระดับน้ำแบบตัวเลข (Analog) ที่ใช้อยู่ปัจจุบันเป็นการ บันทึกระดับน้ำขึ้นลงบนกระดาษ มีทุ่นลอยน้ำอยู่ในท่อสำหรับตรวจวัดระดับน้ำโดย เจาะรูเล็กๆ ข้างท่อ 3 รูให้น้ำเข้ามาอย่างช้าๆ ดังนั้นเมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านอย่าง รวดเร็วระดับน้ำในท่อจึงขยับขึ้นไม่ทันความสูงคลื่นที่บันทึกได้จึงต่ำกว่าความเป็นจริง

 2.10.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะรอยเลื่อนของแหล่งกำเนิดสุมาตราสึนามิ 2004 Koshimura และ Takashima (2005) ได้ทำการศึกษาหาลักษณะรอยเลื่อนของแหล่งกำเนิด สุมาตราสึนามิ 2004 โดยใช้ผลจากการสำรวจของดาวเทียม Jason-1 ซึ่งเป็นดาวเทียวที่โคจรผ่าน บริเวณมหาสมุทรอินเดียหลังจากเกิดแผ่นดินไหว 2 ชม. โดยได้ถ่ายภาพไว้ 109 ภาพสำหรับวิถี การโคจรของดาวเทียม Jason-1 ได้แสดงดังรูปที่ 2.34 จากผลการศึกษานี้ได้ลักษณะของรอย เลื่อน 2 แนว ลักษณะของรอยเลื่อนได้แสดงดังตารางที่ 2.6 สามารถแสดงได้ดังแสดงในรูปที่ 2.35

รูปที่ 2.34 วิถีการโคจรของดาวเทียม Jason-1 (Koshimura และ Takashima, 2005)

Characteristic	Southern Segment	Northern Segment
L / W (km)	500 / 150	400 / 150
Strike / Dip / Slip (degree)	329 / 15 / 90	358 / 15 / 90
Depth (km)	1 0	10
Dislocation (m)	11	11
Origin (Longitude / Latitude)	94.8E / 2.5 N	92.0E / 6.5N

ตารางที่ 2.6 ค่าลักษณะต่างๆ ของรอยเลื่อน (Koshimura และ Takashima, 2005)

รูปที่ 2.35 ลักษณะและตำแหน่งของรอยเลื่อน (Koshimura และ Takashima, 2005)

ในการศึกษานี้ได้ทำการจำลองสึนามิเพื่อสอบเทียบกับผลการสำรวจที่ได้จากดาวเทียม Jason-1 โดยใช้ข้อมูลลักษณะของท้องน้ำ (Bathymetry) ของ ETOPO2 ซึ่งมีขนาดความกว้างของช่องกริด 2 ลิปดา ผลของการสอบเทียบได้แสดงดังรูปที่ 2.36

ปที่ 2.36 การสอบเทียบผลจากแบบจำลองกับผลการสำรวจจากดาวเทียม Jason-1 (Koshimura และ Takashima, 2005)

Fujii และ Sarake (2006) ได้ทำการศึกษาลักษณะรอยเลื่อนของแหล่งกำเนิดสุมาตราสึนามิ 2004 โดยใช้วิธีการคำนวณย้อนกลับ (Inversion) จากข้อมูลจากสถานีวัดน้ำ (Tide gauge data) ในประเทศต่างๆ ในแถบมหาสมุทรอินเดียและจากข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียม 3 ดวงซึ่ง ประกอบด้วยดาวเทียม Jason-1, TOPEX/Poseidon และ Envisat ตำแหน่งของสถานีวัดน้ำและ วิถีการโคจรของดาวเทียมทั้ง 3 ดวงได้แสดงไว้ดังรูปที่ 2.37

รูปที่ 2.37 ตำแหน่งของสถานีวัดน้ำและวิถีการโคจรของดาวเทียมที่ใช้ในการสอบเทียบแบบจำลอง (Fujii และ Satake, 2006)

ในการศึกษานี้ได้แบ่งรอยเลื่อนออกเป็น 22 รอยเลื่อนย่อย (Subfault) ที่วางตัวครอบคลุมพื้นที่ที่ เกิดการสั่นสะเทือนที่ตามมาทีหลัง (Aftershock) หลังจากเกิดแผ่นดินไหว 1 วัน ดังแสดงในรูปที่ 2.38 ขนาดของแต่ละรอยเลื่อนย่อยกำหนดให้มีขนาดเท่ากันคือ 100 กม. x 100 กม. ซึ่งจะทำการ แปรเปลี่ยนเฉพาะค่าการเลื่อนตัวของแต่ละรอยเลื่อนย่อยแต่จะกำหนดค่ามุมเท (Dip angle) เท่ากับ 10 องศา โดยที่ค่ามุมเทนี้ได้มาจากการสำรวจลักษณะการเปลี่ยนแปลงของพื้นท้องน้ำ

รูปที่ 2.38 หมายเลยและตำแหน่งของรอยเลื่อนย่อย (Fujii และ Satake, 2006)

ในการคำนวนย้อนกลับจากข้อมูลจากสถานีวัดน้ำได้กำหนดให้การยกตัวของผิวน้ำทะเล (Sea surface heights) แปลผันเป็นแบบเส้นตรงกับลักษณะของคลื่นสึนามิ (Tsunami waveforms) ซึ่ง สามารถคำนวณได้จากสมการการเคลื่อนตัวของแผ่นดินไหว (Coseismic displacement) และ จากสมการการเคลื่อนที่ของคลื่นยาวแบบเชิงเส้น (Linear long wave propagation) สำหรับค่า การเคลื่อนตัวทำการคำนวณย้อนกลับโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least square method) ซึ่งไม่ พิจารณาค่าการเคลื่อนตัวที่เป็นค่าลบ ในการศึกษานี้ให้รอยเลื่อนมีค่าความเร็วในการเคลื่อนตัวใน แนวของรอยเลื่อนและมีระยะเวลาในการเคลื่อนตัวในแนวดิ่ง จากผลการศึกโดยการหาค่า คลาดเคลื่อนที่น้อยที่สุดได้ผลดังตารางที่ 2.7 สำหรับค่าความเร็วในการจากการคำนวณย้อนกลับ ได้ตำแหน่งและค่าลักษณะของรอยเลื่อนย่อยต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 2.8 ตารางที่ 2.7 ค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นในการคำนวณจากการแปลเปลี่ยนความเร็วการเคลื่อนตัว ของรอยเลื่อนและระยะเวลาที่รอยเลื่อนใช้ในการยกตัว (Fujii และ Sarake, 2006)

ความเร็ว (กม./วินาที)	1 นาที	2 นาที	3 นาที
0.5	22.0	20.1	18.3
1.0	29.8	31.0	32.1
1.5	26.8	27.3	27.8
2.0	27.2	27.3	27.4
2.5	25.0	25.2	25.6
3.0	24.9	25.2	25.6

ตารางที่ 2.8 ค่ามุมต่างๆ,ตำแหน่งและความลึกของรอยเลื่อนย่อย (Fujii และ Sarake, 2006)

ลำดับ	มุมแนวระดั <mark>บ</mark>	มุ่มเท	มุมเลื่อนถล่ม	ละติจูด	ลองติจูด	ความลึก
	(Strike) (°)	(Dip) (°)	(Rake) (°)	(°N)	(°E)	(km)
1	315	10	95 1.75 95.60		95.60	3
2	315	10	95	2.38	96.23	20
3	315 🤞	10	95	2.40	94.90	3
4	315	10	95	3.00	95.60	20
5	325	10	100	3.20	94.10	3
6	325	10	100	3.71	94.83	20
7	330	10	105	4.00	93.50	3
8	330	10	105	4.44	94.27	20
9	340	10	105	4.90	93.00	3
10	340	10	105	5.30	93.80	20
11	342	10	100	5.82	92.68	3
12	342	10	100	6.15	93.50	20
13	340	10	95	6.72	92.38	3
14	340	10	95	7.02	93.22	20
15	337	10	85	7.64	92.08	3
16	337	10	85	8.00	92.90	20
17	350	10	99	8.60	91.64	3
18	0	10	106	9.60	91.51	3
19	10	10	115	10.66	91.48	3
20	10	10	115	11.56	91.63	3
21	15	10	120	12.51	91.78	3
22	25	10	130	13.51	92.01	3

สำหรับแบบจำลองที่ใช้ในการสอบเทียบใช้ข้อมูลลักษณะท้องน้ำจาก ETOPO2 ขนาดความ กว้างของช่องกริด 2 ลิปดา ในบริเวณที่ใกล้ชายฝั่งได้เพิ่มความละเอียดขนาดความกว้างของช่อง กริดเป็น 24 ฟิลิปดา ขอบเขตในการคำนวนคือ 25°S ถึง 25°N และ 70°E ถึง 110°E ลำดับขั้น เวลา (Time step) ในการคำนวณ 2 วินาที จากผลการศึกษาได้ค่าที่เหมาะสมที่สุดของค่าความเร็ว ของการแพร่กระจายตัวในแนวรอยเลื่อน 1 กม./วินาที ค่าระยะเวลาที่รอยเลื่อนเคลื่อนตัวในแนวดิ่ง 3 นาที และได้ค่าการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนย่อยดังแสดงในตารางที่ 2.9 สำหรับการสอบเทียบผล จากแบบจำลองกับข้อมูลจากสถานีวัดน้ำและจากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมได้แสดงไว้ในรูปที่ 2.39 และ 2.40

ตารางที่ 2.9 ค่าการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนย่อยที่ค่าความเร็วการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนต่างๆ (Fujii และ Sarake, 2006)

ลำต่	จับ	1.0 กม./วินาที	1.5 กม./วินาที	<u>2.0 กม./วินาที</u>
1		0.0±0.2	0.0±0.4	0.0±1.4
2	2	4.3±2.2	15.8±7.8	19.6±16.6
3	3	24.6±13.7	18.6±10.3	16.4±7.0
4	Ļ	0.0±0.0	0.0±0.0	0.0±0.0
5	5	24.6±9.8	26.6±11.5	25.5±10.2
6	6	12.3±5.5	7.1±3.2	3.9±3.8
7	7	12.8±7.6	15.1±7.0	16.8±8.0
8	}	1.8±2.8	6.0±3.2	4.7±2.3
ç	)	1.9±3.9	0.0±0.4	0.8±0.4
1	0	4.5±2.0	3.0±1.3	3.3±1.7
1	1	6.0±3.3	1.0±1.1	0.0±0.5
1	2	3.2±3.7	3.2±3.7	2.7±3.4
1	3	6.5±2.6	2.4±1.1	0.0±0.5
1.	4	0.0±0.0	0.1±0.2	0.9±2.2
1	5	7.1±2.9	3.6±3.2	0.2±0.2
1	6	3.5±3.5	4.1±1.4	2.7±1.6
1	7	3.2±1.9	0.0±0.0	0.0±0.0
1	8	2.7±1.9	4.3±2.5	4.0±2.2
1	9	0.0±0.3	1.7±1.0	1.8±1.0
2	0	0.0±0.3	0.0±0.0	0.0±0.0
2	1	0.0±0.1	0.0±0.1	0.0±0.4
2	2	1.0±0.4	2.3±1.1	2.6±1.3

รูปที่ 2.39 ผลการสอบเทียบแบบจำลองกับข้อมูลจากสถานีวัดน้ำ (Fujii และ Satake, 2006)

รูปที่ 2.40 ผลการสอบเทียบแบบจำลองกับข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม (Fujii และ Satake, 2006)

2.10.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้าง (Fragility curve)

Yamazaki และ Murao (2000) ได้ทำการศึกษาการปรับปรุงเส้นโค้งความบอบบางของ โครงสร้าง (Fragility curves) ของค่าความเร็วที่พื้นดิน (Peak ground velocity, PGV) จาก เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เมืองโกเบ ประเทศญี่ปุ่น (1995) เนื่องจากข้อมูลค่าดัชนีการคลื่นตัวของ พื้นดินที่ทำการจดบันทึกได้โดยนำข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามเช่น ชนิดของโครงสร้าง, ระดับ ความเสียหายของโครงสร้าง, อายุของโครงสร้าง, ชนิดหลังคาเป็นต้น เพื่อเส้นโค้งความบอบบาง ของโครงสร้างให้มีความถูกต้องมากขึ้นโดยใช้ความสัมพันธ์ลักษณะลอกกาลิทึมเพื่อหาค่าที่ปรับ ใหม่ดังสมการ

$$P_{R}(PGV) = \Phi((\ln PGV - \lambda)/\xi)$$
(2.113)

โดยที่

P _R (PGV)	=ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่พิจารณาที่ค่า PGV นั้นๆ
Φ	= <mark>ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายใน</mark> ระดับที่พิจารณา
λ	= ค่าเฉ <mark>ลี่ยของค่า In(PGV)</mark>
ξ	= ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่า In(PGV)

จากการศึกษานี้ได้ทำการเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้าง (Fragility curves) ของค่า PGV ที่แปรผันกับชนิดของโครงสร้างและอายุของโครงสร้างจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เมืองโกเบ (1995) ดังรูปที่ 2.41 และรูปที่ 2.42

(Yamazaki และ Murao, 2000)

รูปที่ 2.42 เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างของค่า PGV สำหรับอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก และอาคารเหล็ก (Yamazaki และ Murao, 2000)

Aslani และ Miranda (2005) ได้ทำการศึกษาการเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างเพื่อ ประเมินระดับความเสียที่จะเกิดขึ้นในจุดต่อระหว่างแผ่นพื้นและเสาเนื่องจากแผ่นดินไหวโดยได้ แบ่งระดับความเสียหายเป็น 4 ระดับได้แก่

- ก) แตกร้าวเล็กน้อยคือ ขนาดของรอยแตกร้าวน้อยกว่า 0.3 มม.
- แตกร้าวมากคือ ขนาดของรอยแตกร้าวมากกว่า 0.3 มม. แต่น้อยกว่า 2 มม.
- ด) วิบัติเนื่องจากการเฉือนทะลุคือ เกิดการแตกร้าวรอบแนวรัศมีของเสา
- ง) การสูญเสียการต้านทานแรงในแนวดิ่ง

จากการทดสอบพบว่าระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นแปรผันกับอัตราการส่วนเคลื่อนที่ของโครงสร้าง ซึ่งได้ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายระดับที่พิจารณาดังสมการ ซึ่งเป็นสมการความสัมพันธ์ ในลักษณะลอกการิทึม

$$P(DS \ge ds_i | IDR = idr) = \Phi\left[\frac{Ln(idr) - Ln(\overline{IDR})}{\sigma_{Ln(IDR)}}\right]$$
(2.114)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2.43 เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความน่าจะ เป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่ 3 กับค่าอัตราส่วนของการเสียรูป (Aslani และ Miranda, 2005)

สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่ 3 ได้แสดงได้ดังรูปที่ 2.43 ซึ่งสามารถ คำนวณได้จากสมการที่ 2.115 จากการศึกษายังพบอีกว่าเมื่อพิจารณาผลของอัตราส่วนแรงเฉือน แนวดิ่งด้วยจะได้ความสัมพันธ์ดังสมการ

$$\overline{IDR}_{DS3} = 0.014 + 0.03e^{\left[-4440\left(\frac{V_g}{V_0}\right)^8\right]}$$
(2.115)

$$\overline{\sigma}_{Ln(IDRDS3)} = 0.62 - 0.4e^{\left[-11.6\left(\frac{V_g}{V_0}\right)^{2.9}\right]}$$

(2.116)

โดยที่

 P(DS ≥ ds_i|IDR = idr) = ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่พิจารณา
 IDR = ค่ามัธยฐานของอัตราส่วนของการเสียรูปที่สภาวะความ เสียหายที่ i
 σ_{Ln(IDR)} = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่า In(IDR)
 Φ = ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่พิจารณา
 V_g = แรงเฉือนแนวดิ่งที่หน้าตัดวิกฤติของพื้น
 V₀ = ค่าแรงเฉือนทะลุที่ยอมให้

รูปที่ 2.44 เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างสำหรับความสัมพันธ์ 3 ค่าระหว่างความ น่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่ 3, ค่าอัตราส่วนของการเสียรูปและอัตราส่วน แรงเฉือนแนวดิ่ง (Aslani และ Miranda, 2005)

รูปที่ 2.44 แสดงเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างสำหรับความสัมพันธ์ 3 ค่าระหว่างความ น่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่ 3, ค่าอัตราส่วนของการเสียรูปและอัตราส่วนแรงเฉือน แนวดิ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อค่าอัตราส่วนแรงเฉือนมีค่าน้อยกว่า 0.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความ น่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับที่ 3 กับค่าอัตราส่วนของการเสียรูปนั้นไม่เป็นไปตาม สมการที่ 2.114 ดังนั้นเมื่อพิจารณาผลของอัตราส่วนแรงเฉือนด้วยแล้วจะทำให้ได้ความสัมพันธ์ ของตัวแปรทั้งสามที่มีค่าความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

Saxena และคณะ (2000) ได้ทำการศึกษาความน่าจะเป็นของความเสียหายของสะพานที่มี หลายช่วงโดยการพัฒนาเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างซึ่งให้เกิดการเคลื่อนที่ของจุดรองรับ ต่างกัน 5 แบบได้แก่

ก)	DIFF	คือการเคลื่อนที่ของฐานรองรับอยู่บนดินต่างชนิดกันโดยที่เป็น
		ดินแข็งปานกลาง (Medium) และดินอ่อน (Soft)
ข)	SAME-MEDIUM	คือการเคลื่อนที่ของฐานรองรับอยู่บนดินแข็งปานกลางทั้งหมด
P)	IDENT-MEDIUM	คือการเคลื่อนที่ของฐานรองรับบนดินแข็งปานกลางทั้งหมดแต่
		เกิดการเคลื่อนที่ของดินด้วยการสั่นที่ต่างกัน
থ)	SAME-SOFT	คือการเคลื่อนที่ของฐานรองรับอยู่บนดินอ่อนทั้งหมด
ৰ)	IDENT-SOFT	คือการเคลื่อนที่ของฐานรองรับเป็นดินอ่อนทั้งหมดแต่เกิดการ
		เคลื่อนที่ของดินด้วยการสั่นที่ต่างกัน

และได้แบ่งระดับความเสียหายออกเป็น 5 ระดับได้แก่

- ไม่เกิดความเสียหาย (No damage) ก)
- เสียหายเล็กน้อย (Slight damage) คือคอนกรีตเกิดการแตกร้าวและหลุดร่อน ข)
- เสียหายปานกลาง (Moderate damage) คือสูญเสียการเชื่อมเกาะระหว่างเหล็กกับ P) คอนกรีต
- เสียหายมาก (Extensive damage) คือเสาตอม่อเริ่มวิบัติ থ)
- วิบัติโดยสมบูรณ์ (Complete collapse) ବ)

จากการศึกษาได้ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปรในลักษณะลอกกาลิทึมในการเส้นโค้ง ความบอบบางของโครงสร้างและใช้วิธีความน่าจะเป็นที่มากที่สุดในการประเมินซึ่งวิธีความน่าจะ เป็นที่มากที่สุดนี้ได้แสดงไว้ดังสมการที่ 2.117

$$M = \prod_{k=1}^{N} \left[F(a_k) \right]^{y_k} \left[1 - F(a_k) \right]^{1-y_k}$$
(2.117)

โดยที่

= ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายที่ระดับที่พิจารณา Μ

= เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างสำหรับความเสียหายที่ระดับที่พิจารณา F (a)

= ค่า Bernoulli Random โดยที่ y_k=1 เมื่อเกิดความเสียหาย y_k=0 เมื่อไม่เกิด У_к ความเสียหายที่ค่า PGA= a_k

F (a) หาได้จากความสัมพันธ์

$F(a) = \Phi\left[\frac{\ln\frac{a}{\alpha}}{\beta}\right]$

โดยที่

= ค่า PGA а

- = ค่าการกระจายตัวมาตรฐาน (Standard normal distribution) Φ
- = ค่ากลางของค่า In (M) ที่มากที่สุด α
- = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่า In (M) ที่มากที่สุด β

(2.118)

รูปที่ 2.45 เส้นโค้งความบอบ<mark>บางของโคร</mark>งสร้างที่เกิดความเสียหายในแต่ล่ะระดับสำหรับกรณี

SAME-MEDIUM (Saxena และคณะ, 2000)

รูปที่ 2.46 ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายที่ระดับ 3 หรือมากกว่าที่กรณีต่างๆ (Saxena และคณะ, 2000)

รูปที่ 2.45 คือเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างที่เกิดความเสียหายในแต่ล่ะระดับสำหรับกรณี SAME-MEDIUM ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสมการที่ 2.117 รูปที่ 2.46 ความน่าจะเป็นที่จะเกิด ความเสียหายที่ระดับ 3 หรือมากกว่าที่กรณีต่างๆ ซึ่งหาได้จากสมการที่ 2.118 ดังนั้นจึงสามารถ หาค่าความน่าจะเป็นที่มากที่สุดได้ดังสมการที่ 2.119

$$\frac{d\ln M}{d\alpha} = \frac{d\ln M}{d\beta} = 0$$
(2.119)

2.10.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวของเสาภายใต้แรงดัด

Makhlouf และ Malhas (1996) ได้ทำการศึกษาผลของความหนาของคอนกรีตหุ้ม (Thick concrete cover) ที่มีผลต่อความกว้างของรอยแตกร้าว (Crack width) ของโครงสร้างในบริเวณ ทะเลอาราเบียน โดยทำการทดสอบคานหน้าตัด 4 เหลี่ยม 24 ตัวอย่างโดยแบ่งเป็น ชนิด A 16 ตัวอย่างและชนิด B 8 ตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ชนิด A แบ่งเป็นคานที่มีระยะหุ้ม 22 มม. 8 ตัวอย่างและชนิด B 8 ตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ชนิด A แบ่งเป็นคานที่มีระยะหุ้ม 22 มม. 8 ตัวอย่างและสนิด B 8 ตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ชนิด A แบ่งเป็นคานที่มีระยะหุ้ม 22 มม. 8 ตัวอย่างและคานที่มีระยะหุ้ม 52 มม. 8 ตัวอย่างโดยที่หน้าตัดรับน้ำหนักบรรทุกดังรูปที่ 2.47 มี รายละเอียดของหน้าตัดชนิดต่างๆดังตารางที่ 2.10 และชนิด B เป็นคานที่มีระยะหุ้ม 50 มม. หน้า ตัดรับน้ำหนักบรรทุกดังรูปที่ 2.48 มีรายละเอียดของหน้าตัดชนิดต่างๆดังตารางที่ 2.11 ในการวัด ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวทำการวัดโดยใช้เครื่องมือวัดด้วยสายตาที่มีกำลังขยาย 40 เท่า และทำการวัดทั้ง 2 ข้างของคาน บริเวณที่ทำการวัดอยู่เหนือจากท้องคาน 10 ซม. โดยทำการอ่าน ค่าความกว้างของรอยแตกร้าวตามค่าน้ำหนักบรรทุกที่กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดค่าน้ำหนักบรรทุกอยู่ ในช่วง 80%-110% ของค่าน้ำหนักบรรทุกที่ใช้ออกแบบ

รูปที่ 2.48 ตัวอย่างทดสอบชนิด B (Makhlouf และ Malhas, 1996)

Specimen	T. steel bars	ρ	b, mm	h, mm	d, mm	f' _c ,Mpa	f _у ,Мра
GA11	2Y12	0.0031	180	430	400	34	425
GA12	2Y16	0.0056	180	430	400	34	425
GA13	2Y20	0.0087	180	430	400	34	425
GA14	2Y25	0.0136	180	430	400	34	425
GA21	2Y12	0.0031	180	460	400	34	425
GA22	2Y16	0.0056	180	460	400	34	425
GA23	2Y20	0.0087	180	460	400	34	425
GA24	2Y25	0.0136	180	460	400	34	425

ตารางที่ 2.10 คุณสมบัติของตัวอย่างชนิด A (Makhlouf และ Malhas, 1996)

ตารางที่ 2.11 คุณสมบัติของตัวอย่างชนิด B (Makhlouf และ Malhas, 1996)

Specimen	T. steel bars	ρ	b, mm	h, mm	d, mm	f' _c ,Mpa	f _y ,Mpa
G1	4Y14	0.00533	600	400	338	40	430
0	2Y20	0.00000	000	400	55	40	400
G2	6Y20	0.00938	600	400	336	40	430
G3	9Y20	0.0 <mark>0</mark> 14	600	400	336	40	430

รูปที่ 2.49 การติดตั้งตัวอย่างในการทดสอบ (Makhlouf และ Malhas, 1996)

จากผลการทดสอบดังรูปที่ 2.50 แสดงลำดับและลักษณะของรอยแตกร้าวของคานชนิด G1, G2 และ G3 ที่เกิดขึ้น จากการศึกษาพบว่ารอยแตกร้าวจะเกิดบริเวณกึ่งกลางคานก่อนแล้วจึงกระจาย ออก คานที่มีอัตราส่วนเหล็กเสริม (Reinforcement ratio) มากจะเกิดรอยแตกร้าวมาก

รูปที่ 2.50 ลักษณะการแตกร้าวของตัวอย่างชนิด B: G1, G2 และ G3 (Makhlouf และ Malhas, 1996)

ในการศึกษานี้ได้ทำการเปรียบเทียบผลของขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวที่ได้จากการทดสอบ กับขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวที่ได้จากการคำนวณตามเงื่อนไข ACI 318-89 และ BS 8110-85 โดยจะทำการคำนวณหาขนาดของความกว้างของรอยแตกร้าวที่มากที่สุด สำหรับการ คำนวณตามเงื่อนไข ACI 318-89 สามารถคำนวณได้จาก

$$W_{\max} = \frac{0.076\sqrt[3]{t_s A}}{1 + \frac{2}{3} \frac{t_s}{h_1}} f_s \times 10^{-6} \qquad (\hat{\bar{u}}_{9}) \qquad (2.120)$$

โดยที่

- *t*, = ระยะจากขอบด้านข้างถึงจุดศูนย์กลางของเหล็กเสริมตามยาวที่ใกล้ที่สุด
- A =ค่าเฉลี่ยของพื้นที่หน้าตัดประสิทธิผลของคอนกรีตที่รับแรงดึงรอบเหล็กเสริม ตามยาวแต่ละเส้น
- *f_s* = หน่วยแรงดึงของเหล็กเสริมตามยาว
- *h*₁ = ระยะจากจุดศูนย์กลางรวม (Centroid) ของพื้นที่เหล็กเสริมตามยาวที่รับแรงดึง ถึงแกนกลางของหน้าตัดคาน (Neutral axis)

้สำหรับการคำนวณตามเงื่อนไข BS 8110-85 สามารถคำนวณได้จาก

$$W_{\max} = \frac{3c\varepsilon_m}{1+2(c-c_0)/(h-kd)}$$

$$\varepsilon_m = \left(\varepsilon_s - 2.5\frac{bh}{A_s} \times 10^{-6}\right)\frac{h-kd}{d-kd}$$
(2.121)

โดยที่

- ε, = ค่าความเครียด (Strain) ที่เกิดขึ้นในเหล็กเสริมตามยาวขณะเกิดการแตกร้าว
- *b* = ความกว้างของหน้าตัดคาน
- *h* = ความลึกของหน้าตัดคาน
- A, = พื้นที่หน้าตัดของเหล็กเสริมรับแรงดึง
- d = ค่าความลึกประสิทธิผล (Effective depth)
- kd = ระยะจากผิวบนของคานถึงแกนกลางของหน้าตัด (Neutral axis)
- *ɛ_m* = ค่าความเครียด (Strain) ที่เกิดขึ้นในเหล็กเสริมขณะเกิดการแตกร้าวที่ทำการ
   ปรับแก้ เนื่องจากผลของแรงดึงที่เกิดขึ้นในคอนกรีตขณะเกิดการแตกร้าว

จากผลที่ได้ทำการเปรียบเทียบค่าความกว้างของรอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนระยะหุ้มของ คอนกรีตดังรูปที่ 2.51 จะเห็นได้ว่าค่าความกว้างของรอยแตกร้าวที่มากที่สุดที่คำนวณได้ตาม เงื่อนไข ACI 318-89 นั้นมีความขันมากที่สุดนั่นคือผลที่ได้จากการคำนวณมีค่าความปลอดภัยสูง โดยเส้นกราฟมีความขัน (Slope) 86% สำหรับค่าความกว้างของรอยแตกร้าวที่มากที่มากที่สุดที่ คำนวณได้ตามเงื่อนไข BS 8110-85เส้นกราฟมีความขัน 80% และผลที่ได้จากการทดสอบ เส้นกราฟมีความชันเพียง 16%

รูปที่ 2.51 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวกับความหนาของคอนกรีตหุ้ม (Makhlouf และ Malhas, 1996)

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ความเสียหายของอาคาร

จากเหตุการณ์สึนามิได้เกิดความเสียหายต่ออาคารในบริเวณริมชายฝั่งภาคใต้ของประเทศ ไทย ซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้มีหน่วยงานต่างๆได้ทำการสำรวจเพื่อจดบันทึกข้อมูลความ เสียหายต่างๆ เช่นความเสียหายของอาคาร, ถนน, กำแพงกันดิน เป็นต้นซึ่งในงานวิจัยได้วิเคราะห์ ข้อมูลจากการสำรวจเหล่านี้ด้วย

3.1 รูปแบบการจดบันทึกข้อมูลในการสำรวจ

เพื่อทำการประเมินความเสียหายของอาคารหลังจากเกิดสึนามิจำเป็นต้องใช้ข้อมูลพื้นฐาน ของโครงสร้างและความเสียหายที่ได้ทำการจดบันทึกไว้ในรูปแบบเดียวกัน สำหรับแบบฟอร์มใน การสำรวจ, ข้อมูลทั้งหมดและตัวอย่างของหน้าต่างในฐานข้อมูลนั้นได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก. ซึ่ง มีส่วนที่สำคัญดังนี้

3.1.1 ตำแหน่งของอาคาร

ตำแหน่งของอาคารสามารถทราบได้จากเครื่องรับส่งสัญญาณ GPS โดยใช้การอ้างอิงแบบ WGS84 ตำแหน่งของอาคารมีความจำเป็นเพื่อใช้ในการกลับมาสำรวจซ้ำอีกครั้งในภายหลัง เนื่องจากจะเป็นการเสียเวลามากถ้าหากต้องทำการวัดระยะห่างของโครงสร้างจากชายฝั่งในการ สำรวจภาคสนามและตำแหน่งของโครงสร้างยังสามารถใช้ในการคำนวณหาระยะห่างจากชายฝั่ง ทะเลได้โดยใช้โปรแกรม GIS

3.1.2 ระดับความสูงของคลื่นที่ท่วม

ในอาคารส่วนมากสึนามิทิ้งร่องรอยเหลือไว้เพียงแค่คราบน้ำบนกำแพงในระหว่างการทำ การสำรวจควรทำการสำรวจระดับความสูงของคลื่นของแต่ล่ะอาคารซึ่งระดับความสูงของคลื่นใน รายงานฉบับนี้<u>อ้างอิงกับระดับพื้นชั้นที่ 1</u>

3.1.3 รูปแบบของโครงสร้าง

ข้อมูลพื้นฐานของรูปแบบของโครงสร้างจำเป็นต้องทำการจดบันทึกซึ่งได้แก่ ชนิดของอาคาร , ชนิดของโครงสร้าง, ชนิดของฐานราก, ชนิดของผนังและชนิดของหลังคา

3.1.4 ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาและคาน

เสาเป็นขึ้นส่วนหลักของอาคาร ความเสียหายในเสาสามารถทำให้เกิดการวิบัติของทั้ง โครงสร้างได้ ดัชนีความเสียหายของเสาได้ถูกแบ่งออกเป็น 6 ระดับซึ่งอ้างอิงมาจาก Architectural Institute of Japan (AIJ) (2000) ดังตารางที่ 3.1 ดัชนีความเสียหายนี้อ้างอิงจากขนาดความกว้าง ของรอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นบนเสา ซึ่งได้แสดงรูปความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาทั้ง 6 ระดับดังรูปที่ 3.1 - 3.6 ตามลำดับ ส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นบนคานนั้นได้ถูกแบ่งออกเป็น 1) ไม่เสียหาย, 2) เกิด การแตกร้าว, 3) เกิดการหลุดร่อนของคอนกรีตและ 4) วิบัติ

ระดับความเสียหาย	รายละเอียด
0	ไม่มีการแตกร้าว
1	ขนาดของรอยแตกร้าว ≤ 0.2 มม.
	(จะมองเห็นรอยแตกร้าวก็ต่อเมื่อเข้าไปอยู่ใกล้ชิ้นส่วนนั้น)
2	0.2 มม. ≤ ขนาดของรอยแตกร้าว ≤ 1.0 มม.
	(เห็นรอยแตกร้าวได้อย่างชัดเจน)
3	1.0 มม. ≤ ขนาดของรอยแตกร้าว ≤ 2.0 มม.
	(ขนาดรอยแตกกว้างเนื่องจากคอนกรีตหลุดร่อน)
4	ขนาดของรอยแตกร้าว ≥ 2.0 มม.
	(คอนกรีตหลุดร่อนและสามารถมองเห็นเหล็ก)
5	เหล็กโก่งหรือขาด

ตารางที่ 3.1 ดัชนีความเสียหายของเสา

สถาบนวทยบรการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.1 ค<mark>ว</mark>ามเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 0

รูปที่ 3.2 ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 1

รูปที่ 3.3 ค<mark>วามเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่</mark> 2

รูปที่ 3.4 ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 3

รูปที่ 3.5 ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 4

รูปที่ 3.6 ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาระดับที่ 5

3.1.5 ความเสียหายโดยรวมของอาคาร

ความเสียหายโดยรวมได้ถูกแบ่งออกเป็น 1) ไม่เกิดความเสียหาย, 2) เกิดความเสียหายใน ชิ้นส่วนรอง, 3) เกิดความเสียหายในชิ้นส่วนหลักและ 4) โครงสร้างวิบัติ ความเสียหายในชิ้นส่วน รองหมายถึงเกิดความเสียหายที่ผนังหรือหลังคา ความเสียหายในชิ้นส่วนหลักหมายถึงเกิดการ แตกร้าวที่เสาบางต้นหรือบางคานแต่โครงสร้างยังสามารถรับน้ำหนักตัวเองได้และสามารถ ช่อมแซมได้ ซึ่งได้แสดงรูปความเสียหายโดยรวมของอาคารทั้ง 4 ระดับดังรูปที่ 3.7 - 3.10 ตามลำดับ

รูปที่ 3.7 ความเสียหายโดยรวมของอาคารระดับไม่เกิดความเสียหาย

รูปที่ 3.8 ความเสี<mark>ยหายโดยรวมของอาคารระดับเสีย</mark>หายในชิ้นส่วนรอง

รูปที่ 3.9 ความเสียหายโดยรวมของอาคารระดับเสียหายในชิ้นส่วนหลัก

รูปที่ 3.10 ความเสียหายโดยรวมของอาคารระดับโครงสร้างวิบัติ

3.2 ระบบฐานข้อมูล

เพื่อความสะดวกได้จัดระบบในการบันทึกข้อมูลความเสียหายระบบจัดเก็บฐานข้อมูลจึงได้ ถูกพัฒนาขึ้น ฐานข้อมูลได้ถูกจัดเก็บในรูปแบบ MS Access ข้อมูลที่ได้บันทึกนั้นสามารถแสดง ข้อมูลเพิ่มเติมลบข้อมูลผ่านท^างเว็บไซด์ สำหรับการบันทึกและการ<mark>ลบ</mark>ข้อมูลสามารถทำได้เฉพาะผู้ ที่จัดทำเท่านั้น รูปที่ 3.11 แสดงหน้าต่างของข้อมูลความเสียหายของอาคารและรูปของอาคาร ฐานข้อมูลสามารถแสดงข้อมูลจากเว็บไซด์ของศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านแผ่นดินไหวและการ สั่นสะเทือนแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย _ ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ ็จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (http://evr.chula.ac.th/DamageSurvey/view.asp) ซึ่งได้รวบรวม ข้อมูลความเสียหายจากการสำรวจของมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินท์และมหาวิทยาลัยรามคำแหง พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. รวม ทั้งหมด 172 ข้อมูล

รูปที่ 3.11 หน้าต่างของข้อมูลความเสียหายของอาคารและรูปของอาคาร (http://evr.eng.chula.ac.th/earthquake/damagesurvey/view.asp)

3.3 ข้อมูลความเสียหายของอาคาร

จากข้อมูลที่ทำการจดบันทึกความเสียหายของอาคารมีข้อมูลได้รวบรวมและจำแนกข้อมูล ความเสียหายในลักษณะต่างๆดังนี้ ตำแหน่งของข้อมูลที่ทำการสำรวจ, ลักษณะการใช้งาน, ลักษณะของโครงสร้าง, ความเสียหายโดยรวมที่เกิดกับโครงสร้างและความเสียหายของผนัง ดังรูป ที่ 3.12 และ 3.13 โดยมีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 172 ข้อมูล สำหรับตำแหน่งของโครงสร้างส่วนมาก อยู่ในจังหวัดภูเก็ต 85 ข้อมูลรองลงมาคือจังหวัดพังงา 52 ข้อมูล, จังหวัดกระบี่ 16 ข้อมูล, จังหวัด ระนอง 11 ข้อมูล, จังหวัดตรัง 6 ข้อมูลและจังหวัดสตูล 2 ข้อมูล ซึ่งลักษณะของโครงสร้างส่วนมาก เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก และความเสียหายโดยรวมของโครงสร้างแบ่งได้เป็น ไม่เสียหาย 13%, เสียหายในโครงอาคารรอง 31%, เสียหายในโครงอาคารหลัก 32% และโครงสร้างวิบัติ 24%

รูปที่ 3.12 การกระจายตัวของข้อมูลความเสียหาย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ข) ความเสียหายของผนัง

รูปที่ 3.13 ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโครงสร้าง

จากข้อมูลที่จดบันทึกความเสียหายมีข้อมูลที่จดบันทึกความเสียหายของเลาโดยละเอียดที่ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความเสียหายของเลาสามารถใช้ได้เพียง 92 ข้อมูล และใน การศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์เลาขนาดหน้าตัด 0.15 ม. x 0.15 ม. ดังนั้นต้องเลือกข้อมูลจาก ข้อมูลที่จดบันทึกความเสียหายของเลาโดยละเอียดที่บันทึกข้อมูลขนาดเลา 0.15 ม. x 0.15 ม. ดังนั้นจึงมีข้อมูล 26 ข้อมูลที่สามารถใช้ในการวิเคาะห์

บทที่ 4

การทดสอบ

จากความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 อาคารจำนวนมากที่ ได้รับความเสียหาย ในการประเมินความเสียหายของอาคารนั้นสามารถทำการประเมินได้จาก ลักษณะความสียหายโดยรวมและความเสียหายขององค์อาคารหลัก (Primary members) ใน งานวิจัยนี้จึงทำการทดสอบเสาเพื่อประเมินความเสียหายเนื่องจากสึนามิ

4.1 การทดสอบเสา

จากการสำรวจเป็นที่ทราบว่าอาคารที่อยู่ติดกับชายฝั่งซึ่งเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนมากเกิดความเสียหาย ขนาดเสา 0.15 ม. x 0.15 ม. ในอาคาร 1 และ 2 ชั้น ได้เกิดระดับความ เสียหายทั้ง 6 ระดับจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาความต้านทานของเสาหน้าตัดนี้ ดังนั้นใน การศึกษานี้จึงทำการทดสอบเสาหน้าตัด 0.15 ม. x 0.15 ม. รูปที่ 4.1 แสดงรายละเอียดของหน้า ตัดเสา ทำการทดสอบโดยใช้เหล็กยืนเป็นเหล็กกลม 4 เส้น ขนาด 6 มม. เหล็กปลอกเป็นเหล็กกลม ขนาด 6 มม. โดยดัดเป็นชนิด 4 เหลี่ยม มีระยะเรียง 200 มม. ตลอดความยาวเสา ของอ 90 องศา ์ ที่มุม ซึ่งเป็นแบบที่ใช้โดยทั้งไปในท้องถิ่น กำลังครากของเหล็กคือ 330 MPa. กำลังอัดของ คอนกรีต ณ วันทดสอบคือ 17.4 MPa. จากการสำรวจพบว่าเสาที่ใช้กันโดยทั่วไปมีความสูง 2.6-2.8 ม. จากรูปที่ 4.2 เป็นการติดตั้งเสาตัวอย่างเพื่อทำการทดสอบโดยมีฐานยึดแน่นและให้แรง กระทำด้านข้างที่ความสูง 1.4 ม. จากฐานซึ่งให้ค่าอัตราส่วนช่วงแรงเฉือนเท่ากับ 9.3 นั่นหมายถึง จุดดัดกลับที่กึ่งกลางเสา ให้แรงตามแนวแกนที่จุดยอดของเสา 50 kN. โดยใช้เหล็กรับแรงดึง (Tension rod) ดังแสดงในรูปที่ 4.2 แรงกระทำด้านข้างกระทำโดยเครื่องให้แรง ขนาด 500 kN ทำ การทดสอบโดยควบคุมระยะเคลื่อนที่ด้านข้างของเสา (Lateral displacement control) การให้ แรงด้านข้างให้โดยควบคุมการเสียรูปซึ่งเพิ่มอัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง (Drift ratio) ทีละ 0.1% จนกระทั่งถึง 1.0% หลังจากนั้นเพิ่มทีละ 0.2% ในการศึกษานี้ได้ทำการทดสอบจนกระทั่ง ้อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างถึง 6.6% โดยทำการจดบันทึกรูปแบบของการแตกร้าวและขนาด ของรอยแตกร้าวในแต่ละขั้นตอน

รูปที่ 4.1 รายละเอียดหน้าตัดเสา

รูปที่ 4.2 การติดตั้งตัวอย่างทดสอบ

4.2 การปรับแก้ผลการทดสอบ

ในการศึกษานี้ทำการทดสอบโดยต้องทำการปรับแก้ต่างๆ ดังนี้การปรับแก้เนื่องจากการ เลื่อนไถลของฐานราก, การหมุนเอียงของฐานรากและผลเนื่องจากแรงอัดตามแนวแกน

4.2.1 การปรับแก้เนื่องจากการเลื่อนไถลของฐานราก

ผลของการเลื่อนไถลของฐานรากทำให้ค่าระยะเคลื่อนที่ด้านข้างของเสามีค่ามากกว่าค่าที่ กระทำต่อเสาโดยตรง ซึ่งการปรับแก้สามารถทำได้โดยนำค่าการเลื่อนไถลของฐานรากลบออกจาก ค่าระยะเคลื่อนที่ด้านข้างของเสาที่สภาวะนั้นๆ

4.2.2 การปรับแก้เนื่องจากการหมุนของฐานราก

ผลของการหมุนของฐานรากทำให้ค่าระยะเคลื่อนที่ด้านข้างของเสามีค่ามากกว่าค่าที่กระทำ ต่อเสาโดยตรง ซึ่งการปรับแก้สามารถทำได้โดยคำนวณหาค่าการเคลื่อนที่ด้านข้างที่เกิดขึ้น เนื่องจากมุมหมุนนำไปลบออกจากค่าระยะเคลื่อนที่ด้านข้างของเสาที่ปรับแก้ผลเนื่องจากการ เลื่อนไถลแล้วที่สภาวะนั้นๆ

4.2.3 การปรับแก้เนื่องจากแรงอัดตามแนวแกน

ผลของแรงอัดตามแนวแกนจะมีค่ามากเมื่อเสามีระยะเคลื่อนที่ด้านข้างมากทำให้เสา สามารถต้านทานแรงกระทำด้านข้างได้มากกว่าค่าที่กระทำต่อเสาโดยตรง ซึ่งการปรับแก้ทำได้โดย ให้จุดหมุนของเสาอยู่เหนือจากฐานรากเท่ากับครึ่งหนึ่งของความยาวของช่วงที่เกิดความเสียหาย แบบพลาสติกของเสา (Plastic length, L_P) ดังรูปที่ 4.3 และคำนวณการปรับแก้ได้ดังสมการ 4.1

$$\Delta_{2} = \frac{(194.75 \times \Delta_{1})}{135.25}$$

$$\alpha = \tan^{-1} \left(\frac{\Delta_{2}}{10 \times 216.5} \right)$$

$$(4.1)$$
แรงที่ปรับแก้ = แรงก่อนปรับแก้ - (Psin Θ)

รูปที่ 4.3 ภาพประกอบการปรับแก้เนื่องจากแรงอัดตามแนวแกนสมการที่ 4.1

4.3 ผลการทดสอบเสา

4.3.1 ความต้านทานแรงกระทำด้านข้างของเสา

ผลการทดสอบเมื่อทำการปรับแก้แล้วได้ค่าความต้านทานแรงด้านข้างสูงสุดของเสาคือ 5.74 kN ที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง 2.64% ซึ่งสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างความ ต้านทานแรงกระทำด้านข้างของเสากับอัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสาได้ดังรูปที่ 4.4 และ ความต้านทานแรงกระทำด้านข้างจะลดลงเหลือ 70% ที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง 4.37% นั่นหมายความว่าเสาได้วิบัติแล้ว ตารางที่ 4.1 แสดงรูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของ การทดสอบที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง 0.4%, 1%, 2.2%, 3% และ 4% สำหรับลักษณะ ความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆได้แสดงในภาคผนวก ข.

ตารางที่ 4.1	รูปความเสียห	ายของเสา	และรายละเอี	ยดของการเ	ทดสอบ
					1

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
0.4	5.6	3.3	เริ่มเกิดการแตกร้าวที่ด้าน E	TEP 4 TRIFFS 0.4 TRIFFS 0.4 TRIFFS 0.4
1.0	13.9	4.8	เกิดรอยแตกร้าวเพิ่มขึ้นที่ ฐานด้าน N	
2.2	30.6	6.3	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 0.4 มม.	
3.0	41.7	6.6	รอยแตกร้าวที่ฐานด้าน E ขยายมากขึ้น, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 1.0 มม.	
4.0	55.6	4.8	เกิดรอยแตกร้าวด้านรับ แรงอัดมากขึ้น, ด้าน N รอยแตกร้าวเชือมต่อกัน เป็นแนวยาว ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 2.4 มม.	

รูปที่ 4.4 ความสัมพันธ์หระว่างความต้านทานแรงกระทำด้านข้างที่ยังไม่ปรับแก้และปรับแก้แล้ว กับอัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา

4.3.2 ความเครียด (Strain) ในเหล็กยืน

จากการทดสอบโดยการควบคุมระยะเคลื่อนที่ด้านข้างของเสา (Lateral displacement control) ซึ่งให้แรงในทิศตะวันออกค่าความเครียดในเหล็กยืนทั้ง 4 เส้นนั้นได้แสดงในลักษณะ ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเครียดในเหล็กยืนที่ตำแหน่งต่างๆกับอัตราส่วนการเคลื่อนตัว ด้านข้างของเสาดังรูปที่ 4.6 – 4.9 ซึ่งจากความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ค่าความเครียด ในเหล็กยืนที่ตำแหน่งต่างๆกับอัตราส่วนการเคลื่อนตัว ด้านข้างของเสาดังรูปที่ 4.6 – 4.9 ซึ่งจากความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ค่าความเครียด ในเหล็กยืนที่ตำแหน่ง NE และ SE ซึ่งมีพฤติกรรมรับแรงดึงนั้นมีค่าน้อยกว่าค่าที่ควรจะเป็น เนื่องจากในการศึกษานี้ทำการทดสอบจนกระทั่งเสาวิบัติแต่เหล็กยืนทั้ง 2 เส้นยังไม่เกิดการคราก (Yield) ซึ่งมีค่าความเครียดที่จุดคราก 3460 *µɛ* สาเหตุเนื่องจากเหล็กยืนที่ใช้นั้นเป็นเหล็กกลม ผิวเรียบดังนั้นจึงอาจเกิดการลื่นไถล (Slip) ได้สำหรับเหล็กยืนที่ตำแหน่ง NW และ SW ซึ่งมี พฤติกรรมรับแรงอัดนั้นจากความสัมพันธ์ทราบได้ว่าเหล็กจะเกิดการครากที่อัตราส่วนการเคลื่อน ตัวด้านข้างประมาณ 4.2% เนื่องจากที่สภาวะนั้นคอนกรีตเกิดการแตกร้าวเนื่องจากการอัด (Crushing crack) ดังนั้นเหล็กยืนจึงมีค่าความเครียดเพิ่มขึ้งมีค่าความเครีงกางการอัด

รูปที่ 4.5 ตำแหน่งและสัญลักษณ์ของเหล็กยืนของหน้าตัดเสา

ด้านข้างของเสา

4.3.3 ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวของเสา

้จากการทดสอบเสาโดยการควบคุมระยะเคลื่อนที่ด้านข้างของเสา (Lateral displacement control) เสาเริ่มเกิดการแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง 0.39% ซึ่งเป็นการแตกร้าวที่ สามารถมองเห็นด้วยตา มีขนาดความกว้าง 0.1 mm. ทำการวัดโดยใช้กล้องส่องวัดรอยแตกร้าว ฐปที่ 4.10 แสดงลักษณะของรอยการแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง 1%, 2%, 4% และ 6% เนื่องจากได้ทำการผลักเสาไปทางทิศตะวันตก รอยแตกร้าวเนื่องจากแรงดึงตามแนวนอน เกิดขึ้นบนด้านทิศตะวันออกของเสาและได้กระจายไปในด้านทิศเหนือและทิศใต้ของเสาด้วย ที่ อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง 4% ได้เกิดการแตกร้าวของคอนกรีตเนื่องจากการอัด (Crushing และเกิดรอยแตกร้าวตามขวางจะเกิดขึ้นซึ่งทำให้ทราบถึงการเริ่มต้นของการเสียรูปของ crack) เหล็กยืน ในการวิจัยนี้ได้ทำการแบ่งระดับความเสียหายของเสาจากค่าความกว้างของการแตกร้าว ในสภาวะที่ไม่มีแรงด้านข้างกระทำซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของ รอยแตกร้าวในสภาวะที่มีแรงด้านข้างกระทำ (Crack width under loading) และขนาดของรอย แตกร้าวในสภาวะที่ไม่มีแรงด้างข้างกระทำ (Crack width without load) รูปที่ 4.11 ได้แสดงขนาด ของรอยแตกร้าวที่สภาวะสุดท้ายที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้าง 6.6% สภาวะที่มีแรงด้านข้าง กระทำและสภาวะที่ไม่มีแรงด้านข้างกระทำเป็นที่สังเกตได้ว่าขนาดของรอยแตกร้าวที่มีขนาดน้อย กว่า 2 mm. จะแนบสนิทเมื่อไม่มีแรงกระทำด้านข้างซึ่งสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของ รอยแตกร้าวในสภาวะที่มีแรงด้านข้างกระทำและที่ไม่มีแรงด้างข้างกระทำได้ดังรูปที่ 4.12

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.11 ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวของเสาที่สภาวะสุดท้าย (ณ อัตราส่วนการเคลื่อนตัว ด้านข้าง 6.6%)

รูปที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของรอยแตกร้าวในสภาวะที่มีแรงด้านข้างกระทำและที่ไม่มี แรงด้างข้างกระทำ

ซึ่งสามารถหาความสัมพันธ์ได้ดังสมการที่ 4.2

$$C_{NL} = 0.648C_L$$
 (4.2)

โดยที่

C_Lคือ ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวในสภาวะที่มีแรงด้านข้างกระทำC_NLคือ ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวในสภาวะที่ไม่มีแรงด้านข้างกระทำ

จากการปรับแก้ค่าความกว้างของรอยแตกร้าวสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าวของเสากับอัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสาได้ดังรูปที่ 4.13 สำหรับ รูปแบบของการแตกร้าวที่สภาวะอื่นๆ ได้แสดงไว้ในภาคผนวก ค.

รูปที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยการแตกร้าวกับอัตราส่วนการเคลื่อนตัว ด้านข้างของเสา

4.3.4 ค่าน้ำหนัก (Weight factor) สำหรับแต่ละระดับความเสียหาย

ในการศึกษานี้ได้ทำการทดสอบเสาเพื่อหาค่าน้ำหนักสำหรับแต่ละระดับความเสียหายของ เสา ซึ่งความเสียหายของเสาจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับพลังงานที่เสาได้รับ ดังนั้นในการหาค่าเฉลี่ย ระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาของอาคารจึงใช้ค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสาได้รับ (Energy absorption ratio) เป็นตัวกำหนด โดยค่าอัตราส่วนพลังงานนี้ได้รับโดยหาจากพื้นที่ใต้กราฟของ ความสัมพันธ์ระหว่างความต้านทานแรงกระทำด้านข้างของเสากับอัตราส่วนการเคลื่อนตัว ด้านข้างของเสาที่สถาวะต่างๆ ส่วนด้วยสภาวะสุดท้ายคือสภาวะที่เสาวิบัติ ซึ่งอธิบายได้ดังรูปที่ 4.14 และสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ 4.3

(ก) ค่าพลังงานทีเสาได้รับที่สภาวะที่ i (ข) ค่าพลังงานที่เสาได้รับที่สภาวะสุดท้าย รูปที่ 4.14 อธิบายการหาค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสาได้รับ

$$R_E = \frac{E_i}{E_T} \tag{4.3}$$

โดยที่

- *E*, คือ ค่าพลังงานที่เสาได้รับที่สภาวะที่ i ที่เสาได้รับ
- *E_T* คือ ค่าพลังงานที่เสาได้รับที่สภาวะสุดท้ายที่เสาได้รับ
- **R**_T คือ อัตราส่วนพลังงานที่เสาได้รับ

ในการศึกษานี้ได้แบ่งสภาวะต่างๆ ตามการขั้นตอนที่ทำการวัดขนาดความกว้างของรอยแตกร้าว ขณะทดสอบโดยให้สภาวะสุดท้ายคือสภาวะที่เสาวิบัติ มีค่าความต้านทานแรงกระทำด้านข้างของ เสาลดลง 30% ดังนั้นสามารถคำนวณหาค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสาได้รับ ณ สภาวะต่างๆ ได้ รูปที่ 4.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้านทานแรงกระทำด้านข้างของเสากับอัตราส่วนการ เคลื่อนตัวด้านข้างของเสา

ดังนั้นจึงสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวกับค่าอัตราส่วน พลังงานที่เสาได้รับได้ดังรูปที่ 4.16 และสามารถหาความสัมพันธ์ได้ดังสมการที่ 4.4 เมื่อพิจารณา ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวของเสาแต่ละระดับดังแสดงในรูปที่ 4.5 โดยแบ่งตามขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าวของเสาที่ใช้ในการสำรวจ เพื่อใช้ในการหาค่าน้ำหนักสำหรับแต่ละระดับ ความเสียหายของเสา และสามารถหาค่าน้ำหนักสำหรับแต่ละระดับความเสียหายได้ดังตารางที่ 4.2

$$C = -0.04433 + e^{(-3.116 + 3.987(E/E_T))}$$
(4.4)

С

คือ ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าว

รูปที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวกับค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสา

ได้รับ

ตารางที่ 4.2 ค่าน้ำหนักสำหรับแต่ละระดับความเสียหาย

	ความเสียหาย
1	0.226
2	0.428
3	0.792
4	0.961
5	1.000

บทที่ 5

แบบจำลองสึนามิ

จากข้อมูลการสำรวจภาคสนามในเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 สามารถจด บันทึกข้อมูลความเสียหายของโครงสร้างและความสูงคลื่นความสูงคลื่น ในงานวิจัยนี้ต้องการ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายของโครงสร้างกับความเร็วคลื่น ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง ศึกษาแบบจำลองสึนามิเพื่อหาค่าความเร็วคลื่นที่ตำแหน่งของอาคาร

5.1 ทฤษฎีที่ใช้ในการจำล<mark>อง</mark>

ในการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาแบบจำลองสึนามิโดย แบบจำลองที่ทำการศึกษานี้ใช้ แบบจำลอง TUNAMI (Tohoku University Numerical Analysis Model for Investigation of ซึ่งทำการประมวลผลโดยฟอร์แทรน ในการคำนวณผลจากการทำ tsunami) (FORTRAN) แบบจำลองใช้หลักการของคลื่นน้ำตื้นแบบเชิงเส้นในพิกัดวงกลม (Linear shallow wave in spherical coordinate) สำหรับบริเวณมหาสมุทรบริเวณกว้างและใช้หลักการการเคลื่อนที่ของ คลื่นน้ำตื่นแบบไม่เป็นเชิงเส้นในแนวระนาบ (Non-linear shallow wave in cartesian coordinate) ในบริเวณแคบ ซึ่งไม่คำนึงถึงผลของการหมุนของโลก สึนามิเป็นคลื่นที่มีความยาว คลื่นมากเมื่อเทียบกับความลึก ทำให้ความเร่งของอนุภาคน้ำมีค่าใกล้เคียงกับความเร่งเนื่องจาก ทำให้ผลของความสูงคลื่นที่เพิ่มขึ้นมีลักษณะเป็นเหมือนแรงดันเนื่องจาก แรงโน้มถ่วงของโลก น้ำหนักของน้ำที่สูงขึ้นเป็นแรงทำให้เกิดการเคลื่อนที่ของอนุภาคน้ำ และทำให้ลักษณะการ เคลื่อนที่ของอนุภาคน้ำมีความโค้งน้อยมาก เมื่อเทียบกับอนุภาคของคลื่นชนิดอื่นๆ จากสาเหตุ ดังกล่าวจึงเป็นผลให้การวิเคราะห์ 🚺 สามารถที่จะไม่คิดผลของการเคลื่อนที่อนุภาคน้ำในแนวดิ่ง และสมมติให้ความเร็วของอนุภาคน้ำมีค่าเท่ากันตลอดความลึก

5.2 ขอบเขตในการวิเคราะห์

ในการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาโดยพิจารณา 2 บริเวณคือ บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงาและ บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับความเสียหายมาก ในงานวิจัยนี้ได้แบ่ง ขอบเขตในการคำนวณเป็น 4 ขอบเขต โดยเริ่มจากบริเวณขนาดกริดที่ใหญ่ไปหาบริเวณที่ขนาด กริดเล็ก รูปที่ 5.1 แสดงขอบเขตของขอบเขตของการคำนวณ (Region) ต่างๆ ของบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ค่าของขอบเขตของการคำนวณและขนาดความกว้างของช่องกริดได้แสดงไว้ใน
 ตารางที่ 1.1 และ 1.2 ซึ่งในแต่ละขอบเขตมีเงื่อนไขในการคำนวณต่างกันไปแต่ทำการคำนวณ
 แบบควบคู่ขนานกันโดยมีการรับส่งข้อมูลระหว่างขอบเขตการคำนวณหากันในช่วงเวลาแต่ละขั้นที่
 คำนวณ สำหรับค่าความสูงระดับน้ำที่ใช้ปรับเป็นระดับน้ำขณะเกิดสึนามิจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 นั้นใช้ค่าจากสถานีวัดน้ำที่อยู่ใกล้บริเวณที่สนใจ โดยที่บริเวณเขาหลัก จังวัดพังงาปรับระดับน้ำขึ้น
 0.577 ม. ซึ่งใช้ค่าจากสถานีวัดน้ำตะเภาน้อย

รูปที่ 5.1 ขอบเขตของขอบเขตการคำนวณและตำแหน่งจุดตรวจวัดบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

ขอบเขตที่ 1 ใช้หลักการของทฤษฎีคลื่นยาวแบบเชิงเส้น โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- ไม่คิดผลของแรงเสียดทานของผิวท้องน้ำ
- มีการสะท้อนกลับหมดของมวลน้ำเมื่อคลื่นกระทบชายฝั่ง
- มีการไหลผ่านอย่างอิสระสำหรับบริเวณขอบที่เป็นน้ำทะเล

ขอบเขตที่ 2 ใช้หลักการของทฤษฎีคลื่นยาวแบบไม่เป็นเชิงเส้น โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- คิดผลของแรงเสียดทานของผิวท้องน้ำ
- มีการสะท้อนกลับหมดของมวลน้ำเมื่อคลื่นกระทบชายฝั่ง
- มีการไหลผ่านอย่างอิสระสำหรับบริเวณขอบที่เป็นน้ำทะเล

ขอบเขตที่ 3 ใช้หลักการของทฤษฎีคลื่นยาวแบบไม่เป็นเชิงเส้น โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- คิดผลของแรงเสียดทานของผิวท้องน้ำ
- มีการสะท้อนกลับหมดของมวลน้ำเมื่อคลื่นกระทบชายฝั่ง
- มีการไหลผ่านอย่างอิสระสำหรับบริเวณขอบที่เป็นน้ำทะเล

ขอบเขตที่ 4 ใช้หลักการของทฤษฎีคลื่นยาวแบบไม่เป็นเชิงเส้น โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- คิดผลของแรงเสียดทานของผิวท้องน้ำ
- ให้มวลน้ำขึ้นบนชายฝั่งได้ (Runup)
- มีการไหลผ่านอย่างอิสระสำหรับบริเวณขอบที่เป็นน้ำทะเล

5.3 ข้อมูลภูมิประเทศและความลึกท้องน้ำ (Topography and Bathymetry)

สำหรับข้อมูลภูมิประเทศและความลึกท้องน้ำที่ใช้ในการศึกษานี้สามารถแบ่งออกตาม ขอบเขตของการคำนวณได้ดังนี้

5.3.1 ขอบเขตที่ 1

ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศและข้อมูลลักษณะของท้องน้ำที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้ข้อมูล ดิจิตอลจาก ETOPO2 (www.ngdc.noaa.gov/mgg/gdas/gd_designagrid.html) ความละเอียด ของข้อมูล 1 ลิปดา แล้วทำการตีช่องกริดให้มีขนาด 2 ลิปดาจากรูปที่ 5.1 ได้แสดงภาพตัดขวาง หน้าตัด 1-1 และ 2-2 ไว้ดังรูปที่ 5.2 และ 5.3 ตามลำดับ

5.3.2 ขอบเขตที่ 2

ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศประกอบด้วยข้อมูลดจิตอลในบริเวณไกลจากแนวชายฝั่ง จาก ETOPO2 และข้อมูลดิจิตอลบริเวณซายฝั่งจากกรมแผนที่ทหาร ความละเอียดแนวราบของ ข้อมูล 30 ม. ซึ่งเป็นข้อมูลลักษณะภูมิประเทศที่ดีที่สุดที่สามารถหาได้ในการศึกษานี้ สำหรับข้อมูล ลักษณะพื้นท้องน้ำได้มาจากการดิจิไทซ์แผนที่เดินเรือของกรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือหมายเลข 362 ซึ่งแสดงความลึกของท้องน้ำที่ระดับน้ำต่ำสุด (Lowest water) แล้วได้ทำการปรับแก้เป็น ความลึกที่เทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง (Mean sea level) โดยระดับน้ำต่ำสุดอยู่ต่ำกว่า ระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.35 เมตร ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างระดับน้ำต่ำสุดอยู่ต่ำกว่า ระดับน้ำต่ำสุดของ 6 สถานี ได้แก่สถานีปากน้ำระนอง จ.ระนอง, สถานีคุระบุรี จ.พังงา, สถานี ปากน้ำกระบี่ จ.กระบี่, สถานีแม่น้ำตรัง จ.ตรัง, สถานีปากน้ำเจ๊ะบิลัง จ.สตูล และสถานีตำมะลัง จ.สตูล ตามข้อมูลจากสถานีวัดน้ำของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีดังแสดงในภาคผนวก ง. แล้วทำการตีช่องกริดใหม่ให้มีขนาด 15 ฟิลิปดา ดังแสดงในรูปที่ 5.4 – 5.6

บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศได้มาจากข้อมูลดิจิตอลของกรมแผนที่ทหารประกอบด้วยแผนที่ หมายเลข 46261, 46262 และ 46263 สำหรับข้อมูลลักษณะพื้นท้องน้ำได้มาจากการดิจิไทซ์แผน ที่เดินเรือของกรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือหมายเลข 307 และข้อมูลดิจิตอลการสำรวจโดยกรมอุทก ศาสตร์กองทัพเรือหลังจากเกิดเหตุการณ์สึนามิ 2004 โดยได้ทำการสำรวจเฉพาะบริเวณใกล้ ชายฝั่งซึ่งห่างจากชายฝั่งประมาณ 8 กม. ซึ่งค่าที่ได้เป็นค่าความลึกของท้องน้ำที่ระดับน้ำต่ำสุด ดังนั้นจึงต้องทำการปรับแก้เช่นเดียวกับทำการปรับแก้จากการดิจิไทซ์แผนที่เดินเรือ แล้วทำการตี ช่องกริดให้มีขนาด 5 ฟิลิปดา ดังแสดงในรูปที่ 5.7 สำหรับภาคตัดขวางได้แสดงในรูปที่ 5.8

รูปที่ 5.7 ขอบเขตของขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา และตำแหน่งจุด ตรวจวัด

บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศได้มาจากข้อมูลดิจิตอลของกรมแผนที่ทหารประกอบด้วยแผนที่ หมายเลข 46241 และ 46252 สำหรับข้อมูลลักษณะพื้นท้องน้ำได้มาจากการดิจิไทซ์แผนที่เดินเรือ ของกรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือหมายเลข 308 และข้อมูลดิจิตอลจากการสำรวจโดยกรมอุทก ศาสตร์กองทัพเรือหลังจากเกิดเหตุการณ์สึนามิ 2004 โดยได้ทำการสำรวจเฉพาะบริเวณใกล้ ชายฝั่งซึ่งห่างจากชายฝั่งประมาณ 2 กม. ซึ่งค่าที่ได้เป็นค่าความลึกของท้องน้ำที่ระดับน้ำต่ำสุด ดังนั้นจึงต้องทำการปรับแก้เช่นเดียวกับทำการปรับแก้จากการดิจิไทซ์แผนที่เดินเรือแล้วทำการตี ช่องกริดให้มีขนาด 5 ฟิลิปดา ดังแสดงในรูปที่ 5.9 สำหรับภาคตัดขวางได้แสดงในรูปที่ 5.10

ตรวจวัด

5.3.4 ขอบเขตที่ 4

แหล่งที่มาข้อมูลลักษณะภูมิประเทศและข้อมูลลักษณะพื้นท้องน้ำเหมือนกับขอบเขตที่ 3 แล้วทำการตีช่องกริดให้มีขนาด 5/3 ฟิลิปดา แบ่งออกเป็น 2 บริเวณคือบริเวณเขาหลัก จังหวัด พังงาและบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ดังแสดงในรูปที่ 5.11 และ รูปที่ 5.12 ตามลำดับ

5.4 การเลือกช่วงเวลาแต่ละขั้น (Δ t)

ในการคำนวณสมการคลื่นยาว จะมีตัวแปรที่ต้องมีการเลือกค่าที่เหมาะสม คือ ขนาดกริด (Grid size) และช่วงเวลาแต่ละขั้น (Time step) ซึ่งส่วนใหญ่ขนาดกริดจะถูกจำกัดค่าด้วยความ ละเอียดของข้อมูลท้องน้ำหรือภูมิประเทศ ดังนั้นจึงได้เปลี่ยนขนาดของช่วงเวลาแต่ละขั้น แล้ว เปรียบเทียบผลโดยเลือกค่าที่ให้ผลออกมาใกล้เคียงกับผลที่ใช้ช่วงเวลาแต่ละขั้นน้อยกว่า เพื่อที่จะ ใช้เวลาในการคำนวณของเครื่องคอมพิวเตอร์น้อยที่สุดและได้คำตอบที่ถูกต้อง

ได้มีการเสนอเงื่อนไขการเลือกขนาดกริดและช่วงเวลาแต่ละขั้น เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ด้วย วิธีทางตัวเลข จะกำหนดให้เหมาะสมกับเงื่อนไขของอิมามูระนัมเบอร์ (Imamura number, I_m) โดย จะกำหนดให้มีค่าเข้าใกล้หนึ่ง

$$I_{m} = \Delta x / 2h\sqrt{1 - K^{2}}$$

$$K = \sqrt{gh} \frac{\Delta t}{\Delta x}$$
(5.1)

และพิจารณาตามเงื่อนไขของ CFL (Courant-Friedrichs-Lewy) คือ

$$\frac{\Delta x}{\Delta t} = \sqrt{2gh_{\text{max}}} \tag{5.3}$$

K = คอเรนต์นัมเบอร์ (Courant Number)
 h = ความลึกเฉลี่ยของท้องน้ำ บริเวณที่พิจารณา
 h_{max} = ความลึกมากที่สุดของท้องน้ำ บริเวณที่พิจารณา
 Δt = ช่วงเวลาแต่ละขั้น

จากสมการที่ 5.1 หาค่าช่วงเวลาแต่ละครั้งของแต่ละขอบเขตการคำนวณได้ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 การเปรียบเทียบช่วงเวลาแต่ละขั้นตามความลึกของท้องน้ำของขอบเขตการคำนวณ ต่างๆ

ขอบเขตการคำน <mark>วณ</mark>	h(max) (เมตร)	่⊿x (ฟิลิปดา)	∆ x (เมตร)	${\it \Delta} t$ (วินาที)
1	4946	120	3710.5	11.9
2	1319	15	463.8	2.88
3	177	5	154.6	2.62
4	81	1.66667	51.5	1.29

จากสมการคลื่นยาวในการคำนวณค่าต่างๆแบบการทำซ้ำๆกันหลายๆรอบ จะต้องมีการ เลือกค่าช่วงเวลาแต่ละขั้นที่เหมาะสม บางที่ต้องขึ้นอยู่กับสภาพท้องน้ำที่วิเคราะห์ในแต่ละที่ซึ่ง อาจจะต้องมีการทดสอบจริงกับสภาพท้องน้ำที่จะวิเคราะห์ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์จริง ซึ่งจะเป็น การทดสอบที่ช่วยในการตัดสินใจที่ดี

การคำนวณค่าต่างๆแบบการทำซ้ำๆกันหลายๆรอบ จะต้องมีการเลือกค่าช่วงเวลาแต่ละขั้น ที่เหมาะสม ต้องขึ้นอยู่กับสภาพท้องน้ำในแต่ละที่จึงทำการวิเคราะห์หลายกรณีโดยใช้ช่วงเวลาแต่ ละขั้นที่ต่างกัน ในการศึกษานี้ได้วิเคราะห์เลือกช่วงเวลาแต่ละขั้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือใน ขอบเขตการคำนวณที่ 1 และในขอบเขตการคำนวณที่ 2, 3 และ 4 ซึ่งทำการตรวจวัดในขอบเขต การคำนวณที่ 2 โดยลักษณะรอยเลื่อนของ Fujii และ Satake (2006) ซึ่งแบ่งรอยเลื่อนออกเป็น 22 รอยเลื่อนย่อยให้ปกคลุมตำแหน่งของจุดกำเนิดแผ่นดินไหวหลัก (Main shock) และจุดกำเนิด ของแผ่นดินไหวที่ตามมาทีหลัง (After shock) ทั้งหมดดังแสดงในรูปที่ 5.13 สำหรับค่าลักษณะ ต่างๆ ของรอยเลื่อนหาโดยการคำนวณย้อนกลับจากผลการจดบันทึกจากสถานีวัดน้ำในบริเวณ มหาสมุทรอินเดียและผลจากการบันทึกจากการสำรวจของดาวเทียม Jason-1, TOPEX/Poseidon และ Envisat การกำหนดตำแหน่งเพื่อเลือกช่วงเวลาของขอบเขตการคำนวณที่ 1 กำหนด 4 จุดซึ่ง

เมื่อ

มีค่าพิกัดดังตารางที่ 5.2 โดยกระจายตัวตามแนวรอยเลื่อนดังแสดงในรูปที่ 5.13 แสดงผลการ เปรียบเทียบได้ดังรูปที่ 5.15-5.18 สำหรับเขตการคำนวณที่ 2, 3 และ 4 กำหนดจุดตรวจวัด 4 จุด ดังตารางที่ 5.3 ซึ่งกระจายตัวตามแนวชายฝั่งประเทศไทยดังแสดงในรูปที่ 5.14 แสดงผลการ เปรียบเทียบได้ดังรูปที่ 5.19-5.22

ବୃଡ	ละติจูด (องศา)	ରବงติจูด (ବงศา)
P1	7.5	95.5
P2	6.5	96.5
P3	8.5	96.5
P4	12.5	95.5

ตารางที่ 5.2 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 1

ตารางที่ 5.3 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 2, 3 และ 4

ละติจูด (องศา)			ลองติจูด (องศา)		
0	-	"	0	-	-
6	30	7.5	97	30	7.5
7	30	7.5	96	30	7.5
9	0	7.5	97	0	7.5
8	30	7.5	98	13	7.5
	ຄະ ° 6 7 9 8	ຄະติจูด (องค ° ' 6 30 7 30 9 0 8 30	ละติจูด (องศา)	ละติจูด (องศา) ลอง ° ' " ° 6 30 7.5 97 7 30 7.5 96 9 0 7.5 97 8 30 7.5 98	ละติจูด (องศา) ลองติจูด (อง ° ' " ° ' ⁶ 30 7.5 97 30 7 30 7.5 96 30 9 0 7.5 97 0 8 30 7.5 98 13

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.13 หมายเลขของรอย<mark>เลื่อนย่อยและตำแหน่งจุดตรวจวัด</mark>ในขอบเขตการคำนวณที่ 1

รูปที่ 5.15 เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 1

รูปที่ 5.16 เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 2

รูปที่ 5.17 เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 3

รูปที่ 5.18 เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 1 ที่จุด 4

รูปที่ 5.19 เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 2 ที่จุด 1

รูปที่ 5.22 เปรียบเทียบความสูงสำหรับช่วงเวลาต่างๆ ของขอบเขตการคำนวณที่ 2 ที่จุด 4

จากรูปที่ 5.15-5.18 จะเห็นว่าค่าช่วงเวลาแต่ละขั้นที่เหมาะสมสำหรับขอบเขตการคำนวณที่ 1 มีค่าอยู่ในช่วงเท่ากับ 3-5 วินาที เพราะค่าความสูงที่ได้จะมีค่าที่ใกล้เคียงกันแต่ถ้าช่วงเวลา มากกว่า 4 วินาที จะมีค่าความสูงบางจุดที่ให้ค่าต่างกันออกไปมาก ดังนั้นในการวิเคราะห์นี้จะใช้ ช่วงเวลาแต่ละขั้นเท่ากับ 4 วินาที สำหรับขอบเขตการคำนวณที่ 1 เพราะที่ช่วงเวลาแต่ละขั้น เท่ากับ 4 วินาทีเริ่มจะให้ค่าคงที่ สำหรับขอบเขตการคำนวณที่ 2 จากรูปที่ 5.19-5.22 เห็นได้ว่าได้ ค่าไม่แตกต่างกันแต่จากตารางที่ 5.1 ค่าช่วงเวลาแต่ละขั้นของขอบเขตการคำนวณที่ 4 มีค่า เท่ากับ 1.29 วินาที ดังนั้นในการวิเคราะห์นี้จะใช้ช่วงเวลาแต่ละขั้นเท่ากับ 1 วินาที สำหรับขอบเขต การคำนวณที่ 2, 3 และ 4

5.5 ลักษณะของรอยเลื่อน

ในการศึกษานี้ใช้ค่าลักษณะของรอยเลื่อนของ Koshimura และ Takashima (2005) ซึ่งหา ค่าลักษณะของรอยเลื่อนจากการคำนวนย้อนกลับจากผลการสำรวจของดาวเทียม Jason-1 โดย แบ่งรอยเลื่อนออกเป็น 2 รอยเลื่อนย่อยปกคลุมตำแหน่งของจุดศูนย์กลางแผ่นดินไหว (Main shock) และตำหน่องของแผ่นดินไหวที่ตามมาทีหลัง (After shock) ดังรูปที่ 5.23 จากการคำนวน ได้ค่าลักษณะของรอยเลื่อนดังตารางที่ 5.4

รูปที่ 5.23 แนววางตัวและตำแหน่งของรอยเลื่อน (Koshimura และ Takashima, 2005)

Characteristic	Southern Segment	Northern Segment
L / W (km)	500 / 150	400 / 150
Strike / Dip / Slip (degree)	329 / 15 / 90	358 / 15 / 90
Depth (km)	10	10
Dislocation (m)	0 00 11	
Origin (Longitude /	94.8E / 2.5 N	92.0E / 6.5N

ตารางที่ 5.4 ค่าลักษณะต่างๆ ของรอยเลื่อน (Koshimura และ Takashima, 2005)

ซึ่งสามารถหาขนาดของการยกตัวที่จะใช้ในการหาค่าเริ่มต้นของความสูงคลื่นของรอย เลื่อนย่อยที่ 1 และรอยเลื่อนย่อยที่ 2 ได้ดังรูปที่ 5.24 และ 5.25 ตามลำดับโดยมีค่าการยกตัว สูงสุดประมาณ 5 ม. สำหรับทั้งสองรอยเลื่อน

รูปที่ 5.25 รูปตัดขวางการยกตัวของพื้นเนื่องจากรอยย่อยที่ 2 (Latitude = 8°)

การกำหนดตำแหน่งจุดตรวจวัดต่าง ๆที่ใช้พิจารณา 5.6

การกำหนดตำแหน่งจุดตรวจวัดต่างๆ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของคลื่นและกำหนดจุดตรวจวัด บนชายฝั่งเพื่อวิเคราะห์การ<mark>ท่วมถึงของคลื่นเฉพาะในขอบเขตการคำน</mark>วณที่ 4 ซึ่งตำแหน่งของจุด ตรวจวัดจะแบ่งออกตามขอบเขตการคำนวณสำหรับเขตเขตการคำนวณที่ 1 กำหนดจุดตรวจวัด ทั้งหมด 10 จุดดังแสดงในตารางที่ 5.5 และดังรูปที่ 5.1 ขอบเขตการคำนวณที่ 2 กำหนดจุด ตรวจวัดทั้งหมด 6 จุดดังแสดงในตารางที่ 5.6 และดังรูปที่ 5.4 ขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขา หลัก จังหวัดพังงา กำหนดจุดตรวจวัดทั้งหมด 9 จุดดังแสดงในตารางที่ 5.7 และดังรูปที่ 5.7 และ บริเวณหาดกมลา จังหวัภูเก็ต กำหนดจุดตรวจวัดทั้งหมด 9 จุดดังแสดงในตารางที่ 5.8 และดังรูป ที่ 5.9 สำหรับขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา กำหนดจุดตรวจวัดทั้งหมด 11 จุดดังแสดงในตารางที่ 5.9 และดังรูปที่ 5.11 และบริเวณหาดกมลา จังหวัภูเก็ต กำหนดจุด ตรวจวัดทั้งหมด 9 จุดดังแสดงในตารางที่ 5.10 และดังรูปที่ 5.12

ବୃଡ	ละติจูด			ลองติจูด		
	0	-	=	0	-	=
1	4	1	0	92	1	0
2	6	1	0	91	1	0
3	8	1	0	91	1	0
4	10	1	0	91	1	0
5	7	1	0	96	1	0
6	9	1	0	95	1	0
7	11	1	0	95	1	0
8	7	1	0	98	1	0
9	8	31	0	97	31	0
10	9	31	0	97	31	0

ตารางที่ 5.5 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 1

ตารางที่ 5.6 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 2

จุด	ละติจูด			ลองติจูด		
	0		"	0	-	-
1	7	0	7.5	98	0	7.5
2	8	0	7.5	97	30	7.5
3	8	30	7.5	98	0	7.5
4	7	0	7.5	98	30	7.5
5	7	30	7.5	98	30	7.5
6	9	0	7.5	98	0	7.5

ตารางที่ 5.7 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

	ବୃଡ	ละติจูด			ลองติจูด			
		0			0	-	"	
	1	8	42	2.5	98	6	2.5	
	2	8	48	2.5	98	6	2.5	
6	3	8	54	2.5	98	6	2.5	
0	4	8	42	2.5	97	48	2.5	
0-	5	8	48	2.5	97	48	2.5	
	6	8	54	2.5	97	48	2.5	
	7	8	42	2.5	98	12	2.5	
	8	8	48	2.5	98	12	2.5	
	9	8	54	2.5	98	12	2.5	

ବୃଡ	ละติจูด			ลองติจูด		
	0	-	=	0	-	=
1	7	51	2.5	98	15	2.5
2	7	54	2.5	98	15	2.5
3	8	3	2.5	98	15	2.5
4	7	51	2.5	98	12	2.5
5	7	54	2.5	98	12	2.5
6	8	3	2.5	98	12	2.5
7	7	51	2.5	98	6	2.5
8	7	54	2.5	98	6	2.5
9	8	3	2.5	98	6	2.5

ตารางที่ 5.8 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 5.9 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

ବୃଡ	ละติจูด			ลองติจูด		
	0		-	0		=
1	8	39	0.83	98	12	0.83
2	8	42	0.83	98	12	0.83
3	8	45	0.83	98	12	0.83
4	8	48	0.83	98	12	0.83
5	8	40	48.83	98	14	30.83
6	8	42	0.83	98	14	30.83
7	8	43	48.83	98	13	48.83
8	8	48	18.83	98	15	36.83
9	8	39	0.83	98	6	0.83
10	8	42	0.83	98	6	0.83
11	8	45	0.83	98	6	0.83

ตารางที่ 5.10 ตำแหน่งจุดตรวจวัดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

6	ବୃଡ	ละติจูด			ลองติจูด		
0		0	ę.	-	0		
Ĩ	1	7	54	0.83	98	15	0.83
	2	7	54	36.83	98	16	12.83
	3	7	56	24.83	98	14	24.83
	4	7	57	36.83	98	16	12.83
	5	7	54	0.83	98	17	6.83
	6	7	53	24.83	98	17	24.83
	7	7	57	0.83	98	16	48.83
	8	7	59	24.83	98	17	42.83
	9	7	54	36.83	98	9	36.83
	10	7	56	24.83	98	9	36.83
	11	7	57	36.83	98	9	36.83

5.7 การสอบเทียบแบบจำลอง

ในการศึกษานี้ได้ทำการสอบเทียบ 1) เวลามาถึงของคลื่น (Arrival time) จากแบบจำลอง กับข้อมูลการบันทึกของสถานีวัดน้ำตะเภาน้อยและสถานีวัดน้ำคุระบุรีโดยทั้ง 2 สถานีนั้นอยู่ใน ขอบเขตการคำนวณที่ 2, 2) ค่าความสูงคลื่น (Wave height) จากแบบจำลองกับข้อมูลจากการ สำรวจโดย DPRI, 3) ภาคตัดขวางความสูงคลื่นจากข้อมูลการสำรวจโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ชู เกียรติ วิเชียรเจริญ และ คณะ 4) สอบเทียบพื้นที่ของการท่วมถึง (Inundation area) ซึ่งทำการ สำรวจโดย รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา จารุศึริ และคณะ

5.7.1 การสอบเทียบเวลามาถึงของคลื่น

ผู้วิจัยได้สอบเทียบเวลามาถึงของคลื่นสอบเทียบกับข้อมูลจากการบันทึกจากสถานีวัดน้ำ ตะเภาน้อยซึ่งตั้งอยู่บนพิกัด 98° 25' 30" E, 07° 49' 30" N และสถานีวัดน้ำคุระบุรีซึ่งตั้งอยู่บนพิกัด 98° 20' 00" E, 09° 13' 29" N จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองคลื่นใช้เวลาเดินทางมาถึงสถานีวัดน้ำ ตะเภาน้อยหลังจากเกิดแผ่นดินไหวประมาณ 100 นาทีและคลื่นใช้เวลาเดินทางมาถึงสถานีวัดน้ำ ตะรุเตา หลังจากเกิดแผ่นดินไหวประมาณ 160 นาทีแต่ค่าความสูงของคลื่นจากแบบจำลองมีค่า สูงกว่าค่าที่ได้จากการบันทึกจากสถานีวัดน้ำเนื่องจากตำแหน่งที่ตั้งของสถานีวัดคลื่นอยู่ในปาก แม่น้ำซึ่งลึกเข้าไปในแผ่นดิน เพื่อต้องการหลบอิทธิพลจากคลื่นทะเลและความสามารถของ เครื่องมือวัดระดับน้ำแบบอนาลอก ที่ใช้อยู่ปัจจุบันเป็นการบันทึกระดับน้ำขึ้นลงบนกระดาษ มีทุ่น ลอยน้ำอยู่ในท่อสำหรับตรวจวัดระดับน้ำโดยเจาะรูเล็กๆ ข้างท่อ 3 รูให้น้ำเข้ามาอย่างช้าๆ ดังนั้น เมื่อคลื่นเคลื่อนที่ผ่านอย่างรวดเร็วระดับน้ำในท่อจึงขยับขึ้นไม่ทันความสูงคลื่นที่บันทึกได้จึงต่ำ กว่าความเป็นจริง ได้ผลดังรูปที่ 5.26 และรูปที่ 5.27

5.7.2 การสอบเทียบความสูงคลื่น (Wave height)

ผู้วิจัยได้สอบเทียบความสูงคลื่นจากแบบจำลองกับข้อมูลจากการสำรวจโดย DPRI (Disaster Prevention Research Institute) ในตำแหน่งเดียวกัน โดยค่าความสูงคลื่นที่สอบเทียบ เป็นค่าความสูงคลื่นเมื่อเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิ ซึ่งสอบเทียบ 2 บริเวณในขอบเขต ที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ซึ่งจากการสอบเทียบในทั้ง 2 บริเวณดังกล่าวได้ดังรูปที่ 5.28 สำหรับบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ซึ่งจากข้อมูลจากการสำรวจโดย DPRI ได้ความสูงคลื่นเฉลี่ย ในบริเวณนี้เท่ากับ 8.45 ม. ซึ่งจากผลจากแบบจำลองสึนามิได้ความสูงคลื่นเฉลี่ยเท่ากับ 7.02 ม. และรูปที่ 5.29 สำหรับบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ซึ่งจากผลจากแบบจำลองสึนามิได้ความสูงคลื่นเฉลี่ยเท่ากับ 7.02 ม. และรูปที่ 5.29 สำหรับบริเวณนี้เท่ากับ 4.78 ม. ซึ่งจากผลจากแบบจำลองสึนามิได้ความสูงคลื่นเฉลี่ย เขมจำลองต่างจากความสูงคลื่นเฉลี่ยของข้อมูลการสำรวจโดย DPRI ประมาณ 0.5 ม. ซึ่ง ใกล้เคียงกับข้อมูลจากการสำรวจ สำหรับข้อมูลการสำรวจความสูงคลื่นโดย DPRI นั้นได้แสดงไว้ ในภาคผนวก จ.

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.28 เปรียบเทียบข้อมูลความสูงคลื่นจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย DPRI บริเวณ เขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.29 เปรียบเทียบข้อมูลความสูงคลื่นจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย DPRI บริเวณ หาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

5.7.3 การสอบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่น

ผู้วิจัยได้สอบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่นจากข้อมูลการสำรวจโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ วิเชียรเจริญ และคณะโดยสามารถสอบเทียบได้เฉพาะแนวสำรวจที่อยู่ในขอบเขตการ คำนวณที่ 4 เท่านั้น ซึ่งมีทั้งหมด 4 แนวได้แก่ บริเวณบ้านบางเนียง จังหวัดพังงา, บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา, บริเวณหาดบางเทา จังหวัดภูเก็ตและบริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ดังแสดงใน รูปที่ 5.30-5.33 ตามลำดับ

รูปที่ 5.30 เปรียบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่นบริเวณบ้านบางเนียง จังหวัดพังงาสำรวจโดยรอง ศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ วิเชียรเจริญ และคณะ

รูปที่ 5.31 เปรียบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่นบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงาสำรวจโดยรอง

รูปที่ 5.32 เปรียบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่นบริเวณหาดบางเทา จังหวัดภูเก็ตสำรวจโดยรอง ศาสตราจารย์ ดร. ซูเกียรติ วิเชียรเจริญ และคณะ

ผลจากการสอบเทียบภาคตัดขวางความสูงคลื่นของทั้ง 4 แนวเห็นได้ว่าค่าความสูงคลื่นจาก แบบจำลองมีค่าใกล้เคียงกับความสูงคลื่นจากการสำรวจ แต่มีค่าต่างกันเล็กน้อยโดยสำหรับ บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ค่าความสูงคลื่นจากแบบจำลองมีค่าต่ำกว่าค่าความสูงคลื่นจากการ สำรวจเล็กน้อย ดังรูปที่ 5.30-5.31 และสำหรับบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ค่าความสูงคลื่น จากแบบจำลองมีค่าสูงกว่าค่าความสูงคลื่นจากการสำรวจเล็กน้อย ดังรูปที่ 5.32-5.33

5.7.4 การสอบเทียบพื้นที่ของการท่วมถึง (Inundation area)

พื้นที่ของการท่วมถึงซึ่งทำการสำรวจโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา จารุศิริ และคณะซึ่ง สามารถสอบเทียบได้ 2 บริเวณซึ่งเป็นขอบเขตการคำนวณที่ 4 ดังรูปที่ 5.34 และรูปที่ 5.35 ทราบ ได้ว่าในบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ผลจากแบบจำลองมีพื้นที่ของการท่วมถึงน้อยกว่าพื้นที่ที่ได้ จากการสำรวจ และในบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ผลจากแบบจำลองมีพื้นที่ของการท่วมถึง มากกว่าพื้นที่ที่ได้จากการสำรวจ ซึ่งต่างเพียงเล็กน้อยดังนั้นแบบจำลองนี้จึงน่าเชื่อถือในการใช้หา พื้นที่ปลอดภัยจากสึนามิได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.34 เปรียบเทียบพื้นที่ของการท่วมถึงจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา จารุศิริ และคณะบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.35 เปรียบเทียบพื้นที่ของการท่วมถึงจากแบบจำลองกับข้อมูลการสำรวจโดย รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา จารุศิริ และคณะบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

5.8 ผลการวิเคราะห์

5.8.1 ลักษณะของคลื่น ณ จุดตวรจวัด

จากตำแหน่งของจุดตรวจวัดที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทำให้สามารถทราบถึงลักษณะของคลื่นที่ เข้าสู่บริเวณซายฝั่งและทราบถึงเวลาที่คลื่นถึง (Arrival time) ของแต่ละหาด ซึ่งจำแนกตาม ขอบเขตการคำนวณได้ดังนี้

ขอบเขตการคำนวณที่ 1

ขอบเขตการคำนวณที่ 1 ได้แสดงในจุดตรวจวัดที่ 2, 5 และ 9 ดังรูปที่ 5.36 - 5.38 ซึ่งจุดที่ 2 อธิบายถึงลักษณะของสึนามิที่แพร่กระจายไปทางทิศตะวันตกของรอยเลื่อนซึ่งผลจากแบบจำลอง เหมือนกับข้อมูลการสำรวจคือ สันคลื่นจะมาถึงก่อนท้องคลื่น สำหรับจุดที่ 5 สามารถอธิบายได้ว่า ลักษณะของสึนามิที่แพร่กระจายไปทางทิศตะวันออกของรอยเลื่อนท้องคลื่นจะเดินทางมาถึงก่อน สันคลื่นและสำหรับจุดที่ 9 สามารถอธิบายได้ว่าบริเวณใกล้ชายฝั่งความสูงของคลื่นของจุดนี้มีค่า สูงกว่าความสูงคลื่นในบริเวณที่ไกลจากชายฝั่ง

ขอบเขตการคำนวณที่ 2

ขอบเขตการคำนวณที่ 2 ได้แสดงในจุดตรวจวัดที่ 3, 5 และ 6 ดังรูปที่ 5.39 - 5.41 ซึ่ง สามารถอธิบายได้ว่าคลื่นที่เข้าสู่ชายฝั่งภาคใต้ของประเทศไทย คลื่นมีความสูงในบริเวณจังหวัด พังงา มากว่าบริเวณอื่นๆ ในแนวเดียวกัน ดังแสดงในจุดตรวจวัดที่ 3 และ 6 ซึ่งตรงกับผลที่ได้จาก การสำรวจ

ขอบเขตการคำนวณที่ 3

ขอบเขตการคำนวณที่ 3 สำหรับบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงาแสดงในจุดตรวจวัดที่ 7, 8 และ 9 ดังรูปที่ 5.42 - 5.44 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเวลาที่คลื่นมาถึง (Arrival time) ประมาณ 2 ชม. บริเวณเขาหลักมีความสูงมากกว่าบริเวณอื่นในแนวเดียวกันซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับความ เสียหายมากดังแสดงในจุดตรวจวัดที่ 7 สำหรับบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ตแสดงในจุดตรวจวัด ที่ 1, 2 และ 3 ดังรูปที่ 5.45 - 5.47 สามารถอธิบายได้ว่าเวลาที่คลื่นมาถึง (Arrival time) ประมาณ 1.5 ชม. คลื่นที่เข้าปะทะจังหวัดภูเก็ต มีความสูงใกล้เคียงกันซึ่งความสูงคลื่นที่จุดตรวจวัดความสูง คลื่นประมาณ 3 ม. ซึ่งตรงกับข้อมูลจากการสำรวจ

รูปที่ 5.42 ความสูงคลื่นที่จุด 7 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.43 ความสูงคลื่นที่จุด 8 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.44 ความสูงคลื่นที่จุด 9 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.45 ความสูงคลื่นที่จุด 1 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.46 ความสูงคลื่นที่จุด 2 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.47 ความสูงคลื่นที่จุด 3 ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

ขอบเขตการคำนวณที่ 4

ขอบเขตการคำนวณที่ 4 สำหรับบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงาแสดงในจุดตรวจวัดที่ 1, 2, 3, 4, 5, 7 และ 8 ดังรูปที่ 5.48 - 5.54 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าผลจากจุดตรวจวัดที่ 1, 2, 3 และ 4 ความสูงคลื่นที่จุดตรวจวัดที่อยู่ต่ำกว่าแหลมปะการังคลื่นจะสูงกว่าจุดที่อยู่เหนือแหลมปะการัง และจากจุดตรวจวัดที่ 5, 7 และ 8 ซึ่งเป็นจุดที่อยู่บนพื้นดินดังนั้นจากรูปจึงเห็นคลื่นขึ้นมาเพียง บางครั้งเท่านั้น โดยบริเวณนี้ได้ความสูงคลื่นประมาณ 9 ม. และความสูงคลื่นจากพื้นดิน (Inundation height) ที่จุดตรวจวัดโดยมีค่าประมาณ 3 ม.สำหรับบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต แสดงในจุดตรวจวัดที่ 4, 5, 6, 7 และ 8 ดังรูปที่ 5.55 - 5.59 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าผลจากจุด ตรวจวัดที่จุดที่ 4 และ 5 ซึ่งเป็นจุดที่อยู่ใกล้ชายฝั่งมาก คลื่นเดินทางมาถึงหาดกมลาและหาดป่า ตอง ในเวลาใกล้เคียงกันและจากจุดตรวจวัดที่ 7 และ 8 เป็นจุดที่อยู่บนพื้นดินโดยบริเวณนี้ได้ ความสูงคลื่นประมาณ 6 ม.

รูปที่ 5.48 ความสูงคลื่นที่จุด 1 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.49 ความสูงคลื่นที่จุด 2 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.50 ความสูงคลื่นที่จุด 3 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.51 ความสูงคลื่นที่จุด 4 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.52 ความสูงคลื่นที่จุด 5 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.53 ความสูงคลื่นที่จุด 7 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.54 ความสูงคลื่นที่จุด 8 ในขอบเขตการค่ำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.55 ความสูงคลื่นที่จุด 4 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.56 ความสูงคลื่นที่จุด 5 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.57 ความสูงคลื่นที่จุด 6 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.58 ความสูงคลื่นที่จุด 7 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.59 ความสูงคลื่นที่จุด 8 ในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

5.8.2 ความสูงคลื่นสูงสุด (Maximum wave height)

จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองได้ค่าความสูงคลื่นสูงสุดซึ่งพิจารณาเฉพาะคลื่น 4 ลูกแรก หรือ 4 ชม. หลังจากเกิดแผ่นดินไหวเท่านั้น ดังแสดงในรูปที่ 5.60 – 5.65 สำหรับทั้ง 4 ขอบเขตการ คำนวณ ซึ่งในขอบเขตที่ 1 แสดงให้เห็นว่าความสูงคลื่นจากแนวรอยเลื่อนในบริเวณจังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ตมีค่าสูงกว่าบริเวณอื่นๆ, สำหรับขอบเขตการคำนวณที่ 2 แสดงให้เห็นว่าคลื่น บริเวณจังหวัดพังงา มีความสูงคลื่นมากกว่าบริเวณจังหวัดภูเก็ต, ขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณ เขาหลัก จังหวัดพังงา แสดงให้เห็นว่า บริเวณที่อยู่ตอนใต้ของแหลมปะการังมีความสูงคลื่นสูงกว่า บริเวณอื่น ซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับความเสียหายมาก ความสูงคลื่นสูงสุดประมาณ 8 ม., สำหรับ บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ความสูงคลื่นสูงสุดประมาณ 7 ม., ขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา แสดงให้เห็นว่าความสูงคลื่นที่เข้าปะทะบริเวณเขาหลักสูงกว่า บริเวณอื่น ซึ่งคลื่นสูงสุดประมาณ 10 ม. และสำหรับบริเวณหาดกมลา แสดงให้ทราบว่าคลื่นใน บริเวณหาดปาตองนั้นสูงกว่าในบริเวณอื่นๆซึ่งคลื่นสูงสุดประมาณ 7 ม.

98.05 98.1 98.15 98.2 98.25 รูปที่ 5.64 ความสูงคลื่นสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

จากรูปที่ 5.64-5.65 แสดงให้เห็นถึงความสูงคลื่นสูงสุดของบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา และบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ตามลำดับ เพื่อเห็นความสูงคลื่นชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยได้พิจารณา ภาคตัดขวางของทั้ง 3 บริเวณ จากเหนือลงใต้ โดยสำหรับบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ประกอบด้วย บริเวณบ้านบางเนียง, บริเวณแหลมประการังและบริเวณคึกคัก แสดงดังรูป 5.66-5.68 สำหรับบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย บริเวณหาดบางเทา, บริเวณหาดกมลา และบริเวณหาดป่าตอง แสดงดังรูป 5.69-5.71

จากรูปที่ 5.64-5.65 แสดงให้เห็นถึงความสูงคลื่นสูงสุดของบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา และบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ตามลำดับ เมื่อพิจารณาบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงาความสูง คลื่นริมชายฝั่งและความสูงที่มวลน้ำขึ้นบนชายฝั่งโดยวัดจากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิ แสดง ดังรูปที่ 5.72 -5.73 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยประมาณ 8 ม. และคลื่นสูงที่สุดประมาณ 10 ม. สำหรับบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ตคลื่นริมชายฝั่งและความสูงที่มวลน้ำขึ้นบนชายฝั่งโดยวัด จากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิ แสดงดังรูปที่ 5.74 -5.75 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยประมาณ 5 ม. และคลื่นสูงที่สุดประมาณ 6 ม.

> สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.74 ความสูงคลื่นริมชายฝั่งโดยวัดจากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิในขอบเขตการคำนวณ ที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.75 ความสูงที่มวลน้ำขึ้นบนชายฝั่งโดยวัดจากระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิในขอบเขตการ คำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

5.8.3 ความสูงคลื่นจากพื้นดิน (Maximum inundation height)

สามารถพิจารณาได้เฉพาะขอบเขตการคำนวณที่ 4 เท่านั้น ซึ่งมี 2 บริเวณคือบริเวณเขา หลัก จังหวัดพังงาซึ่งมีค่าความสูงคลื่นจากพื้นดินประมาณ 8 ม. ดังรูปที่ 5.76 และบริเวณหาด กมลา จังหวัดภูเก็ตมีค่าความสูงคลื่นจากพื้นดินประมาณ 5 ม. ดังรูปที่ 5.77

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.77 ความสูงคลื่นจากพื้นดินในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา

5.8.4 การวิเคราะห์ความเร็วกระแสน้ำ (Current Velocity)

จากการสอบเทียบแบบจำลองสึนามิซึ่งได้ค่าใกล้เคียงกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจดังนั้น แบบจำลองนี้จึงน่าเชื่อถือในการใช้ในการวิเคราะห์หาค่าความเร็วกระแสน้ำและเปรียบเทียบผลที่ ได้จากแบบจำลองกับค่าความเร็วกระแสน้ำจากทฤษฎีของคลื่นยาวดังสมการที่ 5.4 เมื่อทำการ เปรียบกับความเร็วกระแสน้ำที่ได้จากผลการวิเคราะห์และจากการคำนวณตามสมการที่ 5.4 สำหรับแต่ละขอบเขตการคำนวณจะได้ผลดังรูปที่ 5.78 – 5.89

 $v = \eta \sqrt{g / h}$

(5.4)

เมื่อ

- $\eta\left(\mathsf{x},\mathsf{t}
  ight)$ = ความสูงคลื่น
- *h* (x) = ความลึกของน้ำ
- v (x,t) = ความเร็วของกระแสน้ำ

รูปที่ 5.79 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 1 จุดที่ 6

รูปที่ 5.80 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 2 จุดที่ 3

รูปที่ 5.81 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 2 จุดที่ 5

รูปที่ 5.82 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา จุดที่ 1

รูปที่ 5.83 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

จุดที่ 3

รูปที่ 5.84 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัด

รูปที่ 5.85 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัด ภูเก็ต จุดที่ 6

รูปที่ 5.86 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา จุดที่ 2

รูปที่ 5.87 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

จุดที่ 3

รูปที่ 5.88 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัด

รูปที่ 5.89 เปรียบเทียบความเร็วกระแสน้ำในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัด ภูเก็ต จุดที่ 3

จากผลการเปรียบเทียบ จะเห็นว่าผลที่ได้ในช่วงเริ่มต้นมีค่าใกล้เคียงกัน แต่เมื่อเวลาผ่านไป จะเริ่มมีความแตกต่าง แต่ก็อยู่ในช่วงที่ไม่มากยกเว้นแต่ในขอบเขตการคำนวณที่ 3 และ 4 ซึ่ง ความลึกน้ำที่ตำแหน่งจุดตรวจวัดมีค่าน้อยจึงทำให้มีค่าคลาดเคลื่อนมาก ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ค่าความเร็วกระแสน้ำจากทฤษฏีของคลื่นยาวดังสมการที่ 5.4 ควรใช้กับบริเวณที่มีความลึกน้ำ มากกว่าประมาณ 50 ม. จากการวิเคราะห์ความเร็วกระแสน้ำของของแต่ละขอบเขตการคำนวณ จะได้แผ่นที่แสดงความเร็วกระแสน้ำสูงสุด และทิศทางของกระแสน้ำสูงสูดของแต่ละขอบเขตการ คำนวณ ดังรูปที่ 5.90 – 5.101 ซึ่งพิจารณาเฉพาะคลื่น 4 ลูกแรกเท่านั้น

รูปที่ 5.91 ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 1 (ไม่มีสเกล)

สถาบนวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.93 ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 2 (ไม่มีสเกล)

รูปที่ 5.94 ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.95 ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณเขาหลัก จังหวัด พังงา (ไม่มีสเกล)

รูปที่ 5.96 ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 3 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.98 ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.99 ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณเขาหลัก จังหวัด พังงา (ไม่มีสเกล)

รูปที่ 5.100 ความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.101 ทิศทางความเร็วกระแสน้ำสูงสุดในขอบเขตการคำนวณที่ 4 บริเวณหาดกมลา จังหวัด ภูเก็ต (ไม่มีสเกล)

จากรูปที่ 5.98 และ รูปที่ 5.100 แสดงให้เห็นถึงความเร็วกระแสน้ำสูงสุดของบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา และบริเวณหาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ตามลำดับ ภาพตัดขวางของทั้ง 2 บริเวณ จาก เหนืองลงใต้ โดยสำหรับบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ประกอบด้วย บริเวณบ้านบางเนียง, บริเวณ แหลมประการังและบริเวณศึกคัก แสดงดังรูป 5.102-5.104 สำหรับบริเวณหาดกมลา จังหัดภูเก็ต ประกอบด้วย บริเวณหาดบางเทา, บริเวณหาดกมลาและบริเวณหาดป่าตอง แสดงดังรูป 5.105-5.107 จากรูปดังกล่าวสังเกตได้ว่า ในบางจุดมีค่าความเร็วกระแสน้ำสูงมาก เนื่องจากจุดนั้นมีค่า ความสูงคลื่นน้อยจึงมีผลทำให้เกิดค่าคลาดเคลื่อนในการคำนวณ

5.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงคลื่นกับความเร็วกระแสน้ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงคลื่นที่ได้จากการสำรวจกับค่าความเร็วกระแสน้ำที่ได้จาก แบบจำลองสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 5.108 ซึ่งจากรูปสามารถอธิบายได้ว่าค่าความเร็วกระแสน้ำ บริเวณบนซายฝั่งนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสูงคลื่นโดยตรง ซึ่งค่าความเร็วกระแสน้ำที่ได้จาก แบบจำลองส่วนมากมีค่าน้อยกว่า 4 ม./วินาที และในบางจุดมีค่าสูงถึง 16 ม./วินาที โดยที่ สามารถอธิบายได้ว่าที่จุดนั้นมีค่าความสูงคลื่นจากพื้นดินน้อย เมื่อคำนวนเป็นความเร็วกระแสน้ำ จึงได้ค่าที่สูงมาก

5.10 การเปรียบเทียบความเร็วของหน้าคลื่น

ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความเร็วของหน้าคลื่นจากแบบจำลองกับความเร็วคลื่นที่หา ได้จากวิดีทัศน์ โดยที่ความเร็วจากแบบจำลองหาได้จากเวลาที่คลื่นเดินทางถึงของกริดที่อยู่ติดกัน เนื่องจากทราบขนาดกริดที่แน่นอนอยู่แล้ว ดังนั้นค่าความเร็วที่ได้จึงเป็นความเร็วหน้าคลื่น โดยได้ ทำการสอบเทียบ 3 จุด ได้แก่ บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา และบริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต 2 จุด ซึ่งเป็นจุดที่สามารถทราบความเร็วได้จากวิดีทัศน์สำหรับตำแหน่งของทั้ง 3 จุดที่ใช้ในการสอบ เทียบความเร็วได้แสดงดังรูปที่ 5.109 และรูปที่ 5.110 การหาความเร็วจากวิดีทัศน์ของจุดบริเวณ เขาหลัก จังหวัดพังงา รูปที่ 5.111 แสดงเฟรม ณ เวลาต่างๆ ที่คลื่นยักษ์เคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่งซึ่ง จะสังเกตเห็นคนที่ยืนอยู่ ผู้ศึกษาได้วัดระยะห่างของหน้าคลื่นจากคนที่ยืนอยู่และความสูงของคน โดยมีหน่วยเป็นพิกเซล ซึ่งประมาณความสูงของคนเท่ากับ 1.65 เมตร ซึ่งสามารถคำนวณหา ความเร็วคลื่นได้เท่ากับ 8 ม./วินาที สำหรับจุดที่ 1 ในบริเวณหาด<mark>ป่า</mark>ตอง จังหวัดภูเก็ต เลือกช่วง เฟรมที่เห็นหน้าคลื่นไหลผ่านวัตถุหรือต้นไม้ที่ไม่พัดไปตามน้ำดังรูปที่ 5.112 แสดงภาพที่เฟรม ้ต่างๆ ที่ตัดจากวิดีทัศน์ จุดที่ 1 คือตำแหน่งของต้นไม้และจุดที่ 2 คือตำแหน่งของเสาไฟฟ้า จากนั้น ทำการวัดระยะระหว่างจุด 2 จุดดังกล่าว เมื่อทราบระยะเวลาที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่านจุด 2 จุดและ ระยะห่างระหว่างจุด 2 จุด สามารถคำนวนหาความเร็วคลื่นได้เท่ากับ 7 ม./วินาที และสำหรับจุดที่ 2 ในบริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ดังรูปที่ 5.114 แสดงภาพที่เฟรมต่างๆ ที่ตัดจากวิดีทัศน์ จุดที่ 1 คือตำแหน่งของต้นไม้และจุดที่ 2 คือตำแหน่งของเสาไฟฟ้าเช่นเดียวกัน จากนั้นทำการวัดระยะ ระหว่างจุด 2 จุดดังกล่าว เมื่อทราบระยะเวลาที่คลื่นเคลื่อนที่ผ่านจุด 2 จุดและระยะห่างระหว่าง ้จุด 2 จุด สามารถคำนวนหาความเร็วคลื่นได้เท่ากับ 8.9 ม./วินาที

รูปที่ 5.109 ตำแหน่งจุดสอบเทียบความเร็วกระแสน้ำ บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา

รูปที่ 5.111 เฟรมต่างๆ ที่แสดงคลื่นยักษ์เคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่งโดยแต่ละเฟรมห่างกัน 1/25 วินาที

เฟรมที่ 8528

เฟรมที่ 8537

เฟรมที่ 8547

เฟรมที่ 8557

รูปที่ 5.112 เฟรมต่างๆ ที่แสดงสึนามิเคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่ง จุดที่ 1 บริเวณหาดป่าตองโดย แต่ละเฟรมห่างกัน 1/25 วินาที

รูปที่ 5.113 การวัดระยะห่างระหว่างจุด 2 จุดที่ใช้คำนวณหาความเร็วคลื่นจากวิดีทัศน์ จุดที่ 1 บริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 5.115 การวัดระยะห่างระหว่างจุด 2 จุดที่ใช้คำนวณหาความเร็วคลื่นจากวิดีทัศน์ จุดที่ 2 บริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต สำหรับวิธีการที่ใช้หาความเร็วหน้าคลื่นทำได้โดยกำหนดจุดที่ต้องการทำการหาความเร็วซึ่ง เป็นจุดที่คำนวณค่าความเร็วจากวิดีทัศน์ หลักจากนั้นจึงกำหนดจุดรอบๆ จุดดังกล่าวจำนวน 5 จุด ดังรูปที่ 5.116 ซึ่งจุดที่ 1 คือจุดที่ต้องการทราบความเร็วหน้าคลื่น ซึ่งสามารถหาได้จากค่าเฉลี่ยค่า ความเร็วจากจุดที่ 3 ไปจุดที่ 2, จุดที่ 4 ไปจุดที่ 1 และจุดที่ 5 ไปจุดที่ 6

รูปที่ 5.116 ตำแหน่งจุดในแบบจำลองที่ใช้หาความเร็วหน้าคลื่น

รูปที่ 5.117 แสดงตัวอย่างหน้าคลื่นลูกที่ 1 ในบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา ของทั้ง 6 จุด ค่า เวลาเป็นเวลาหลังจากเกิดแผ่นดินไหว โดยคลื่นใช้เวลาเดินทางถึงจุดที่ 1 เมื่อเวลา 142.802 นาที, ถึงจุดที่ 2 เมื่อเวลา 142.852 นาที, ถึงจุดที่ 3 เมื่อเวลา 142.768 นาที, ถึงจุดที่ 4 เมื่อเวลา 142.735 นาที, ถึงจุดที่ 5 เมื่อเวลา 142.685 นาทีและถึงจุดที่ 6 เมื่อเวลา 142.752 นาที สำหรับใน การคำนวณยกตัวอย่างการคำนวณความเร็วจากจุดที่ 3 ไปจุดที่ 2 โดยขนาดกริดเท่ากับ 51.535 ม. ดังนั้นสามารถคำนวณความเร็วหน้าคลื่นได้

ความเร็วจากจุดที่ 3 ไปจุดที่ 2 =
$$\frac{51.535}{(142.852 - 142.768) \times 60 + 1} = 10.307 \text{ m/s}$$
 (5.5)

ผลจากการวิเคราะห์แบบจำลองได้เปรียบเทียบความเร็วหน้าคลื่นที่ได้กล่าวข้างต้น กับ ความเร็วกระแสน้ำซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองและความเร็วคลื่นที่ได้จากการคำนวณ จากวิดีทัศน์ ได้ผลดังตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 การวิเคราะห์แบบจำลองได้เปรียบเทียบความเร็วหน้าคลื่นกับความเร็วกระแสน้ำซึ่ง ได้จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองและความเร็วคลื่นที่ได้จากการคำนวณ จากวิดีทัศน์

ตำแหน่ง	จุดที่ ความเร็ว พิจารณา หน้าคลื่น ความเร็ว หน้าคลื่น กระแสน้ำ วิดีทัศน์		ความเร็ว จาก วิดีทัศน์	ค่าคลาดเลื่อน ของความเร็ว หน้าคลื่น	ค่าคลาดเลื่อน ของความเร็ว กระแสน้ำ			
	จาก	ถึง	(m/sec)	(m/sec)	(m/sec)	(m/sec)	(%)	(%)
เขาหลัก	3	2	10.307		Jan An			
(คลื่นลูกที่	4	1	12.884	12.025		100	50.310	
1)	5	6	12.884		0 772	0		0 6625
เขาหลัก	3	2			0.115	0		9.0020
(คลื่นลูกที่	4	1	6.442	6.902	$M \propto$		13.725	
2)	5	6	7. <mark>362</mark>					
	3	2	-		3.00			
หาเตบาเตยง จดที่ 1	4	1	1.171	1.322	1.322 2.062	7	81.117	70.543
	5	6	1.47 <mark>2</mark>					
หาดป่าตอง	3	2	6.442		14612)121 171010			
จุดที่ 2	4	1	-	6.442			27.619	
(คลื่นลูกที 1)	5	6	-	1997	0 172	8.0	21.010	75 584
หาดป่าตอง	3	2	3.436		2.175	0.9		10.004
จุดที่ 2	4	1		3.436			61,397	
(คลืนลูกที 2)	5	6	-					

จากตารางที่ 5.11 อธิบายได้ว่า สำหรับบริเวณที่อยู่ในน้ำ (เขาหลัก) ความเร็วหน้าคลื่นจาก แบบจำลองใกล้เคียงกับภาพจากวิดีทัศน์ สำหรับบริเวณที่อยู่บนชายฝั่ง (หาดป่าตอง) การหา ความเร็วจากความเร็วหน้าคลื่นจากแบบจำลองนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 6

ความบอบบางของโครงสร้าง

ในการศึกษานี้เพื่อศึกษาความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาเนื่องจากสึนามิ จำเป็นต้องหา ความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสากับลักษณะของคลื่นได้แก่ ค่าความสูงคลื่นจาก พื้นชั้นที่ 1และค่าความเร็วคลื่น โดยที่ค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาเป็นค่าความเสียหายเฉลี่ย ในอาคารที่ได้รับความเสียหายหลังนั้นๆ

6.1 ความบอบบางของเ<mark>ส</mark>าของอาคาร

ในการหาค่าเฉลี่ยของความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสานี้ใช้ค่าน้ำหนัก (Weight factor) สำหรับ แต่ละระดับความเสียหายสำหรับความเสียหายแต่ละระดับจากตารางที่ 4.2 ซึ่งสามารถหา ค่าเฉลี่ยได้จาก

$$Av.DI. = \frac{0.226n_1 + 0.428n_2 + 0.792n_3 + 0.961n_4 + n_5}{n_1 + n_2 + n_3 + n_4 + n_5}$$
(6.1)

โดยที่

Av.DI. = ค่าเฉลี่ยของความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาของอาคาร

*n*_i = จำนวนเสาที่เกิดความเสียหายระดับที่ i ในอาคารโดยแบ่งตามตารางที่ 4.2

ดังนั้นสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายเฉลี่ยของเสาในอาคารหลังนั้นๆ กับค่า ความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1 และความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายเฉลี่ยของเสาในอาคารหลัง นั้นๆ กับค่าความเร็วคลื่นได้ดังรูปที่ 6.1 และ 6.2

รูปที่ 6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายเฉลี่ยของเสาในอาคารหลังนั้นๆ กับค่าความสูงคลื่น จากพื้นชั้นที่ 1

รูปที่ 6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายเฉลี่ยของเสาในอาคารหลังนั้นๆ กับค่าความเร็วคลื่น

ความสัมพันธ์ดังรูปที่ 6.1 และ 6.2 สามารถวิเคราะห์ได้ว่าความเสียหายเฉลี่ยของเสามีค่า สูงเมื่อค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1 มีค่า 2.5 ม. ขึ้นไปและค่าความเร็วคลื่นมีค่า 1.7 ม./วินาที ขึ้นไป ซึ่งเห็นได้ว่าไม่มีแนวโน้มความสัมพันธ์ที่ชัดเจน

6.2 ความบอบบางโดยรวมของอาคาร

การประเมินความเสียหายโดยรวมของอาคารสามารถทำการประเมินโดยแบ่งระดับความ เสียหายออกเป็น 4 ระดับได้แก่ ไม่เสียหาย (No damage), เสียหายในโครงอาคารรอง (Damage in secondary members), เสียหายในโครงอาคารหลัก (Damage in primary members) และ โครงสร้างวิบัติ (Collapse) ซึ่งในการศึกษานี้ประเมินโดยในรูปแบบเส้นโค้งความบอบบาง (Fragility curve) เป็นเส้นโค้งที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความน่าจะเป็นที่เกิดความเสียหาย ตั้งแต่ในระดับที่พิจารณากับค่าลักษณะของคลื่นได้แก่ ค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1และค่า ความเร็วคลื่น โดยใช้หลักการความน่าจะเป็นที่มากที่สุด (Maximum likelihood) ดังสมการที่ 6.2

$$M = \prod_{i=1}^{N} \left[F(x_i) \right]^{y_k} \left[1 - F(x_i) \right]^{1-y_k}$$
(6.2)

โดยที่

M = ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายที่ระดับที่พิจารณา

F (x_i) = เส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างสำหรับความเสียหายที่ระดับที่พิจารณา

x_i = ค่าลักษณะของคลื่น

- y_k = y_k=1 เมื่อเกิดความเสียหายในระดับที่พิจารณา, y_k=0 เมื่อไม่เกิดความเสียหาย ในระดับที่พิจารณาที่ค่าลักษณะของคลื่น = x_i
- N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

F (x_i) หาได้จากความสัมพันธ์

$$F(x_i) = \left[\frac{1}{2\pi\sigma^2}\right]^{1/2} \int_{-\infty}^{x_i} \exp\left[-\frac{(x_i - \mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$
(6.3)

$$F(x_i) = \Phi\left[\frac{\ln\frac{x}{\mu}}{\sigma}\right]$$
(6.4)

โดยที่

- Φ = ฟังก์ชั่นการแจกแจงปรกติ (Standardized normal distribution function)
- μ = ค่ามัธย<mark>ฐาน (Median)</mark>
- σ = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ซึ่งค่า μ และค่า σ เป็นค่าที่ทำให้ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายที่ระดับที่พิจารณามี ค่าสูงที่สุด ซึ่งหาได้จากสมการที่ 6.5

$$\frac{d\ln M}{d\mu} = \frac{d\ln M}{d\sigma} = 0 \tag{6.5}$$

จากข้อมูลจากการสำรวจทั้งหมด 172 ข้อมูลในการศึกษานี้พิจารณาเฉพาะข้อมูลความ เสียหายของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กเท่านั้น ดังนั้นจึงมีจำนวนข้อมูล 122 ข้อมูลในการวิเคราะห์ เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายโดยรวมของอาคาร ซึ่งสามารถหาค่า μ และค่า σ สำหรับความเสียหายแต่ละระดับได้ดังตารางที่ 6.1 และสามารถหาเส้นโค้งความบอบบางของ ความเสียหายโดยรวมของอาคารสำหรับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1 ของระดับความเสียหาย ต่างๆ ได้ดังรูปที่ 6.3 – 6.5 ซึ่งเป็นประโยชน์ในการหาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายใน ระดับที่พิจารณา ยกตัวอย่างเช่นรูปที่ 6.3 ที่ค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1 มีความน่าจะเป็นที่จะ เกิดความเสียหายในชิ้นส่วนรอง 50% จากข้อมูลจากการสำรวจเมื่อหาค่าเฉลี่ยค่าความสูงคลื่น จากพื้นชั้นที่ 1 ทุกๆ 0.5 ม. และหาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับนั้นๆ ซึ่งได้ แสดงในรูปที่ 6.3 – 6.5 ซึ่งมีแนวโน้มเป็นไปตามเส้นโค้งความบอบบางที่คำนวณได้ ตารางที่ 6.1 ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ทำให้ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความ เสียหายที่ระดับที่พิจารณามีค่าสูงที่สุดของแต่ละระดับความเสียหาย

ระดับความเสียหาย	ค่ามัธยฐาน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เสียหายในโครงอาคารรอง	-0.368	0.777
เสียหายในโครงอาคารหลัก	0.850	1.121
โครงสร้างวิบัติ	1.907	0.824

รูปที่ 6.3 เส้นโค้งความบอบบา<mark>งของความเสียหายโดยรว</mark>มของอาคารในระดับความเสียหายใน โครงอาคารรองกับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1

รูปที่ 6.4 เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายโดยรวมของอาคารในระดับความเสียหายใน โครงอาคารหลักกับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1

รูปที่ 6.5 เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายโดยรวมของอาคารในระดับความเสียหาย โครง<mark>สร้างวิบัติกับค่าความสูงคลื่นจากพื้น</mark>ชั้นที่ 1

จากผลการสำรวจเมื่อพิจารณาเส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายในระดับเสียหายใน โครงอาคารหลักอย่างละเอียด โดยพิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาแบ่งออกได้เป็น 6 ระดับ ดังตารางที่ 3.1 จำนวนข้อมูลที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์นี้มี 83 ข้อมูลเท่านั้น ซึ่งสามารถหาค่า μ และค่า σ สำหรับความเสียหายแต่ละระดับได้ดังตารางที่ 6.2 และสามารถหาเส้นโค้งความ บอบบางของความเสียหายที่สูงที่สุดของเสาในอาคารหลังนั้นๆ สำหรับค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้น ที่ 1 ได้ดังรูปที่ 6.6 – 6.10 ซึ่งเป็นประโยชน์ในการหาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายใน ระดับที่พิจารณา

ระดับความเสียหายของเสา	ค่ามัธยฐาน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความเสียหายระดับที่ 1	1.163	0.907
ความเสียหายระดับที่ 2	1.264	0.903
ความเสียหายระดับที่ 3	1.857	1.509
ความเสียหายระดับที่ 4	3.656	3.191
ความเสียหายระดับที่ 5	3.300	2.015

ตารางที่ 6.2 ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ทำให้ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความ เสียหายของเลาในที่ระดับที่พิจารณามีค่าสูงที่สุดของแต่ละระดับความเสียหายของเลา

รูปที่ 6.6 เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 1 กับค่าความ สูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1

รูปที่ 6.7 เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 2 กับค่าความ สูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1

รูปที่ 6.8 เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 3 กับค่าความ สูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1

รูปที่ 6.9 เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 4 กับค่าความ สูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1

รูปที่ 6.10 เส้นโค้งความบอบบางของความเสียหายของเสาในระดับความเสียหายที่ 5 กับค่าความ สูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1

สำหรับความเร็วคลื่นสามารถหาได้เพียง ความน่าจะเป็นที่เกิดความเสียหายโดยรวมใน ระดับต่างๆ ของโครงสร้างกับค่าความเร็วคลื่นเฉลี่ยค่าความเร็วคลื่นทุกๆ 0.2 ม./วินาที ดังแสดงใน รูปที่ 6.11 – 6.13 ซึ่งลักษณะของข้อมูลมีความกระจายตัวไม่แน่นอนดังนั้นจึงไม่สามารถหาเส้น โค้งความบอบบางของความเสียหายโดยรวมของอาคารในระดับความเสียหายต่างๆ กับค่า ความเร็วคลื่นได้

รูปที่ 6.11 ความน่าจะเป็นที่เกิดความเสียหายโดยรวมในระดับความเสียหายในโครงอาคารรองกับ ค่าความเร็วคลื่น

ความเร็วคลื่น

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์ความเสียหายของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กเนื่องจาก เหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 โดยแบ่งเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาและความ เสียหายโดยรวมของอาคาร ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลจากการสำรวจภาคสนาม, ข้อมูลการทดสอบ เสาหน้าตัด 0.15 ม. x 0.15 ม. และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบจำลอง จากการศึกษาสามารถ สรุปผลได้ดังนี้

 จากข้อมูลการสำรวจภาคสนามเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 หน่วยงาน ต่างๆ ทำการสำรวจเพื่อจดบันทึกข้อมูลความเสียหายต่างๆ เช่นความเสียหายของอาคาร, ถนน, กำแพงกันดินเป็นต้น ซึ่งในการจดบันทึกข้อมูลนั้นได้ทำการจดบันทึกตำแหน่งของอาคาร, ระดับ ความสูงของคลื่นที่ท่วม, รูปแบบของโครงสร้าง, ความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาและคานซึ่งแบ่ง ระดับความเสียหายตามขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวและความเสียหายโดยรวมของอาคาร โดยมีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 172 ข้อมูล สำหรับตำแหน่งของโครงสร้างส่วนมากอยู่ในจังหวัดภูเก็ต 85 ข้อมูลรองลงมาคือจังหวัดพังงา 52 ข้อมูล, จังหวัดกระบี่ 16 ข้อมูล, จังหวัดระนอง 11 ข้อมูล, จังหวัดตรัง 6 ข้อมูลและจังหวัดสตูล 2 ข้อมูล ซึ่งลักษณะของโครงสร้างส่วนมากเป็นคอนกรีตเสริม เหล็ก และความเสียหายโดยรวมของโครงสร้างแบ่งได้เป็น ไม่เสียหาย 13%, เสียหายในโครง อาคารรอง 31%, เสียหายในโครงอาคารหลัก 32% และโครงสร้างวิบัติ 24%

 ในการศึกษานี้ทำการทดสอบเสาขนาดหน้าตัด 0.15 ม. x 0.15 ม. ซึ่งเป็นหน้าตัดเสาที่ได้รับ ความเสียหายตั้งแต่ไม่เสียหายจนกระทั่งวิบัติ โดยทำการทดสอบเพื่อหาค่าน้ำหนักสำหรับแต่ละ ระดับความเสียหายของเสา จากผลการทดสอบหลังจากทำการปรับแก้แล้วสามารถสรุบได้ว่า ค่า ความต้านทานแรงด้านข้างสูงสุดของเสาคือ 5.74 kN ขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวประมาณ 1 มม. ที่อัตราการเสียรูป 2.64% ในการหาค่าน้ำหนักสำหรับแต่ละระดับความเสียหายของเสานั้น หาได้จากความสัมพันธ์ระหว่างขนาดความกว้างของรอยแตกร้าวกับค่าอัตราส่วนพลังงานที่เสา ได้รับ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในลักษณะเอ็กโปเนนเซียล 3. การศึกษานี้ทำการศึกษาแบบจำลองสึนามิเพื่อหาความเร็วคลื่น ที่ซึ่งไม่สามารถทำการ สำรวจได้ จากการวิเคราะห์ผลจากแบบจำลองสามารถสรุปได้ว่า คลื่นใช้เวลาเดินทางมาถึงสถานี วัดน้ำตะเภาน้อยหลังจากเกิดแผ่นดินไหวประมาณ 100 นาทีและคลื่นใช้เวลาเดินทางมาถึงสถานี วัดน้ำตะรุเตา หลังจากเกิดแผ่นดินไหวประมาณ 160 นาที คลื่นมีความสูงมากในบริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงา โดยมีความสูงเฉลี่ยเมื่อเทียบกับข้อมูลจากการสำรวจโดย DPRI เท่ากับ 7.02 ม. และ บริเวณหาดกมลาจังหวัดภูเก็ต คลื่นความสูงเฉลี่ยเมื่อเทียบกับข้อมูลจากการสำรวจโดย DPRI เท่ากับ 4.29 ม. ในการเปรียบเทียบนี้ได้ทำการเปรียบเทียบแบบจุดต่อจุดซึ่งมีค่าต่างไปจาก ค่าเฉลี่ยของข้อมูลการสำรวจโดย DPRI 0.5 ม. สำหรับทั้ง 2 บริเวณสำหรับค่าความสูงคลื่นที่สูง ที่สุดจากแบบจำลองนั้น บริเวณเขาหลัก จังหวัดพังงาคลื่นที่สูงที่สุดประมาณ 8 ม. และบริเวณ หาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ประมาณ 5 ม. จากการเปรียบเทียบค่าความเร็วคลื่นจากแบบจำลองกับ ค่าความเร็วกระแสน้ำจากทฤษฎีของคลื่นยาวทราบได้ว่า สมการจากทฤษฎีไม่เหมาะกับบริเวณที่ มีความลึกน้ำน้อยกว่า 50 ม. ค่าความเร็วคลื่นที่ได้จากแบบจำลองสึนามิมีค่าสูงสุดประมาณ 5 เมตร/วินาที สำหรับทั้ง 2 บริเวณ

4. ในงานวิจัยนี้ศึกษาความบอบบางของโครงสร้างใน 2 ลักษณะคือ ความเสียหายของเสา ขนาดหน้าตัด 0.15 ม. x 0.15 ม. และความเสียหายโดยรวมของอาคาร จากการประเมินความ เสียหายของเลาสามารถสรุปได้ว่า ความเสียหายจะเกิดขึ้นต่อเสามากเมื่อคลื่นมีความสูงจากพื้น ชั้นที่ 1 ประมาณ 2.5 ม. และความเร็วคลื่นประมาณ 1.7 ม./วินาที จากการศึกษาเส้นโค้งความ บอบบางของโครงสร้างกับความสูงคลื่นจากพื้นชั้นที่ 1 ซึ่งเป็นการประเมินความเสียหายโดยรวม ของอาคาร สามารถสรุปได้ว่า จากข้อมูลจากการสำรวจเมื่อหาค่าเฉลี่ยค่าความสูงคลื่นจากพื้นชั้น ที่ 1 ทุกๆ 0.5 ม. และหาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายในระดับนั้นๆ มีแนวโน้มเป็นไป ตามเส้นโค้งความบอบบางที่คำนวณได้ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ในการทำแผนที่เสี่ยงภัยได้ แต่ สำหรับเส้นโค้งความบอบบางของโครงสร้างกับความเร็วคลื่นนั้น ไม่สามารถหาเส้นโค้งความบอบ บางได้เนื่องจากไม่มีแนวโน้มที่เด่นชัด

รายการอ้างอิง

<u>ภาษาไทย</u>

ปราโมทย์ โศจิศุภร, อัปสรสุดา ศิริพงศ์ และ นฤมิตร สว่างผล. (2548) <u>แบบจำลองเซิงตัวเลขเพื่อ</u> <u>ศึกษาพฤติกรรมการเคลื่อนที่ของคลื่นสึนามิเมื่อเข้าสู่ชายฝั่งประเทศไทย. การศึกษาและ</u> <u>ประเมินความเสี่ยงอันเกิดจากพิบัติภัยคลื่นยักษ์สึนามิ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบ</u> <u>ติดตามและป้องกันภัยสึนามิ</u>. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพ.

<u>ภาษาอังกฤษ</u>

- Architectural Institute of Japan _AIJ_, (2000). <u>Report on the Technical Cooperation for</u> <u>Temporary Restoration of Damaged RC School Buildings Due to the 1999 Chi-Chi</u> <u>Earthquake</u>, Tokyo, Japan.
- Aslani H., and Miranda E. (2005): <u>Drift base fragility function for slab column connections.</u> <u>Research spotlight</u>, http://blume.stanford.edu/Blume/Newsletters/Spring2005Spotlight.pdf.
- Choi, B.H., Hong, S.J., Hwang, D., Hidayat, R., Kaistrenko, V., Korolev, Y., Kurkin, A., Pelinovsky, E., Polukhin, N., Prasetya, G., Razzhigaeva, N., Subandono, D., Yalciner, A., Yoon, S.B. and Zaitsev, A. (2005): Catastrophic tsunami in the Indian Ocean (December 26, 2004): data of two field surveys and numerical simulation. <u>Proceeding of the special Asia tsunami session at Asian and Pacific coasts</u>: 159-187.
- Choi, B.H., Siripong, A., Sundar, V., Wijetunge, J.J. and Diposaptono, S. (2005): Post runup survey of the December 26, 2004 earthquake tsunami of the Indian Ocean.
  <u>Proceeding of the special Asia tsunami session at Asian and Pacific coasts</u>: 1-20.
- Fujii, Y. and Satake, K. (2006): Tsunami Source of the 2004 Sumatra-Andaman Earthquake Inferred from Tide Gauge and Satellite Data. National Institute of

Advanced Industrial Science and Technology (AIST), <u>Geological Survey of Japan</u> (<u>GSJ</u>), Japan.

- Ghobarah, A., Saatcioglu, M. and Nistor, I. (2006): The impact of the 26 December 2004 earthquake and tsunami on structure and infrastructure. <u>Engineering Structures</u> 28:312-326.
- Imamura, F. (1996): Review of tsunami simulation with a finite difference method. In Long-Wave Runup Models, <u>World Scientific</u>, 25-42.
- Joseph, B.F. and John E.F. (2002): Fluid mechanics with engineering applications. <u>McGraw-Hill International Editions</u>, New York.
- Koshimura, S. and Takashima, M. (2005): Remote Sensing, GIS, and Modeling Technologies Enhance the Synergic Capability to Comprehend the Impact of Great Tsunami Disaster. <u>3rd International workshop on remote sensing for post</u> <u>disaster response</u>, Chiba University, Chiba.
- Makhlouf, H.M. and Malhas, F.A. (1996): The effect of thick concrete cover on the maximum flexural crack width under service load. <u>ACI structural journal</u>. 93:257-265.
- Mansinha, L., and Smylie, D. (1971): The Displacement fields of inclined faults, <u>Bulletin</u> <u>of the Seismological Society of America</u>, 61:1433-1440.
- Papadopoulos, G.A., and Imamura, F. (2001): A proposal for a new tsunami intensity scale. <u>ITS 2001 Proceeding</u>, 5(1):569-577.
- Pindyck, R. S. and Rubinfeld, D. L. (1998): Econometric Models and Economic Forecasts. <u>McGraw-Hill International Editions</u>, New York.

- Saxena, V., Deodatis, G., Shinozuka, M. and Feng, M.Q. (2000): Development of fragility curves for multi-span reinforced concrete bridges. <u>International conference on Monte Carlo simulation Technical Programe</u>.
- Shigihara, Y. and Fujima, K. (2005): Numerical modeling of Indian Ocean tsunami in the Maldives. Proceeding of the special Asia tsunami session at Asian and Pacific coasts: 49-56.
- Shuto, N. (1991): Tsunami intensity and disasters. In Tsunamis in the World, edited by S. Tinti, <u>Kluwer Academic Publishers</u>, Dordrecht: 197-216.
- Siripong, A., Choi, B.H., Vichiencharoen, C., Yumuang, S. and Sawangphol, N. (2005): The changing coastline on the Andaman seacoasts of Thailand from Indian Ocean tsunami. <u>Proceeding of the special Asia tsunami session at Asian and Pacific coasts 2005</u>, 21-31.
- Titov, V.V. and Gonzalez, F.I. (1997): Implementation and testing of the method of splitting tsunami (MOST) model. <u>NOAA Technical Memorandum ERL PMEL-112</u>.
- Yamazaki, F. and Murao, O. (2000): Fragility curves for buildings in Japan based on experience from the 1995 Kobe Earthquake. <u>Institute of Industrial Science.</u> <u>University of Tokyo</u>, Tokyo, Japan.

ลถาบนวทยบรการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 181

Ref. No.	Location	Function	Structure Type	No. of Stories	Damage
KB-011	Rai-Ray Bay, Krabi	Hotel	Wood	1	Damage in secondary members only
KB-012	Nam-Maow Bay, Krabi	Other	RC		Collapse
KB-013	Lantra-Yai Island, Krabi	Residence	Wood	1	Collapse
KB-018	Lantra Island, Krabi	Other	Other		Damage in some primary members
KB-021	Krong-Hin Beach, Krabi	Residence	Wood	1	Collapse
KB-101	Aow-Nang Beach, Krabi	Other	RC		No damage
KB-102	Nam-Maow Bay, Krabi	Other	RC	~	No damage
KB-201	Lanta Island, Krabi	Hotel	RC	1	Collapse
KB-202	Ban-Krong-Talu, Krabi	Residence	Wood	1	Damage in some primary members
KB-302	Nopparat-Tara Beach, Krabi	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
KB-303	Rai-Ray Bay, Krabi	Hotel	Wood	2	Damage in secondary members only
KB-305	Lantra Island, Krabi	Residence	Wood	2	No damage
KK-002	Kor Khao Island, Phang-Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
KK-008	Kor Khao Island, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KK-010	Kor Khao Island, Phang-Nga	Residence	RC	1	Collapse
KK-013	Kor Khao Island, Phang-Nga	Residence	RC	1	Collapse
KK-023	Kor Khao Island, Phang-Nga	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KK-024	Kor Khao Island, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Damage in some primary members
KK-031	Kor Khao Island, Phang-Nga	School	RC	1	Damage in secondary members only
KK-051	Kor Khao Island, Phang-Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
KK-057	Kor Khao Island, Phang-Nga	Hotel	RC	511	Damage in secondary members only
KL-001	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	3	Damage in secondary members only
KL-002	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC		Damage in secondary members only
KL-003	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC		Damage in some primary members
KL-004	Ban-Bang-Niang, Phang-Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
KL-005	Khao Lak, Phang-Nga	Other	RC	1	Damage in some primary members
KL-006	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KL-007	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Damage in secondary members only

ตารางที่ ก1 ข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547

Ref. No.	Location	Function	Structure Type	No. of Stories	Damage
KL-009	Pakarang Cape, Phang-Nga	Residence	RC	2	Damage in some primary members
KL-010	Pakarang Cape, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KL1-003	Khao-Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	2	Collapse
KL1-004	Khao-Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	2	Damage in secondary members only
KL1-006	Khao-Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KL1-012	Khao-Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KL1-013	Khao-Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KL1-101	Khao-Lak, Phang-Nga	Other	Other		Collapse
KL1-106	Khao-Lak, Phang-Nga	Bridge	RC		No damage
KL1-107	Khao-Lak, Phang-Nga	Bridge	RC		Collapse
KL-A-001	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Damage in some primary members
KL-A-002	Khao Lak, Phan <mark>g-Nga</mark>	Hotel	RC	1	Damage in some primary members
KL-B-001	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	2	Damage in some primary members
KL-C-001	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KL-C-002	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	1	Collapse
KL-C-003	Khao Lak, Phang-Nga	Hotel	RC	3	Damage in some primary members
KL-D-001	Ban-Nam-Kem, Phang- Nga	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KL-D-002	Ban-Nam-Kem, Phang- Nga	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-A-001	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in some primary members
KML-A-002	Kamala Beach, Phuket	Other	RC	2	No damage
KML-A-003	Kamala Beach, Phuket	Other	RC	2	Damage in secondary members only
KML-A-004	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in some primary members
KML-A-005	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	No damage
KML-A-006	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC		Damage in some primary members
KML-A-007	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
KML-A-009	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in secondary members only
KML-A-010	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	3	Damage in secondary members only
KML-A-011	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in some primary members
KML-A-012	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in secondary members only
KML-A-013	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members

ตารางที่ ก1 (ต่อ) ข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547

Ref. No.	Location	Function	Structure Type	No. of Stories	Damage
KML-A-014	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Collapse
KML-A-015	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in some primary members
KML-A-016	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in secondary members only
KML-A-017	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in some primary members
KML-A-018	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KML-A-019	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Collapse
KML-A-020	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in some primary members
KML-A-021	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in some primary members
KML-A-022	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Collapse
KML-A-023	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	4	Damage in secondary members only
KML-A-024	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Collapse
KML-A-025	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-A-028	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in some primary members
KML-A-029	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in secondary members only
KML-A-031	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	3	Damage in secondary members only
KML-B-001	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KML-B-002	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KML-B-003	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-B-004	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KML-B-005	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
KML-B-006	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KML-B-007	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KML-B-009	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC		Damage in secondary members only
KML-B-010	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC		Damage in secondary members only
KML-B-011	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	No damage
KML-B-012	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
KML-B-013	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in secondary members only
KML-B-014	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
KML-B-015	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	No damage
KML-B-016	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only

ตารางที่ ก1 (ต่อ) ข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547

Ref. No.	Location	Function	Structure Type	No. of Stories	Damage
KML-B-017	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
KML-B-018	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-C-002	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
KML-C-004	Kamala Beach, Phuket	Other	RC	1	Damage in some primary members
KML-C-005	Kamala Beach, Phuket	School	RC	2	Damage in secondary members only
KML-C-007	Kamala Beach, Phuket	Residence	Wood	1	Damage in some primary members
KML-C-008	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in secondary members only
KML-C-010	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
KML-C-011	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-C-014	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in some primary members
KML-D-001	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	2	Damage in secondary members only
KML-D-002	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	Damage in some primary members
KML-D-003	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	2	Damage in secondary members only
KML-D-004	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-D-005	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in secondary members only
KML-D-006	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-D-007	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	1	Damage in some primary members
KML-D-008	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	No damage
KML-D-009	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	Damage in some primary members
KML-D-010	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	2	Damage in secondary members only
KML-D-011	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	No damage
KML-D-012	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	No damage
KML-D-013	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	2	No damage
KML-D-014	Kamala Beach, Phuket	Residence	RC	3	No damage
KML-D-015	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	1	No damage
KML-D-016	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	2	No damage
KML-D-017	Kamala Beach, Phuket	Residence	Wood	1	No damage
KML-D-018	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	No damage
KML-D-019	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in secondary members only
KML-D-020	Kamala Beach, Phuket	NA	RC	2	Collapse

ตารางที่ ก1 (ต่อ) ข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547

Ref. No.	Location	Function	Structure Type	No. of Stories	Damage
KML-D-021	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	3	Damage in secondary members only
KML-E-001	Kamala Beach, Phuket	Shop	RC	2	Damage in some primary members
KML-E-002	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	2	Damage in secondary members only
KML-E-003	Kamala Beach, Phuket	Hotel	RC	2	Damage in secondary members only
KR-001	Karon Beach, Phuket	Other	RC	1	Damage in secondary members only
KR-002	Karon Beach, Phuket	Hotel	RC	1	Damage in some primary members
KR-014	Karon Beach, Phuket	Hotel	RC	1	Damage in secondary members only
KT-001	Kata Beach, Phuket	Hotel	RC	3	No damage
KT-002	Kata Beach, Phuket	Shop	RC	3	Damage in secondary members only
KT-003	Kata Beach, Phuket	Hotel	RC	3	Damage in secondary members only
NK-001	Ban-Nam-Kem, Phang- Nga	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
NK-002	Ban-Nam-Kem, Phang- Nga	Shop	RC	1	Damage in some primary members
NK-003	Ban-Nam-Kem, Phang- Nga	Residence	RC	2	Damage in secondary members only
NK-004	Ban-Nam-Kem, Phang- Nga	Other	Other		Damage in secondary members only
NK-005	Ban-Nam-Kem, Phang- Nga	Other	Other		Collapse
PP-001	Phi Phi Island, Krabi	Shop	RC	2	Damage in some primary members
PP-002	Phi Phi Island, Krabi	Hotel	RC	2	Collapse
PP-003	Phi Phi Island, Krabi	Bridge	RC	N.	Collapse
PP-004	Phi Phi Island, Krabi	Other	RC		Damage in some primary members
PT-001	Patong Beach, Phuket	Hotel	RC	4	Damage in secondary members only
PT-002	Patong Beach, Phuket	Other	Other	ริการ	Damage in secondary members only
PT-003	Patong Beach, Phuket	Other	RC		Collapse
RN-01	Kapoe, Ranong	Other	Steel		Damage in some primary members
RN-02	Kapoe, Ranong	Other	RC		Damage in some primary members
RN-03	Kapoe, Ranong	Hotel	RC	1	Collapse
RN-04	Kapoe, Ranong	Hotel	RC	1	Collapse
RN-05	Kapoe, Ranong	Other	RC	1	Damage in some primary members
RN-06	Kapoe, Ranong	Residence	Wood	1	Collapse
RN-07	Kapoe, Ranong	Residence	RC	1	Damage in some primary members
RN-105	King Amphoe Suk- Samran, Ranong	Residence	RC		Collapse

ตารางที่ ก1 (ต่อ) ข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547

Ref. No.	Location	Function	Structure Type	No. of Stories	Damage
RN-109	King Amphoe Suk- Samran, Ranong	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
RN-304	King Amphoe Suk- Samran, Ranong	Residence	RC	1	Damage in secondary members only
RN-402	Suk-Samran, Ranong	Residence	RC	1	Damage in some primary members
ST-001	Satun	Other	Other		Damage in some primary members
ST-002	Satun	Other	Other		Damage in some primary members
TM-001	Thai Muang, Phang- Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
TM-002	Thai Muang, Phang- Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
TM-003	Thai Muang, Phang- Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
TM-004	Thai Muang, Phang- Nga	School	RC	1	Damage in some primary members
TM-005	Thai Muang, Phang- Nga	School	RC	1	Damage in some primary members
TM-006	Thai Muang, Phang- Nga	Other	RC		Collapse
TM-007	Thai Muang, Phang- Nga	Other	Other		Collapse
TM-008	Thai Muang, Phang- Nga	Other	RC		No damage
TM-009	Thai Muang, Phang- Nga	Residence	RC	1	Collapse
TM-010	Thai Muang, Phang- Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
TM-011	Thai Muang, Phang- Nga	Residence	RC	1	Damage in some primary members
TM-012	Thai Muang, Phang- Nga	Bridge	Steel		Collapse
TM-013	Thai Muang, Phang- Nga	Other	Other	No.	Collapse
TR-001	Trang	School	RC	1	No damage
TR-002	Trang	Residence	Wood	1	Collapse
TR-01	Trang	Bridge	RC	ริการ	Damage in secondary members only
TR-02	Trang	Other	RC	0111	No damage
TR-03	Trang	Other	RC	ก๊ากย	No damage
TR-04	Trang	Other	RC		No damage

ตารางที่ ก1 (ต่อ) ข้อมูลความเสียหายจากเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547

ตารางที่ ก2 ตัวอย่างข้อมูลความเสียหาย

Reference No.	KL-C-001				
Date	1/9/2005				
Time					
Inspector					
Organization	Chulalongkorn University				
Structure name	Khaolak Resort				
Location	Khao Lak, Phang-Nga				
GPS E position (UTM Datum 47)	416903				
GPS N position (UTM Datum 47)	954413				
Distance from shoreline (m)					
Runup height (m)					
Function	Hotel				
Structural type	RC				
Foundation type	Shallow Foundation				
Wall type	Brick+Glass				
Roof type	Tile				
No of stories					
(above ground)	1				
No of stories					
(underground)					
Plan Width (m)	4				
Plan Length (m)	8				
Remarks on structural details	5				
Column width (m)	0.25				
Column depth (m)	0.25				
Column height (m)	Photo				
Column reinforcement					
No. of increated columns	6				
No. of columns with D=0	0				
No. of columns with $D=1$	and a later of the second seco				
No. of columns with D_{-1}	ANACIGNOMIA				
No. of columns with $D=2$					
No. of columns with $D=3$					
No. of columns with $D=4$	6				
No. of columns with D=5	0				
Remarks on column damage					
Beam donth (m)		Photo			
Beam depth (m)		FILOLO			
Beam reinforcement	Oallanaa				
Beam damage	Collapse				
Remarks on beam damage					
Found whath (m)					
Footing length (m)		Photo			
Footing depth (m)	~~I AGADIGICO~~	25			
No. of footings					
Foundation damage	NA				
Remarks on foundation damage					
vvali damage	Damaged	121002			
Remarks on wall damage					
Root damage	Collapse				
Remarks on roof damage		1// 0 004 04 1			
Overall damage	Collapse KL-C-001-01.jpg				
Damage Keyword					

ภาคผนวก ข

รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
0.0	0.0	0	เริ่มต้น	
0.4	5.6	3.3	เริ่มเกิดรอยแตกร้าวในด้าน E	TEP 4
0.6	8.3	3.9	เกิดรอยแตกร้าวบริเวณมุม ฐาน NE, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 0.1 มม.	

ตารางที่ ข1 รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
0.7	9.7	3.8	เกิดรอยแตกร้าวบริเวณ ฐานด้าน S	
0.8	11.1	4.4	รอยแตกร้าวด้าน E เริ่ม เชื่อมกัน	
0.9	12.5	4.7	เกิดรอยแตกร้าวแนวใหม่ที่ ด้าน E	
1.0	13.9	4.8	เกิดรอยแตกร้าวเพิ่มขึ้นที่ ฐานด้าน N	

ตารางที่ ข1 (ต่อ) รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
1.2	16.7	5.3	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 0.25 มม. ที่ ด้าน E	
1.8	25.0	6.0	รอยแตกร้าวที่ฐานด้าน E เชื่อมต่อกันมากขึ้น	
2.2	30.6	6.3	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 0.4 มม. ที่ด้าน N และ E	

ตารางที่ ข1 (ต่อ) รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
2.4	33.4	6.4	รอยแตกร้าวที่ฐานด้าน E ยกขึ้นสูง, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 0.6 มม.	
2.6	36.1	6.6	รอยแตกร้าวบริเวณฐาน ด้าน E เชื่อมต่อกัน, ขนาด ความกว้างของรอย แตกร้าว = 0.8 มม.	
2.8	38.9	6.7	รอยที่ฐานเพิ่มมากขึ้น	
3.0	41.7	6.6	รอยแตกร้าวที่ฐานด้าน E ขยายมากขึ้น, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 1.0 มม, ที่ด้าน E	

ตารางที่ ข1 (ต่อ) รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
3.2	44.5	6.6	เริ่มเห็นจุดหักของการเสีย รูปของเสา, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 1.0 มม.ที่ด้าน E, ซึ่ง สามารถใช้เวอร์เนียร์วัด ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าวได้ที่ด้าน E	
ລາ	สถ งาล	าบั งก	็นวิทยบ ^ร ์ รถโบหา	
3.4	47.3	6.6	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 1.4 มม. ที่ด้าน E	

ตารางที่ ข1 (ต่อ) รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ

·	्या		-	
อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
3.6	50.0	6.3	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 1.6 มม. ที่ด้าน E	TEP 2 REFIN 36 RACK 169
3.8	52.8	6.2	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 2.15 มม. ที่ ด้าน E, เริ่มเกิดรอย แตกร้าวด้านรับแรงอัด	
4.0	55.6	4.8	เกิดรอยแตกร้าวด้านรับ แรงอัดมากขึ้น, ด้าน N รอยแตกร้าวเชื่อมต่อกัน เป็นแนวยาว, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 2.4 มม.	

ตารางที่ ข1 (ต่อ) รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ
	ъ -			1
อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
4.2	58.4	6.0	ด้านรับแรงอัดแตกมากขึ้น โดยแตกแบบครัช, ขนาด ความกว้างของรอย แตกร้าว = 2.8 มม.	
4.4	61.2	5.6	เกิดรอยแตกตามแนวยาว ด้าน N, ขนาดความกว้าง ของรอยแตกร้าว = 4.0 มม.	
4.6	63.9	4.8	ด้าน N รอยแตกร้าวยาวขึ้น , ด้านรับแรงอัดรอย แตกร้าวยาวต่อเนื่องทั้ง หน้าตัด, ที่ตำแหน่งมุม SE คอนกรีตแตกหลุดออก, ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 3.2 มม.	

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
4.8	66.7	5.1	คอนกรีตด้านรับแรงดึงเริ่ม หลุดร่อน, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 3.5 มม.	
5.0	69.5	4.7	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 6.2 มม. ที่ด้าน E	
5.2	72.3	4.4	ด้าน W รอยแตกร้าวไม่ เพิ่มแต่บวมออก	

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
5.4	75.1	4.3	รอยแตกร้าวด้านรับแรงอัด บวมออกประมาณ 1 ซม., ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 10.6 มม. ที่ ด้าน E	
5.6	77.8	4.2	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 7.7 มม. ที่ด้าน E	
5.6	77.8	4.2	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 7.0 มม. ที่ด้าน E	ALER BALES B

ตารางที่ ข1 (ต่อ) รูปความเสียหายของเสาและรายละเอียดของการทดสอบที่สภาวะต่างๆ

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
6.0	83.4	3.9	รอยแตกร้าวด้านรับแรงอัด บวมออกมากขึ้น, ขนาด ความกว้างของรอย แตกร้าว = 7.1 มม., ที่ด้าน E	
6.2	86.2	3.8	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 7.5 มม. ที่ด้าน E	
6.4	89.0	3.8	ขนาดความกว้างของรอย แตกร้าว = 7.85 มม. ที่ ด้าน E	EP 37 64 8 785

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
6.6	91.7	3.8	สภาวะสุดท้ายลดแรง กระทำด้านข้าง, ขนาด	
6.6	91.7	3.8	แตกร้าว = 8.3 มม. ที่ด้าน E	

อัตราส่วนการ เคลื่อนตัว ด้านข้าง (%)	ระยะการ เสียรูป (มม.)	แรง (kN)	หมายเหตุ	ภาพถ่าย
สภาวะที่ไม่มีแ ด้านข้า	รงกระทำ _N	-0.1	สภาวะที่ไม่มีแรงกระทำ ด้านข้าง, ขนาดความ กว้างของรอยแตกร้าว = 7.1 มม. ที่ด้าน E	

ภาคผนวก ค

ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างต่าง ๆ ของเสา

รูปที่ ค1.1 ลักษณะร<mark>อยแตกร้าวที่</mark>อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา0.4%

S E N W รูปที่ ค1.2 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 0.5%

รูปที่ ค1.3 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 0.6%

ร E N W รูปที่ ค1.4 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 0.7%

S E N ♥ รูปที่ ค1.7 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 1.0%

S E N W รูปที่ ค1.10 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 1.8%

206

S E N W รูปที่ ค1.13 ลักษณะรอ<mark>ยแตกร้าวที่</mark>อัตร<mark>า</mark>ส่วน<mark>การเคลื่อนตั</mark>วด้านข้างของเสา 3.2%

207

รูปที่ ค1.16 ลักษณะรอ<mark>ยแตกร้าวที่</mark>อัตร<mark>าส่วนการเคลื่อนตั</mark>วด้านข้างของเสา 3.8%

208

รูปที่ ค1.19 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 4.4%

รูปที่ ค1.22 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 5.2%

รูปที่ ค1.25 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 6.0%

S E N V รูปที่ ค1.26 ลักษณะรอยแตกร้าวที่อัตราส่วนการเคลื่อนตัวด้านข้างของเสา 6.2%

ค่าความ<mark>ต่างของระดับน้ำของสถานีวัดน้ำต่าง</mark> ๆ

ตารางที่ ง1 ค่าความต่างของระดับน้ำของสถานีปากน้ำระนอง จ.ระนอง

พ.ศ. 2520 - 2545 (ค.ศ. 1977 - 2002)

Non-Harmonic tidal Quantities

Lat. 09° 57° 03° N Long. 98° 35° 15° E

TIDAL DATA	ค่าเฉลี่ย	(เมตร)
	จากศูนย์บรรทัดน้ำ	จาก M.S.L.
H'est H.W. (November 1978)	4.98	+2.48
M.H.H.W.	3.61	+1.11
M.L.H.W.	3.33	+0.83
M.H.W.S.	3.96	+1.46
M.H.W.	3.49	+0.99
M.H.W.N.	2.96	+0.46
M.T.L.	2.21	-0.29
Loc.M.S.L.	2.22	-0.28
M.L.W.N.	1.44	-1.06
M.L.W.	0.93	-1.57
M.L.W.S.	0.51	-1.99
M.H.L.W.	0.99	-1.51
M.L.L.W.	0.89	-1.61
L'est L.W. (August 1996)	-0.42	-2.92
Mn	2.54	2.54
สภาย	้นวิทยบเริก	
61611		d

ตารางที่ ง2 ค่าความต่างของระดับน้ำของสถานีคุระบุรี จ.พังงา

พ.ศ. 2542 - 2545 (ค.ศ. 1999 - 2002)

Non-Harmonic tidal Quantities

Lat. 09 13 29 N Long. 98 22 36 E

TIDAL DATA	ค่าเฉลี่ย	(เมตร)
	จากศูนย์บรรทัดน้ำ	จาก M.S.L.
H'est H.W. (February 2000)	4.69	+2.19
M.H.H.W.	3.43	+0.93
M.L.H.W.	3.18	+0.68
M.H.W.S.	3.80	+1.30
M.H.W.	3.31	+0.81
M.H.W.N.	2.94	+0.44
M.T.L.	2.29	-0.21
Loc.M.S.L.	2.27	-0.23
M.L.W.N.	1.66	-0.84
M.L.W.	1.26	-1.24
M.L.W.S.	0.85	-1.65
M.H.L.W.	1.31	-1.19
M.L.L.W.	1.21	-1.29
L'est L.W. (March 2001)	0.20	-2.30
Mn	2.06	2.06
สภาย	้นเวิ่งกันเริ่ม	15
616		d

ตารางที่ ง3 ค่าความต่างของระดับน้ำของสถานีปากน้ำกระบี่ จ.กระบี่

พ.ศ. 2524 - 2545 (ค.ศ. 1981 - 2002)

Non-Harmonic tidal Quantities

Lat. 08 03 23 N Long. 98 55 21 E

TIDAL DATA	ค่าเฉลี่ย	l (เมตร)
	จากศูนย์บรรทัดน้ำ	จาก M.S.L.
H'est H.W. (August 1981)	4.75	+2.25
M.H.H.W.	3.52	+1.02
M.L.H.W.	3.23	+0.73
M.H.W.S.	3.79	+1.29
M.H.W.	3.40	+0.90
M.H.W.N.	2.98	+0.48
M.T.L.	2.37	-0.13
Loc.M.S.L.	2.41	-0.09
M.L.W.N.	1.82	-0.68
M.L.W.	1.36	-1.14
M.L.W.S.	0.97	-1.53
M.H.L.W.	1.42	-1.08
M.L.L.W.	1.30	-1.20
L'est L.W. (February 1981)	0.10	-2.40
Mn	2.07	2.07
สุภาย		25

ตารางที่ ง4 ค่าความต่างของระดับน้ำของสถานีแม่น้ำตรัง จ.ตรัง

พ.ศ. 2511 - 2535 (ค.ศ. 1968 - 1992), 2541 - 2545 (ค.ศ. 1998 - 2002)

Non-Harmonic tidal Quantities

TIDAL DATA	ค่าเฉลี่ย (เมตร)	
	จากศูนย์บรรทัดน้ำ	จาก M.S.L.
H'est H.W. (September 1973)	5.02	+2.52
M.H.H.W.	3.52	+1.02
M.L.H.W.	3.26	+0.76
M.H.W.S.	3.75	+1.25
M.H.W.	3.39	+0.89
M.H.W.N.	2.99	+0.49
M.T.L.	2.36	-0.14
Loc.M.S.L.	2.43	-0.07
M.L.W.N.	1.69	-0.81
M.L.W.	1.33	-1.17
M.L.W.S.	1.04	-1.46
M.H.L.W.	1.40	-1.10
M.L.L.W.	1.28	-1.22
L'est L.W. (February 1978)	0.32	-2.18
Mn	2.05	2.05
สภายใ	าวิทยาธิก	15
61611		d

Lat. 07 24 13 N Long. 99 30 45 E

ตารางที่ ง5 ค่าความต่างของระดับน้ำของสถานีปากน้ำเจ๊ะบิลัง จ.สตูล

พ.ศ. 2518 - 2532 (ค.ศ. 1975 - 1989)

Non-Harmonic tidal Quantities

Lat. 06 39 18 N Long. 99 58 54 E

TIDAL DATA	ค่าเฉลี่ย	(เมตร)
	จากศูนย์บรรทัดน้ำ	จาก M.S.L.
H'est H.W. (November 1987)	4.91	+2.41
M.H.H.W.	3.67	+1.17
M.L.H.W.	3.40	+0.90
M.H.W.S.	3.89	+1.39
M.H.W.	3.54	+1.04
M.H.W.N.	3.18	+0.68
M.T.L.	2.55	+0.05
Loc.M.S.L.	2.58	+0.08
M.L.W.N.	1.89	-0.61
M.L.W.	1.56	-0.94
M.L.W.S.	1.15	-1.35
M.H.L.W.	1.64	-0.86
M.L.L.W.	1.49	-1.01
L'est L.W. (July 1980)	0.28	-2.22
Mn	1.98	1.98
สภาย	้นวิทยุญธิก	
		d

ตารางที่ ง6 ค่าความต่างของระดับน้ำของสถานีตำมะลัง จ.สตูล

พ.ศ. 2524 - 2545 (ค.ศ. 1981 - 2002)

Non-Harmonic tidal Quantities

Lat. 06 32 10 N Long. 100 04 34 E

TIDAL DATA	ค่าเฉลี่ย (เมตร)	
	<mark>จากศูน</mark> ย์บรรทัดน้ำ	จาก M.S.L.
H'est H.W. (September 1984)	4.60	+2.10
M.H.H.W.	3.45	+0.95
M.L.H.W.	3.17	+0.67
M.H.W.S.	3.73	+1.23
M.H.W.	3.35	+0.85
M.H.W.N.	2.90	+0.40
M.T.L.	2.38	-0.12
Loc.M.S.L.	2.38	-0.12
M.L.W.N.	1.89	-0.61
M.L.W.	1.44	-1.06
M.L.W.S.	1.03	-1.47
M.H.L.W.	1.53	-0.97
M.L.L.W.	1.35	-1.15
L'est L.W. (March 1981)	0.26	-2.24
Mn	1.87	1.87

ภาคผนวก จ

ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับ<mark>น้ำทะเลขณะเกิด</mark>สึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

สถานที่	รายละอียด	ละติจูด	ลองติจูด	ความสูงคลื่น (m)
Ban Bang Phng	Water Mark of a tree	8.812467	98.266050	13.085
Khao Lak	sea, Trace on reef(house)	8.742300	98.255067	6.46
Khao Lak		8.742300	98.255067	6.06
Khao Lak	Sold A	8.742300	98.255067	6.11
Laem Pakarang	marks on trees	8.736361	98.222417	9.3
Khao Lak	mes.point, ground height=3.88m, Load	8.734367	98.225317	4.48
Khao Lak	mes.point, Trace on wall(house)	8.729133	98.225767	6.3
Khao Lak	mes.point	8.729133	98.225767	8.86
Khao Lak	Trace on wall(2F)	8.725600	98.232317	6.24
Ban Niang Beach	marks on hotel (2nd floor)	8.700333	98.239722	6.2
Ban Niang Beach	broken roof	8.700333	98.239722	7.9
Khao Lak	mes.point, Trace on reef(house)	8.682933	98.244333	8.27
Khao Lak	Trace on building	8.682933	98.244333	8.3
Khao Lak	Trace on tree	8.682933	98.244333	7.99
Khao Lak	Trace on reef(house)	8.682933	98.244333	8.59
Khao Lak		8.682933	98.244333	10.62
Khao Lak		8.682933	98.244333	8.5
Khao Lak	ວມຄຽວໂບບ	8.682933	98.244333	8.17
Ban Niang Beach	mark on tree	8.674528	98.242139	6 (9.5
Ban Niang Beach	mark on house (2nd floor)	8.671417	98.242917	7.6
Khao Lak	mes.point, Trace on building	8.660833	98.249617	9.71
Khao Lak		8.660833	98.249617	7.38

ตารางที่ จ1 ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

สถานที่	รายละอียด	ละติจูด	ลองติจูด	ความสูงคลื่น (m)
Khao Lak	mes.point, Trace on tree	8.661133	98.249400	9.35
Khao Lak	mes.point, Top of runup	8.640333	98.252933	9.46
Khao Lak	mes.point,Trace on reef	8.640167	98.250433	9.91
Khao Lak	mes.point,Trace on Building	8.640167	98.250433	9.56
Khao Lak	mes.point	8.640167	98.251683	8.35
Khao Lak	mes.point	8.637383	98.250767	8.71
Khao Lak	sea	8.637333	98.250750	8.67
Khao Lak	height of the washed roof tiles	8.637083	98.250767	8.8
Khao Lak	edge of the eaves of damaged Cottage	8.636933	98.252500	9.6
Khao Lak	Trace on wall, ground height=4.15m	8.635533	98.248783	8.76
Khao Lak	REAL	8.635533	98.248783	9.34
Khao Lak	Trace on wall	8.635533	98.248783	9.5
Khao Lak	mes.point	8.635267	98.250333	9.45
Khao Lak		8.635267	98.250333	9.28
Kamala Beach	water mark on wall inside a house ~50m from beach	7.949694	<mark>98</mark> .279889	5.4
Kamala Beach	sea,Trace on wall, ground height=2.88m, load	7.947217	98.282683	4.85
Kamala Beach	trace point, Trace on wall	7.946517	98.281983	5.29
Kamala Beach	ground surface come down toward rever	7.946517	98.281983	61 (2) 4.47
Patong Beach	Trace on wall, ground height=3.23m, load	7.903767	98.300550	4.9
Patong Beach		7.903767	98.300550	4.79
Patong Beach	Trace on wall	7.893867	98.298700	5.48

ตารางที่ จ1 (ต่อ) ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

สถานที่	รายละอียด	ละติจูด	ลองติจูด	ความสูงคลื่น (m)
Patong Beach		7.892200	98.297983	5.02
Patong Beach	sea	7.887417	98.295717	4.88
Patong Beach		7.887417	98.295717	5.44
Patong Beach		7.887417	98.295717	5.33
Patong Beach	trace point	7.887417	98.295717	5.28
Patong Beach	sea, Trace on wall	7.883817	98.292033	5.09
Leam Him		7.943200	98.401250	0.72
Ban Pak Chok	Water Mark, a little temple	9.159767	98.270967	6.632
Ban Thung Dap	Water Mark, a broken twig	9.028367	98.257067	19.572
Ban Nok Na	Water Mark, a broken twig	8.999017	98.256517	12.61
Ban Ma Kap	Water Mark, broken roof	8.922750	98.258150	6.0345
Ban Pak Ko	Water Mark, broken windows at temple	8.882417	98.270100	6.391
Ko Koh Kao port	Water Mark, hearing, the edge of roof	8.871917	98.275283	3.72
Ban Nam Kem	water mark on house	8.864306	98.274306	6.4
Ban Nam Kim	Water Mark, white house	8.859833	98.275017	4.08
Ban Nam Kim	Water Mark on the wall of house, which stands in the direction of the ocean from the above house	8.858833	98.272333	6.379
Ban Nam Kim	Water Mark, a briken twig, 19.363m between tree and measuring machine (horizontal)	8.857217	98.268167	15.77
Ban Nam Kim	Water Mark on the wall of house	8.852650	98.272450	5.779

ตารางที่ จ1 (ต่อ) ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

สถานที่	รายละอียด	ละติจูด	ลองติจูด	ความสูงคลื่น (m)
Ban Kao Lak	broken roof of cottage	8.611133	98.238444	7.8
Tap Lam Navy Base	water mark and eyewitness	8.570028	98.224056	3.8
Khao Lak	Trace on house	8.197367	98.299800	3.11
Khao Lak	Trace on tree	8.184067	98.291550	4.83
Khao Lak	Trace on wall	8.184067	98.291550	3.32
Nai Yang Beach	Trace on wall	8.086783	98.300417	4.05
Nai Yang Beach	Trace on wall	8.086783	98.300417	4.07
Bang Thao beach	trace on tree, height of sand beach is 4m	8.001950	98.296033	3.41
Bang Thao beach	Trace on tree	8.001950	98.296033	4.04
Bang Thao beach	Trace on toilet	8.001950	98.296033	3.76
Bang Thao beach	wetness	8.001950	98.296033	4.41
Bang Thao beach	Trace on box	8.001950	98.296033	3.95
Karon Beach (Central part)	entrance of hotel, 2nd wave	7.841833	98.297233	4.49
Karon Beach (South part)	debris of back shed, transfared by tsunami	7.829317	98.297967	4.04
Kata Noi Beach	Broken window frame of Shop	7.802533	98.302533	3.88
Rawai Beach	3NFMD19	7.772150	98.328017	2.43
Ban Thale Nok	Water Mark at the roof	9.459817	98.437267	6.77
Ban Thale Nok	The other water mark (inside)	9.459817	98.437267	6.206
Hat Praphat	Water Mark at the lowest roof	9.376183	98.400683	4.974
Ban Ao Khoei	Water Mark under the roof	9.299250	98.383667	9.213
Ban Ko Dam	Hearing	9.277267	98.385783	1.136

ตารางที่ จ1 (ต่อ) ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

สถานที่	รายละอียด	ละติจูด	ลองติจูด	ความสูงคลื่น (m)
Ko Yao, fishing village	Hearing	9.222067	98.374933	0.982
Ban Ao Luk Tum	runup height	9.202817	98.272217	8.617
Ban Tam Nang	Hearing, the difference of the heights between tsunami and normal full tide	8.992917	98.411967	0.7
Thai Muang, Natural Conservation Park	Water Mark of a wood	8.484417	98.227517	5.19
Thai Muang, visitor center	Water Mark in a shed	8.435833	98.238383	6.25
Thai Muang	Water Mark in a shop	8.398550	98.265283	6.07
Ban Thung Wa	Water Mark of a tree	8.377717	98.255250	6.78
Nai Rai	Water Mark on a tank	8.309750	98.273250	5.29
Khao Lak	Trace on wall	8.304183	98.274650	4.28
Rai Dan	Water Mark of a tree	8.296950	98.271683	6.77
Ban Na Tai	lower: debris on tree, upper: broken branch	8.292611	98.273083	5.1
Ban na Tai 🛛 🔓	runup height	8.274033	98.277767	4.801
Khao Lak	Trace on tree	8.271633	98.279883	4.05
Khao Lak	Trace on tree	8.271633	98.279883	6 4.3
Bang Rong Pier	pire of broken boat dock	8.047483	98.418733	1.47
Bang Rong Pier	height on floor of broken stilt house	8.047483	98.418733	1.29
Sire village (Siray Is.)	Inundatied at breast(+1.3m),hearing	7.872867	98.425050	2.67

ตารางที่ จ1 (ต่อ) ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

สถานที่	รายละอียด	ละติจูด	ลองติจูด	ความสูงคลื่น (m)
Makham Bay (North, Pier)	1st step at Ticket Center	7.870233	98.417283	1.39
Moodong Canal (Chalong Bay)	end of load after pass through Phuket Zoo, boat dock was washed out, died grass level	7.841783	98.375217	3.15
Phalai village (Chalong Bay)	died grass height +2.00m	7.838800	98.372517	2.75
Ta pou Noi	Water Mark on a tree	7.833867	98.422367	2.53
Ta pou Noi	Distance between the sea level and floor	7.833817	98.421233	1.7
Chalong	Water Mark on a wall	7.821033	98.344700	3.9
Chalong Bay Pier	height of inundated pier	7.818833	98.402800	3.62
Frendship Beach Hotel (Rawai Rest Area)	Floor face of Restaurant in the open air	7.796250	98.339650	2.35
Phi Phi Don (South coast)	2nd floor of hotel	7.748300	98.772050	4.58
Phi Phi Don (North coast)	Trace on wall of house	7.738900	98.777017	5.84
Ban Pak Nam fishering port	At the fishering port of Ban Pak Nam	9.946067	98.597950	1.66
Ka Yu Harbor (Ban La ong)	Hearing from the inhabitants	9.781267	98.553750	1.979
Had Sai Dam (Ban La Ong)	Water Mark on a tree	9.744383	98.552283	3.727
Ban Chang Hak	Hearing from the inhabitants	9.668550	98.558567	1.06

ตารางที่ จ1 (ต่อ) ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

สถานที่	รายละอียด	ละติจูด	ลองติจูด	ความสูงคลื่น (m)
Ramson	Water Mark at wall in the office of national park (inside). The time at tsunami arriving is 11:10	9.602167	98.470283	4.8
Ramson	Water Mark at roof on the house (outside).	9.602167	98.470283	4.91
Ramson	Difference of the water mark between inside and outside.	9.602167	98.468783	1.075

ตารางที่ จ1 (ต่อ) ค่าความสูงคลื่นเทียบกับระดับน้ำทะเลขณะเกิดสึนามิจากการสำรวจโดย DPRI

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายปียะวัชร ฝอยทอง เกิดวันที่ 19 พฤษจิกายน พ.ศ. 2525 ที่จังหวัดยโสธร สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อ พ.ศ. 2547

